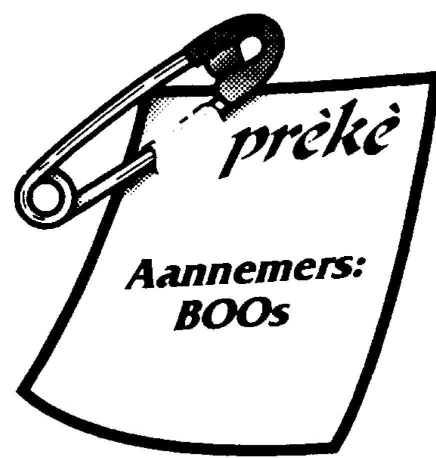

AMIGOE

losse nummers 75 c. zaterdag met Napa Afl1,-
DONDERDAG 16 NOVEMBER 1995 - JAARGANG 112 NR 270

Aan vooravond van begin verkiezingen:

Algerije pakt extremisten aan

ALGIERS - De Algerijnse veiligheidsdiensten hebben de laatste dagen in verschillende delen van het land tenminste zestien extremistische moslims doodgeschoten. Ook is een netwerk van 36 fundamentalisten in de buurt van Algiers en het westelijke Oran opgerold. Dit hebben de Algerijnse media woensdag gemeld. Daarmee is het fundamentalistsch verzet tegen de vandaag te houden verkiezingen een flinke slag toegebracht. Zo menen waarnemers.

Volgens het Algerijnse persbureau APS schoten veiligheidstroepen maandag tien moslimrebellen dood vlakbij de stad Constantine, 430 kilometer ten oosten van Algiers. Elders in de provincie Constantine werd nog een opstandeling opgespoord en doodgeschoten. Bij beide gelegenheden werden tientallen wapens buitgemaakt. In vergelijkbare acties zijn eerder deze week nog eens vier moslimrebellen doodgeschoten, aldus APS. Verder werden in Chlef en Algiers twee werkplaatsen vernietigd, waar bommen vervaardigd werden.

EXPLOSIEVEN

Het dagblad La Tribune meldde woensdag dat enkele weken geleden 36 personen zijn aangehouden die deel uitmaken van een netwerk dat is gelieerd aan het Islamitisch Heilsleger (AIS), de militaire tak van het verboden Islamitisch Heilsfront (FIS). Onder de gearresteerden is de leider van de groep. Het zou gaan om Mohamed Lada, die al sinds 1993 gezocht wordt.

Bij de arrestaties werden tevens 250 kilo TNT, bijna tweehonderd ontstekingen en een groot aantal lonten in beslag genomen. Volgens La Tribune staat vast dat de explosieven bestemd waren om de presidentsverkiezingen, waarvan de eerste ronde donderdag begint, te verstoren.

Algerijnse fundamentalisten van het FIS werden in 1992 van een vrijwel zekere verkiezingsoverwinning beroofd, toen de tweede ronde werd geannuleerd. De meest gewelddadige van de extremistische moslimbewegingen, de Gewapende Islamitische groep (GIA), heeft gezegd de presidentsverkiezingen met geweld te zullen verstoren.

■ *PETAH TIKVA - De twintgjarige Margalit Har-Shefi werd door de rechtbank van Petah Tikva gehoord en onder arrest gesteld in verband met de recente moordaanslag op premier Yithzak Rabin. Petah Tikva ligt niet ver van Tel Aviv waar de moordaanslag werd gepleegd. De vrouwelijke verdachte is afkomstig uit de joodse nederzetting Beit El. Volgens de Israelische justitie zou zij een hoofdrol hebben gespeeld bij dit complot dat in feite tegen de vrede tussen Israel en de PLO was gericht. Zij is de achtste verdachte in verband met de moord op Rabin.*
(AFP-satellietfoto)

Centrale figuur in complot

Clinton: VS-troepen naar Bosnië is ook in eigenbelang

WASHINGTON - De Amerikaanse president Clinton heeft het plan verdedigd Amerikaanse troepen als onderdeel van een NAVO-vredesmacht naar Bosnië te sturen. Tevens kondigde hij aan dat het voornemen waarschijnlijk duurder wordt dan oorspronkelijk geraamd. De Amerikaanse soldaten zullen ertoe kunnen bijdragen een escalatie van de conflicten op de Balkan te voorkomen en de leidende rol van de Verenigde Staten (VS) in de wereld te demonstreren

Moskou: Wegens roerige Kaukasus

Rusland wil wijziging ontwapeningsverdrag

MOSKOU - Rusland is niet in staat de bepalingen van het verdrag over Conventionele ontwapening (CFE) na te komen. Dat heeft minister Gratsjov van Defensie woensdag gezegd. Het akkoord moet op 17 november ingaan.

"Als we dit verdrag in zijn geheel zouden uitvoeren, zou het onmogelijk zijn een minimum aan verdediging te handhaven", zei de minister op een persconferentie. De naleving van het akkoord "is in diplomatieke, politieke en militaire zin belangrijk, maar we weten dat zeven of acht andere landen er evenmin klaar voor zijn".

Moskou wil de CFE-onderhandelingen heropenen zodat het meer tanks, gepantserde wagens en zware artillerie op zijn westelijke flank tussen Sint Petersburg en de Kaukasus kan legeren. De afgelopen twee jaar heeft het hier op aangedrongen. De NAVO kwam de Russen in september enigzins tegemoet door enkele Zuidrussische zones buiten het verdragsgebied te plaatsen.

Rusland wil echter meer concessies, met name in de roerige Kaukasus. "We voeren thans overleg met onze Amerikaanse partners en we zoeken een compromis. Sommige grote mogendheden kunnen ons steunen", aldus Gratsjov.

De minister voegde daar aan toe dat het verdrag zal worden nageleefd, maar dan in verband met de veranderende geopolitieke situatie in Europa, met name de plannen van de NAVO om zich naar het oosten uit te breiden. Moskou is daar fel op tegen, hoewel verscheidene vroegere Oostbloklanden zich bij het bondgenootschap willen aansluiten.

De meeste bepalingen van het CFE-akkoord van 1990, dat nog met de inmiddels uiteengevallen Sovjetunie is gesloten, zijn inmiddels doorgevoerd. In totaal moeten zestienduizend tanks en duizenden kanonnen, vliegtuigen en ander wapentuig worden teruggetrokken uit Europa of vernietigd. Na de ineenstorting van de Sovjetunie namen de daarvoor in de plaats gekomen staten de Sovjetverplichtingen over.

Mensen in koelcel dood aangetroffen

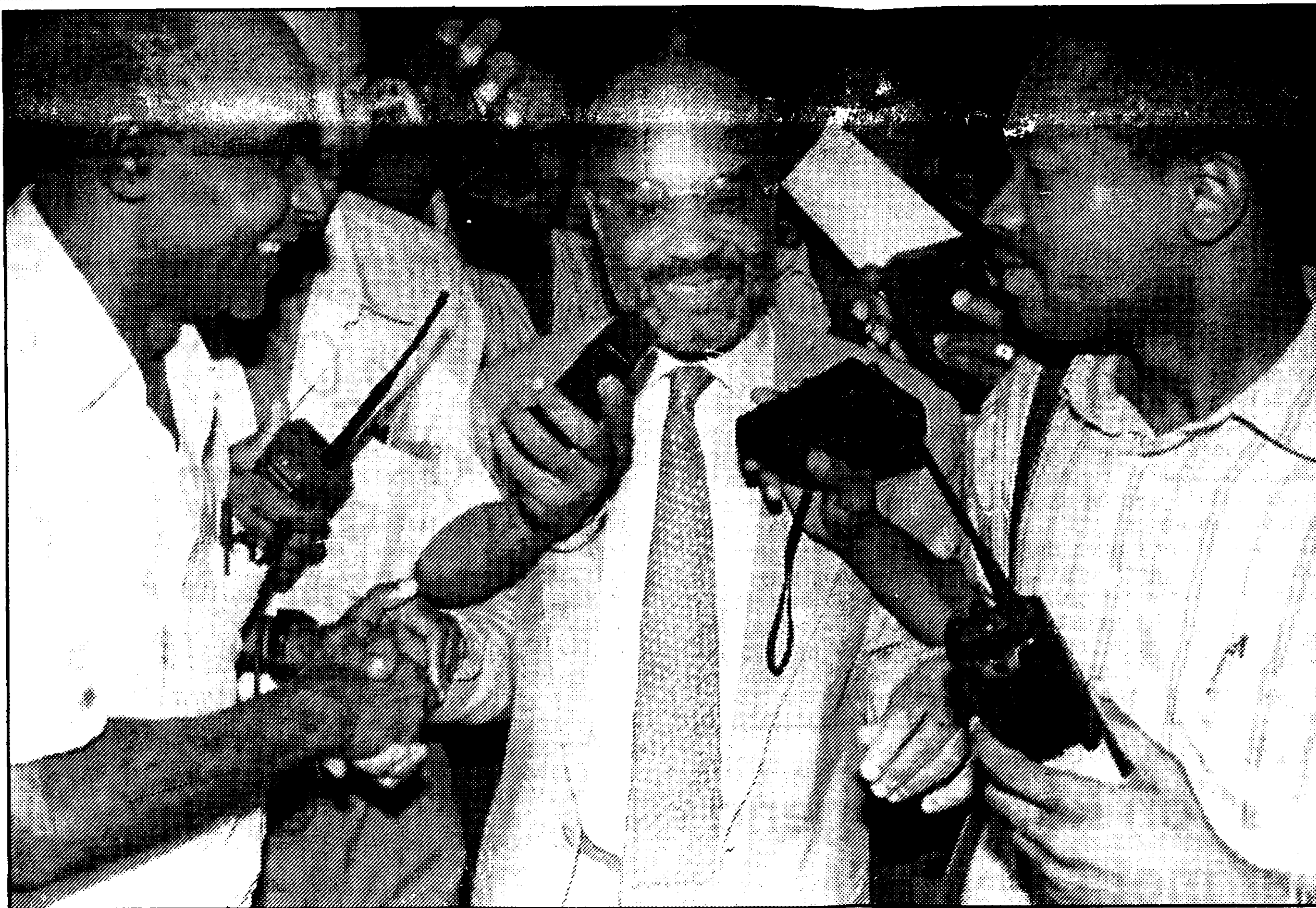
NAPLES - Geschokte werknemers van het restaurant Cracker Barrel Old Country in Naples, in het zuidoosten van de Verenigde Staten, hebben woensdag drie collega's dood aangetroffen in de koelcel van het restaurant. De politie neemt aan dat de twee vrouwen en een man door inbrekers of roofovervallers om het leven zijn gebracht.

Amsterdam tegen jeugdcriminaliteit: Binden of boeien

AMSTERDAM - Amsterdam gaat de jeugdcriminaliteit actiever bestrijden. Gemeente, justitie, politie en de Raad voor de Kinderbescherming hebben daarvoor een programma opgesteld: "Binden of boeien"

Van de 225.000 Amsterdamse jongeren komt een relatief klein deel in aanraking met de politie. Het rapport spreekt echter over een milde afspiegeling van de werkelijkheid, omdat lang niet alle jongeren die een strafbaar feit plegen ook worden opgepakt. Vorig jaar hield de politie 3863 jongeren tot achttien jaar aan. Ongeveer een kwart van hen wordt verdacht van een zwaar delict. In zestien procent van de gevallen gaat het om geweld. Kinderen van acht tot twaalf jaar veroorzaken twaalf procent van de geregistreerde jeugdcriminaliteit.

Haïti krijgt in december nieuwe president

■ *PORT AU PRINCE - De Haitiaanse president Jean-Bertrand Aristide stelt zich niet beschikbaar voor de verkiezingen die op 17 december in Haïti worden gehouden. Woensdag werd de voormalige premier René Preval door de partij van Aristide gekozen als presidentskandidaat. Preval (midden) wed toen de uitslag bekend werd bestormd door de pers.*

Abu Nidalgroep wil Arafat vermoorden

Gaza: Complot opgerold

JERUZALEM - De Palestijnse politie in de Gazastrook heeft vijf extremisten gearresteerd die een aanslag beraamden op de Palestijnse leider Yasser Arafat.

De vijf verdachten onderhouden banden met de militante Abu Nidal-beweging, zei een Palestijnse veiligheidsfunctionaris woensdag. Zij waren de strook binnengekomen vanuit Libië en Algerije. De aanhoudingen vonden enkele dagen geleden plaats. De bewaking van Arafat is na de arrestaties opgevoerd. De Israelische radio zei over de arrestaties dat de autoriteiten nagaan of de vijf door Iran of Libië zijn gestuurd.

De Palestijnse Abu Nidalgroep is een gewelddadig tegenstander van Arafats vredespolitiek. Vorig jaar arresteerde de Palestijnse politie tal van leden van de groep die van plan waren Arafat te vermoorden.

Buitenlandse zaken en Defenie bij premier

Peres hervormt kabinet

JERUZALEM - Shimon Peres, die sinds de moord op premier Rabin waarnemend premier is van Israel, is woensdag door het Israelische staatshoofd, president Eser Weizmann, formeel belast met het vormen van een nieuwe regering.

Verwacht wordt dat Peres binnen een week een kabinet voorstelt. Hij heeft zich verzekerd van de steun van een meerderheid in het parlement dankzij splinterpartijen. Israelische media hebben woensdag gemeld dat Peres al gesprekken voert met kandidaat-ministers. Geruchten doen de ronde dat Peres, die herhaaldelijk heeft verklaard snel vrede met Syrië en Libanon te willen sluiten, de posten Defensie en Buitenlandse zaken zelf zou willen bekleden.

Aangenomen wordt dat de nieuwe regering in grote lijnen dezelfde is als het huidige kabinet. De vakbondsleider Haim Ramon, die vorig jaar als minister van Volksgezondheid aftrad na een ruzie binnen de regerende Arbeiderspartij zou evenwel terugkeren in het kabinet Peres. Peres wordt maandag in Brussel verwacht ter gelegenheid van de ondertekening van een nieuw samenwerkingsverdrag tussen de joodse staat en de Europese Unie.

In Himalaya

Rome: 114 Italianen vermist

ROME - Na zware sneeuwval bij de Mount Everest in het Himalaya-massief gelden 114 Italianen sinds vijf dagen als vermist.

Inmiddels konden 74 van de 188 in Nepal aanwezige Italianen worden gered, aldus het Italiaanse ministerie van Buitenlandse zaken woensdag. De bergsporters waren eind vorige week verrast door sneeuwstormen en lawines.

In heel Nepal kwamen daarbij ongeveer vijftig mensen om het leven. Media spreken over de catastrofe van de eeuw in de regio.

President Al-Bashir: bereid tot vergeldingsaanval

Sudan overweegt invasie Uganda

KHARTUM - Het Sudanese regeringsleger rukt op in de richting van Uganda. Dit om rebellen uit te schakelen en, zonodig, een vergeldingsaanval tegen Uganda uit te voeren, zei president Al-Bashir woensdag.

De generaal beval ruim een week geleden alle jonge weerbare mannen in Sudan zich voor het leger te melden om het offensief van rebellen tot staan te brengen. De rebellen van het Sudanese Volksbevrijdingsleger (SPLA) in zuid-Sudan krijgen volgens hem steun van Ugandese en Tanzaniaanse troepen. Het SPLA ging eind oktober voor het eerst sinds vier jaar in de aanval.

Diplomaten in de regio achten het niet waarschijnlijk dat Tanzania en Uganda daadwerkelijk troepen inzetten op Sudanees grondgebied, maar alle landen in de regio staan op uiterst gespannen voet met het fundamentalistische regime in Khartum. Egypte, Eritrea en Uganda staan op voet van oorlog met Sudan.

Volgens diplomaten is Khartum hevig geschrokken door de terugkeer van de zuidelijke rebellen, die het vier jaar lang moeiteloos had weten terug te dringen. De SPLA meldde kort na het begin van het offensief dat zijn manschappen Juba tot op vijftig kilometer waren genaderd. Khartum ontkent dit.

In Sudan strijden al decennia lang Afrikaanse niet-Islamitische zuiderlingen tegen de Islamitische regeringen uit het meer Arabische noorden. De huidige machthebber, generaal Al-Bashir, greep onder invloed van het fundamentalistische Nationaal Islamitisch front in 1989 de macht. Dat gebeurde op het moment dat de toenmalige democratisch gekozen regering een vrede wilde sluiten met het SPLA.

Tunnel verbindt Atlantis met Mir

Mir station
Langte: 50 meier
Gewicht: 70 ton
Hoogte: 350 to 450 km boven de aarde

Tunnel koppeling: *Dit Russische moduul, door Atlantis aangevoerd, blijft aan de MIR bevestigd.*
***Hoogte:** 4.7 m*
***Breedte:** 2.2 m*
***Gewicht:** 4.5 ton*
***Apparatuur:** TV camera om op een lijn te blijven met ruimteschip tijdens het 'afmeren"*

Atlantis
Lengte: 30 meter.
Gewicht: 70 ton.

AFP Amigoe Infografiek

Aannemers bezorgd over uitblijven BOO-contract

WILLEMSTAD — De Antilliaanse Aannemers Vereniging (AAV) is ernstig bezorgd over het uitblijven van besluiten over het Build Own & Operate (BOO)-project. Uiterlijk 31 december moet het contract getekend zijn. Als dat niet gebeurt, lopen de directe en indirecte werkgelegenheid van duizenden personen én de deviezenreserves ernstig gevaar.

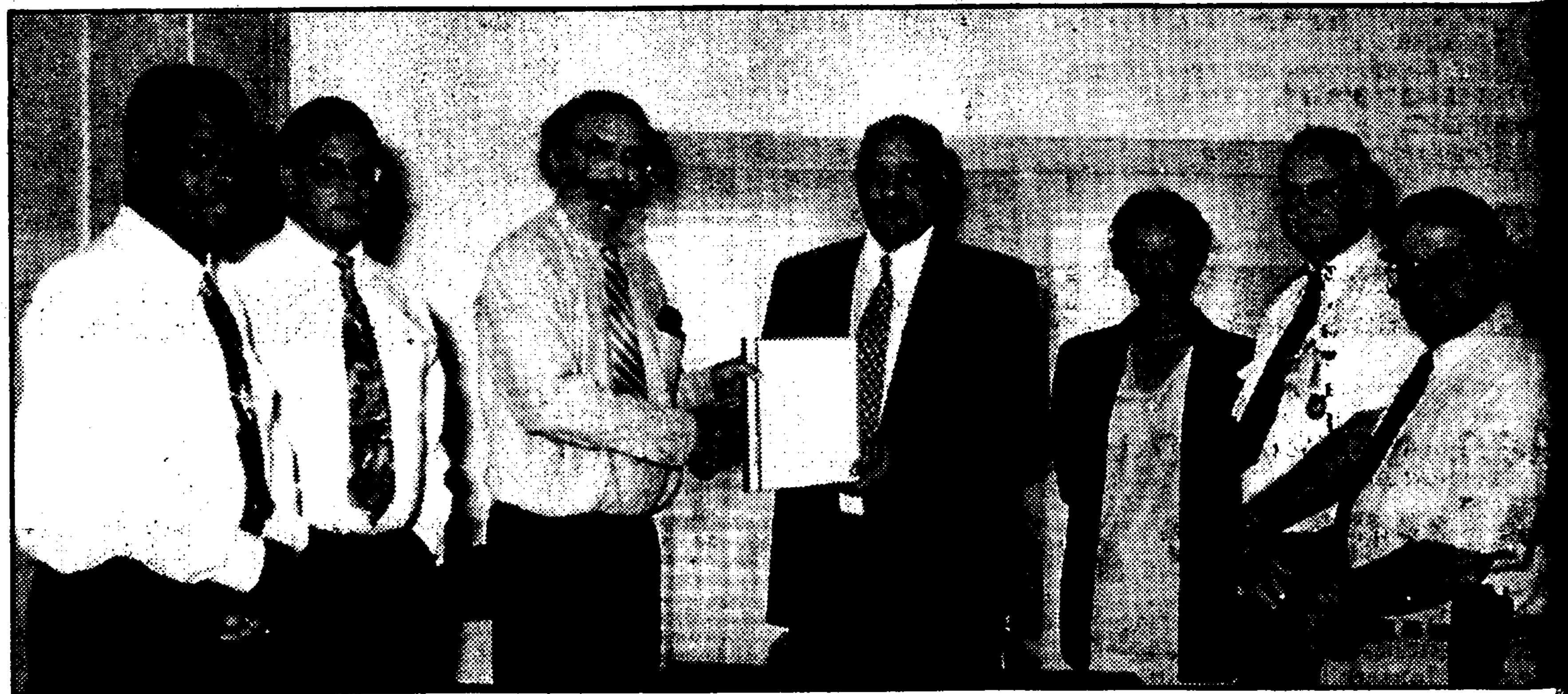
Op zijn minst zal de onderhandelingpositie van de overheid tegenover de PdVSA verslechteren, met alle gevolgen van dien. De AAV doet een dringend beroep op het BC "alles in het werk" te stellen om het BOO-project doorgang te doen vinden.

Een jaar geleden tekenden de PdVSA en de overheid (eigenaar van de raffinaderij Isla) een 20-jarig huurcontract. Voorwaarde was dat de overheid de levering van energie zou garanderen, omdat de geplande uitbreidingen aan de raffinaderij alleen gepleegd kunnen worden als deze over voldoende - en goedkope - energie kan beschikken. De overheid besloot daarop te kiezen voor het BOO-concept. Maar na een jaar van onderhandelen is het nog altijd onduidelijk of en zo ja wanneer het BOO van start kan gaan. Zonder het BOO-contract komt ook het huurcontract tussen de PdVSA en de overheid op de tocht te staan.

Het BOO-concept houdt in, dat investeerders voor eigen rekening en risico een energiecentrale bouwen, die water, electra en perslucht gaat leveren aan de raffinaderij, tegen een vooraf overeengekomen tarief. De grote onduidelijkheid inzake het project veroorzaakt onder de aannemers enorme onzekerheid, zo laat de Aannemers Vereniging in een persbericht weten. "De reeds zwaar gehavende aannemersbedrijven kunnen een verder uitstel niet langer gedogen. Ontslagen zijn thans de enig overgebleven optie. De AAV hoopt dat dit voorkomen kan worden, omdat de gevolgen voor iedereen pijnlijk zullen zijn".

De deadline voor ondertekening is al enkele keren op verzoek van het Eilandgebied verschoven, de laatste keer naar 31 december. De AAV wijst erop, dat als ook deze datum niet gehaald wordt (en de PdVSA bereid is weer te onderhandelen), de nieuwe voorwaarden voor Curaçao slechter zullen zijn.

Volgens de AAV zou -in het kader van de privatiseringsplannen- overwogen moeten worden de huidige nutsbedrijven wellicht in de BOO te integreren. "Als gevolg van de dan optredende schaalvergroting zouden de tarieven voor electra en water mogelijk verlaagd kunnen worden. Dat zou voor de samenleving zeer welkom zijn."

■ *WILLEMSTAD — Wnemend hoofd DOW, R. Pietersz, overhandigt het energierapport aan gedeputeerde Demei. Op de foto van links naar rechts: H. Paulina (S buro), A. Lichtveld (Innov Centrum Curaçao), R. Pietersz (DPW), gedeputeerde Demei, mw. L. Ezech (AJZ), C. Ravelli (Brandweer Rampenburo) en Ackerman (Sehos). Niet op foto de commissieleden Wijngaarde (KS/STTK), Lieuw (VBC), M. van Hou (UNA) en A. Willems (politie commissaris).*

Uitspraak Anna Bay-project begin januari te verwachten

WILLEMSTAD — Rechter Wefers Bettink doet op 8 januari uitspraak in de bodemprocedure 'Anna Bay View-project'. De behandeling van de zaak (bewoners en belangenorganisaties versus het Bestuurscollege en projectontwikkelaar De Lange) nam woensdag bijna zes uur in beslag.

Veel nieuwe gezichtspunten kwamen woensdag niet aan de orde. In eerdere rechtszaken over deze kwestie zijn de diverse argumenten al uitgebreid aan de orde gekomen. Het gaat om de eind juni aan de Belvedère nv toegekende bouwvergunning voor de bouw van een vijf verdiepingen hoog appartementencomplex aan de Annabaai, ter hoogte van de Hoogstraat.

Bewoners eisen vernietiging van de bouwvergunning omdat deze in strijd met het Eilandelijk Ontwikkelings Plan is. De projectontwikkelaar [illegible] dat [illegible] financieel haalbaar [illegible] hij één [illegible] twee verdiepingen van het project moet afhalen. Hij heeft gedreigd een miljoenenschadeclaim bij het BC te zullen indienen als hij deze rechtszaak verliest.

Aanbeveling uit rapport:

Nieuw orgaan voor betere water- en energielevering

WILLEMSTAD — Iedereen is het al bijna weer vergeten: de dagenlange black-out in januari van dit jaar. Geen stroom en gedeeltelijk geen water en geen telefoon. En geen plan van aanpak voor dergelijke noodgevallen. Er werd daarop een commissie ingesteld die een Calamiteiten Bestrijdingsplan Utiliteitsbedrijven zou opstellen. Onlangs presenteerde de commissie haar rapport aan 'utiliteits-gedeputeerde' Benny Demei.

Eén van de aanbevelingen van de commissie luidt het installeren van een adviesorgaan voor energiezaken. Een concept-tekst voor de landsverordening die voor een dergelijk orgaan nodig is, wordt bijgeleverd. Het rapport is de verdere uitwerking van een tussenrapport van juni dit jaar.

Het 'energie-orgaan' moet het Bestuurscollege gaan ondersteunen in de ontwikkeling van haar energiebeleid in het algemeen en dat van de utiliteitsbedrijven in het bijzonder en zou tevens de uitvoering van dat beleid moeten gaan controleren. Daarnaast moet het orgaan oplossingen aandragen voor de grootste problemen in de energiesector en moet zij een structureel plan van verbetering voor de levering van water en electra opstellen. Zowel voor gewone als voor nood-situaties.

Volgens het voorstel van de commissie zullen zowel overheids- als consumentenbond-vertegenwoordigers zitting nemen in het adviesorgaan. Verder benadrukt de commissie dat personen die werkzaam zijn bij de utiliteitsbedrijven géén zitting in het adviesorgaan zouden moeten krijgen. Kleinere werkgroepen zouden zich met deelterreinen moeten bezighouden, waaronder de prijsvorming.

De volgende stap is aan de overheid: Die moet het rapport goedkeuren en het adviesorgaan installeren. Demei zei bij ontvangst van het rap[illegible] aanbevelingen aandacht zullen krijgen" en dat het orgaan op korte termijn geïnstalleerd zal worden.

Toeristen overvallen, politie pakt daders

WILLEMSTAD — Zes Amerikaanse toeristen zijn woensdagmiddag op brutale en brute wijze overvallen op de parkeerplaats van Groot Knip. Vijf overvallers sloegen en [illegible] vuurden zelfs enkele schoten af. De politie trad snel op en hield drie van de vijf overvallers aan.

De toeristen, die verblijven in het Princess Beach Hotel, gingen omstreeks drie uur 's middags naar de baai. De Amerikanen waren net gearriveerd toen een wagen met vijf personen aan kwam rijden. De mannen stapten uit en dwongen de toeristen onder bedreiging van vuurwapens al hun geld en sieraden af te staan.

De overvallers gingen op brute wijze te werk. Terwijl ze de gouden kettingen, polshorloges, credit cards, camera's en het geld meenamen, sloegen en schopten ze de toeristen. Toen de Amerikanen probeerden terug te vechten, schoot één van de overvallers van korte afstand op de groep. Wonderwel trof de schutter geen doel; alle kogels boorden zich in de huurauto van de toe[illegible] vallers weg.

De buitenlandse bezoekers gaven de overval onmiddellijk door aan de politie. Alle patrouilles in de omgeving werden gewaarschuwd. Ter hoogte van Santa Cruz zag een patrouille de vluchtauto en ging er direct achterna. Na een korte achtervolging wisten ze de auto klem te rijden, maar de overvallers sprongen uit de wagen en renden weg. De agenten wisten twee van hen aan te houden, maar de overige drie wisten te ontkomen. Omstreeks acht uur 's avonds werd nog een overvaller in Jan Donker aangehouden. De verdachte was bij zijn aanhouding kletsnat en zijn gehele lichaam zat onder de dorens.

Hoofdprijzen Landsloterij

WILLEMSTAD — De hoofdprijzen van de 23ste trekking van de Landsloterij zijn heden gevallen op de volgende nummers:

Eerste prijs:
f.100.000,-: 12139
[illegible]
derde prijs:
f. 10.000,-: 13168

PAR houdt zich bezig met tolerantie

WILLEMSTAD — fractie van de PAR be[illegible] zich op de *Dag voor Tolerantie*, donderdag [illegible] november, over het the[illegible] van die dag, aldus frac[illegible] leider Morris Isenia in [illegible] persbericht. "We moeten t[illegible] ranter worden, zowel th[illegible] als op school, op het werk in de gehele gemeensch[illegible] aldus Isenia die hoopt [illegible] ook anderen zich zu[illegible] bezinnen over toleranti[illegible] over de gevolgen va[illegible] gebrek aan verdraagzaam heid die zo duidelijk in d[illegible] samenleving zichtbaar zij[illegible]

OPINIE

Door Ronnie Rens sr

DE DIKKE VAN DALE duidt tolerantie aan als verdraagzaamheid jegens andersdenkenden. Als de UNESCO het nodig acht om heel 1995 als Internationaal Jaar van de Tolerantie aan te wijzen, moeten er wel zwaarwichtige redenen achter zitten. Vandaag is het zeer in het bijzonder de Internationale Dag van de Tolerantie. Inderdaad zijn er zwaarwegende redenen om 365 dagen lang het thema van de tolerantie in gedachten te voeren. Op Curacao doen wij het overigens heel dunnetjes: er zijn van dit jaar al 320 dagen voorbij en pas nu, met nog 45 dagen in 1995 te gaan, nemen wij ons de oproep van de UNESCO ter harte.

Intolerantie ligt aan de basis van veel kwaad. Door intolerantie worden zelfs oorlogen gevoerd: de oorzaak hiervan ligt vaak in het afwijzen van een vreedzame co-existentie en het, desnoods met geweld, willen opdringen van de eigen politieke mening aan andersdenkenden.

Intolerantie is in elke gemeenschap te onderkennen. Een van de meest simpele vormen ervan is het etno-centrisme, het uitsluitend denken in raciale termen. Dat uit zich hier sterk: personen die al tientallen jaren hier wonen, zelfs hun hier geboren kinderen, worden nog steeds in een hokje geplaatst: chines, makamba, yu sumam, hindu, polako, arabier, en ga zo maar door. Het etno-centrisme laat geen tolerantie toe en belemmert de integratie. In een natie, hoe klein of hoe groot ook, kan geen eenheid bestaan als een groep die meent het alleenrecht te hebben, anderen brandmerkt. Elke natie wordt beïnvloedt door immigratie, die veel positieve kanten heeft: er komt een intellectuele en culturele *inflow* op gang die een rijkere en rijpere multi-etnische en -culturele samenleving doet ontstaan.

Tolerantie begint echter te ontstaan binnen de eigen groep. Maar het hele jaar door worden, meestal in de pers, allerlei ruzies en vetes uitgevochten; niemand wil onderdoen: wat IK denk en zoals IK dat wil, moet het ook gebeuren, luidt kennelijk de zeer bedenkelijke leus. Weinig eerlijke en bewuste pogingen worden ondernomen om de ander te begrijpen, om meningen constructief uit te wisselen, zich open te stellen voor de visie van anderen, om compromissen te sluiten, begrip op te brengen voor de visie van derden, zich in te beelden in de situatie van anderen, om werkelijke dialogen te houden.

Zoals dat met veel zaken het geval is, begint tolerantie van huis uit, binnen die ijzersterke eenheid, die het gezin dient te zijn. Als die tolerantie er niet bestaat, komen er excessen. Daarover kunnen we ook al in de kranten lezen; huizen zijn bekogeld met stenen, zelfs in brand gestoken door boze gezinsleden en ruzies worden zo scherp uitgevochten, dat de politie eraan te pas moet komen en soms zelfs slachtoffers vallen.

Tolerant-zijn betekent een geestelijke instelling aanvaarden, die begint bij het recht van een ander te onderkennen op het hebben van een eigen mening en het naar zijn gelieven inrichten van zijn eigen leven (uiteraard binnen de regels van hetgeen als normaal geldt). Tolerant-zijn betekent de ander aanvaarden, zoals hij is, met al zijn kwalen en gebreken, van wie ieder van ons overigens een portie kreeg toebedeeld.

Als wij de intolerantie kunnen uitbannen, zal veel agressiviteit verdwijnen, meer onderling begrip ontstaan en mensen nauwer naar elkaar toe groeien.

Concurrentie voor TDS

Leatron komt volgend jaar met Direct TV

WILLEMSTAD — TDS krijgt volgend jaar een geduchte concurrent. Leatron introduceert dan Direct TV, een kleine satellietschotel waarmee ongeveer 150 kanalen opgevangen kunnen worden. Dat verklaarde Peter Leañez, manager van Leatron.

Direct TV wint steeds meer aan populariteit in de Verenigde Staten. De kleine satellietdish, met een doorsnee van 24 inch, heeft dan ook vele voordelen. "Het beeld is veel zuiverder, omdat het digitaal gestuurd is. Daarnaast hoeft hij niet hoog te staan, hij kan bijvoorbeeld gewoon op de grond geplaatst worden. Tot slot is hij heel onderhoudsvriendelijk", zegt Peter Leañez.

Was Direct TV voorheen alleen nog op te vangen in de Verenigde Staten, nu hebben een Amerikaanse, Mexicaanse, Braziliaanse en Venezolaanse (Venevision) maatschappij de krachten gebundeld. Met ingang van volgend jaar zullen de signalen ook op te vangen zijn in het Caribisch gebied en Zuid-Amerika.

Over het kanalenaanbod kan Leañez nog niet veel kwijt. "Zeker is dat 150 kanalen op te vangen zijn. Daarvan is de helft in het Portugees met Engelse ondertiteling. De overige zijn Spaans- en Engelstalige kanalen. Het is nog niet duidelijk welke Amerikaanse kanalen op het net komen. We hebben wel begrepen dat de belangrijkste Amerikaanse tv-stations deel uit zullen maken van het pakket. Een definitieve beslissing wordt echter pas eind januari verwacht."

De aanschafprijs bedraagt tussen de 1.600 en 1.900 gulden, inclusief installatie. Maandelijks zal tussen de 30 en 40 gulden neergeteld dienen te worden. De hoge aanschafprijs kan een struikelblok vormen voor vele klanten. "We zijn dan ook in onderhandeling met een lokale maatschappij, die bereid is de klant te financieren. Die kan op zijn beurt dan de lening maandelijks aflossen."

Wanneer het project van start gaat is niet geheel zeker. "We streven naar eind februari of begin maart. Geïnteresseerden kunnen echter vanaf nu reeds contact met ons maken", aldus Peter Leañez.

Geen consensus in coalitie: benzine-motie vergt beraad

WILLEMSTAD — De Openbare Statenvergadering van dinsdag kreeg een onverwachte wending op het moment dat de motie voor heroverweging van de voorgenomen benzineprijsverhoging in stemming zou worden gebracht. De twee Statenleden voor DP-Bonaire, deel uitmakend van de huidige coalitie (Peter)Silberie en mevrouw Domacasee-Frans) trokken zich op dat moment terug in de koffiekamer. In de komende dagen voert de coalitie intern beraad en zal vooral DP-Bonaire meer informatie krijgen over de accijnsverhoging op benzine.

Ook Wini Poulo, onafhankelijk (PAR)-lid, kondigde aan tegen verhoging te zullen stemmen. In totaal waren er 18 Statenleden op de publieke vergadering aanwezig. Van de regeringspartijen op Curaçao ontbraken twee leden, van St. Maarten eveneens twee, terwijl ook Van Putten (St. Eustatius) geen acte de présence heeft gegeven. Met de afwezigheid van de leden van de SPA-Sint Maarten was te voorzien dat het quorum niet gehaald zou worden. Statenvoorzitter Lucille George-Wout maakte gebruik van het Reglement van Orde en tevens van het prorogatief van een Statenvoorzitter en schorste de vergadering tot volgende week woensdag. Hiermee werd het voorstel van het PNP-statenlid Rufus Mac William niet overgenomen. Die had voorgesteld om via de presentielijst, de zogeheten **roll call** de aanwezigheid te controleren.

De 'koffiekamer-politiek' is overigens in parlementaire democratieën bekend. Op het moment dat een parlementslid zich van stemmen wenst te onthouden trekt hij zich terug in een kamer. Op de Nederlandse Antillen heeft dit fenomeen zich in lange tijd niet voorgedaan.

Initiatiefnemer Sylvius (Boy) Rozendal diende een motie 'voor heroverweging' van de verhoging in, met mede-ondertekenaars Ramoncito Booi en Suzanne Römer. Dit gebeurde direct na beantwoording in de tweede ronde door de minister van Financiën en premier Miguel Pourier op hun vragen. De centrale overheid adviseerde tijdens het politiek debat van woensdag door middel van Miguel Pourier om de motie niet in overweging te nemen, omdat de overheid alle voorstellen eerst in overweging neemt. Ook het Statenlid Don Martina pleitte voor intrekking van de motie.

Boy Rozendal concludeert dat als de stemming was doorgegaan, de benzineverhoging waarschijnlijk zou zijn 'weggestemd,' met als gevolg een kabinetscrisis, oftewel een breuk in het kabinet omdat deze maatregel niet gesteund wordt door de Statenmeerderheid. Afgezien van het gebrek aan quorum vindt hij dat er tussen de coalitiepartners geen consensus bestaat. "De kans is ook groot dat de coalitiepartij in St. Maarten niet akkoord gaat hiermee. Het BC St. Maarten is in een spoedvergadering bijeengekomen om dit onderwerp te bespreken", aldus Rozendal. Zoals bekend, voert het Bestuurscollege van St. Maarten grote bezwaren aan tegen invoering van een sales tax voor het eilandgebied. De motivatie van Rozendal voor het verzoek van heroverweging is de sociale onrust die de maatregel teweeg brengt en verder de lange weg via SER, R.v.A, Centrale commissie en Staten. Rekening houdend met deze procedures zal het wetsontwerp nooit vóór de geplande datum van 1 januari 1996 gereed zijn. Een ander punt is de controverse rond de verdeling van de opbrengsten uit deze belastingheffing. Uit verklaringen van minister Henriquez werd eveneens duidelijk dat een gelijkelijke verdeling tussen Eiland en Land niet zo vanzelfsprekend is. "Het Land zou een gedeelte aan het Eilandgebied afstaan."

'Juist omdat het voorstel voor benzineverhoging een initiatief was van het Eilandsbestuur' lijkt het Rozendal logisch dat het Eilandgebied met alternatieven komt. Voor de politicus staat het vast dat het ontbreken van een daadwerkelijke dialoog met de eilandgebieden en geen afstemming tussen de centrale overheid en het eilandgebied Curacao de coalitie nu parten begint te spelen.

De parlementariër zei tevens dat hij er niet over piekert om de motie in te trekken.

Volwaardige accountantsopleiding

■ *WILLEMSTAD — Door het ondertekenen van de vrijstellingsregeling tussen het Nederlands Instituut voor Register Accountants (NIVRA) en de Sociaal Economische Faculteit (SEF) van de Universidat di Antias (UNA) kan in de Nederlandse Antillen nu een volledige opleiding voor registeraccountants worden aangeboden. De ondertekening vond woensdag plaats. Voor het NIVRA tekende Chris van den Bol (voorzitter examenbureau) en decaan Gilbert Cijntje (links) tekende namens de SEF.*

Carl Camelia (midden), voorzitter van de onderwijscommissie Accounting van de SEF, wees in zijn toespraak voor de ondertekening op het unieke van de opleiding aan de UNA. Het is de enige opleiding met zowel een Nederlands als een Amerikaans curriculum. Omdat de lokale accountants vaak worden ingeschakeld bij opdrachten van de overheid, is aan de SEF overheidsaccountancy een verplicht vak.

Premiebetaling door de ministers weer aan orde

WILLEMSTAD — Bij alle financiële maatregelen die zijn voorgesteld, zou wellicht ook een oude aanbeveling van de Algemene Rekenkamer ingevoerd kunnen worden: Pensioenpremiebetaling door ministers. De aanbeveling dateert van oktober 1992, toen de Rekenkamer onderzoek deed naar de pensioenen van gewezen ministers.

Ambtenaren en Statenleden dragen wel pensioenpremie af. Ten tijde van het Kamerverslag waren er 26 personen die in aanmerking kwamen voor een ministerspensioen, maar stonden er nog eens 12 op de lijst die recht hadden op pensioen, maar daarvan op dat moment onder meer geen gebruik konden maken omdat zij actief minister waren. Sindsdien zijn er weer gegadigden bij gekomen. In de jaren 1990 en 1991 ging het om uitbetalingen van 854 duizend en 884 duizend gulden, die geheel uit de Landskas moesten worden opgebracht.

Volgens de regels kan een gewezen minister nooit meer ontvangen dan het maximaal haalbare pensioen van de Pensioenverordening. Krijgt men uit hoofde van andere werkzaamheden ook pensioen, dan wordt het ministersaandeel gekort tot dit maximum. De Rekenkamer constateerde dat het departement Financiën (dat met de uitvoering belast is) de gecontroleerde pensioenhoogten juist vaststelt.

Dat is niet het geval met het toezicht op de eventuele neveninkomsten van gewezen ministers. De Rekenkamer heeft niet kunnen vaststellen dat die controle (en eventuele bijstelling van het pensioen op die grond) plaatsvindt.

Frits Parabirsing-fonds opgericht

WILLEMSTAD — Op 3 november is de Stichting Fonds Frits Parabirsing opgericht. Het doel van de stichting is personen of groepen in de Antilliaanse samenleving die in een achterstandspositie verkeren, te helpen. De hulp kan zowel van immateriële als van materiële aard zijn en moet voornamelijk worden aangewend om de menselijke capaciteit te ontplooien.

Het tweede oogmerk van de stichting is om personen of instanties te bekronen die zich hebben ingezet voor de verwezenlijking van het hoofddoel van de stichting.

De middelen om het doel te bereiken hoopt het fonds te ontvangen uit bijdragen van het bedrijfsleven, verenigingen en andere stichtingen. Dit zou in de vorm van een eenmalige bijdrage kunnen of in de vorm van periodieke bijdragen.

Frits Parabirsing die op 6 oktober onverwachts is overleden, stond bekend als een gedreven mens die zich die met enorm engagement inzette voor de positie van het Antilliaanse kind en diens toekomst. Frits Parabirsing is onder meer van 1990 tot april 1995 directeur geweest van Sede Antia en in zijn laatste functie bij het Departement van Onderwijs is hij de voortrekker geweest van het uitwerken en uitdragen van het door de Verenigde Naties uitgeroepen thema voor dit jaar: Tolerantie, geconcentreerd rond de dag van donderdag 16 november. De stichting wil de activiteiten van Frits Parabirsing voortzetten.

Het bestuur van de Stichting Fonds Frits Parabirsing bestaat uit voorzitter F.A. Elstak, vice-voorzitter P.T. Sprockel, penningmeester F.W. Stüger, tweede penningmeester G.J. do Rego, secretaris H.R. Parabirsing, tweede secretaris N.L. Rosaria en lid A.J. Sprockel.

De stichting is voorlopig gehuisvest aan de Rooi Catootjeweg 5 (tel: 374228). Het banknummer bij de MCB is 12293809.

■ *Staand vlnr: A.J. Sprockel, F.W. Stüger, G.J. do Rego, N.L. Rosaria en H.R. Parabirsing. Links zit P.T. Sprockel naast de mensen van het notariskantoor waar de akte is getekend.*

Personeel ATM bij ontslag Oosterhof:

Benoeming nieuwe directeur zonder open sollicitatie

WILLEMSTAD —Directrice Stella Oosterhof-Priest van de ATM, Antilliaanse Televisie Maatschappij, is sinds woensdag met ontslag. Volgens kringen binnen TeleCuraçao is met Oosterhof een onderlinge overeenkomst bereikt over de beëindiging van haar dienstverband. Het plotselinge ontslag van Oosterhof heeft in kringen van de ATM grote beroering teweeg gebracht. Oosterhof heeft zeven jaar lang de scepter gezwaaid bij de ATM.

Het personeel is woensdag door voorzitter F. Sluis van de Raad van Commissarissen ervan op de hoogte gesteld, dat Oosterhof met ontslag was. Sluis kondigde aan, dat Norman Richards tot algemeen directeur is benoemd. Roderick Pietersz is belast met de technische zaken van TeleCuracao en TDS (Television Distribution Systems) en Jaime Rofina met de financiele zaken. Richards was reeds enige tijd marketing consultant bij TeleCuraçao.

In tegenstelling tot andere, soortgelijke gevallen heeft Oosterhof geen 'gouden handdruk' geëist bij haar vertrek. Volgens welingelichte bronnen heeft ze gevraagd waar ze recht op nau, hetgeen neerkomt op zes maanden loon. Oosterhof beurde als directrice ruim 7.000 gulden. De Raad van Commissarissen besloot daar eigener beweging nog zes maanden loon bij te doen. In totaal zou de ex-directrice dus zo een 85.000 gulden hebben ontvangen, waarvan 40 procent naar de belastingen gaat.

Het pikante feit doet zich voor, dat Norman Richards de broer is van Melvin Richards, de vakbondsvoorzitter bij de ATM. De vakbond van ATM-personeel is namelijk aangesloten bij de STTK-vakbond van Landsradio, waarvan Melvin Richards de voorzitter is.

De vakbond van de ATM zou echter in het ontslag van Oosterhof niet zijn gekend. "Als de directrice op deze manier kan worden ontslagen, dan maken wij ons zorgen. Ook anderen kunnen dan worden weggepest", zei een vooraanstaand personeelslid van de ATM. Dat personeelslid trok het ook in twijfel of vakbondsvoorzitter Melvin Richards niet op de hoogte zou zijn geweest van de benoeming van zijn broer Norman als de nieuwe directeur.

De algemeen heersende mening binnen de ATM is, dat voor het aantrekken van een nieuwe directeur een open sollicitatieprocedure moest zijn gevolgd. "Het is een onder-onsje geweest en heeft weinig te maken met een transparant beleid", merkte donderdag een bestuurslid van de vakbond op. Hij zei dat bekeken zal worden of de ATM-vakbond bij de STTK zal blijven aangesloten.

Het is overigens niet duidelijk of de huidige directiebezetting een tijdelijke is. Het is de bedoeling van de overheid - en zeker van de verantwoordelijke minister, Harold Henriquez - de ATM te privatiseren. De mogelijkheid bestaat, dat de verwijdering van Oosterhof is bedoeld om het privatiseringsproces te vergemakkelijken. Particuliere bedrijven, die in de overname zijn geïnteresseerd, zullen ongetwijfeld zelf hun directeur willen aanwijzen.

Geen boete

WILLEMSTAD — Het is geoorloofd om met nieuwe nummerplaten te rijden. De Eilandsontvanger en de politie zijn overeengekomen dat er niet zal worden opgetreden tegen automobilisten, die rondrijden met de nummerplaten van volgend jaar. De afgelopen dagen was er grote opschudding ontstaan nadat een aantal automobilisten wegens deze 'overtreding' op de bon was geslingerd.

Terwijl de Eilandsontvanger op alle manieren probeert haar dienstverlening aan het publiek te verbeteren, stelde de politie zich halsstarrig op. Wettelijk staat vastgesteld dat de nieuwe nummerplaten pas in het desbetreffende jaar op de auto geplaatst mogen worden. En de politie interpreteerde de wet ook letterlijk. Het gebrek aan flexibiliteit is enkele automobilisten, die hun motorrijtuigenbelasting reeds voldaan hebben, duur komen te staan. Zij werden zonder pardon bekeurd.

Sinterklaas komt zaterdag

WILLEMSTAD — Zaterdag om 9.00 uur komt Sinterklaas met zijn pieterbazen de haven van Curaçao binnen gevaren. De goedheiligman rijdt op zijn schimmel door de Rouvilleweg om naar hotel Otrabanda te gaan alwaar hij enkele festiviteiten ter ere van zijn verjaardag kan overschouwen. Om 10.30 uur gaat hij een kijkje nemen in Punda en daarna vertrekt hij per jeep naar Barber. Lieve kinderen kunnen al vanaf 8.00 uur op het Brionplein genieten van het welkomstfeest.

Per direct beschikbaar:

Te Huur

RUIME WINKELUNIT (28M²)

De prachtige lobby van het Van der Valk Plaza Hotel ademt een prettige en ongedwongen vakantiesfeer uit. Hier bent u 7 dagen per week op een uitstekende lokatie verzekerd van een high spending en shopping minded internationaal publiek.

Voor nadere inlichtingen:
Plaza Hotel & Casino
Mevrouw Annemarie Verschure
Tel.nr: 612500

PLAZA HOTEL
RESTAURANT & CASINO

SPEECH CONTEST
TOASTMASTER CLUBS
SIMADAN - U.N.A. M.C.B.

Diadomingo 19 november 1995
4' or - 7' or na I.T.C.
Karchi: Boekhandel Salas
Van Dorp/Eddine

Entrada f. 20,-

Beaujolais Nouveau bij

THE NEWS

met een kaas plateau of een 4 - gangen menu bestaande uit:

Salade met een mix van vis gesarveerd met cocktailsaus.
* * * *
Dubbelgetrokken runderbouillon met paddestoelen
* * * *
Tournedos met rode knoflooksaus en roomsaus
* * * *
Chocolademousse met roomijs en caramelsaus

THE NEWS
Schottegatweg Oost 185
reserveren op telefoonnr 657678

TIMBERLAND.
RAPIDS TRANSIT.

For shooting the rapids or just shooting the breeze. Rugged, cushioned, full-grain leather straps. Velcro® fasteners. Molded footbed. Deep diamond-cut rubber lug sole.

Timberland — Wind, Water, Earth and Sky.

eccolet	La Fortuna	Boolchands Footstore
Breedestraat #39B (P) Tel: 657822	Heerenstraat #32 Tel: 611671	Columbusstraat #12 Tel: 611803

TE HUUR AANGEBODEN
Volledig gemeub.
1 slaapkamer
APPARTEMENT
(75 m²)
Adres Rondeweg kav. 5c
(nst. nr. 22)
te Julianadorp.
fl. 1200,- excl.
Tel. 683286

Verandering in moedervlek of wrat

Ga naar de dokter !

Something Special

Only for you....

RIPOST, BEBOP DELUXE, W&LT, VELVET MONKEES, ONESTO

Douglas Shopping Gallery, Saliña 174 III

FESSKA

organiseert als vervolg van de cyclus over HET GEZIN, de volgende kursus:

HET GEZIN IN DE CARAIBISCHE KONTEKST,

(meer specifiek het pluriforme Surinaamse gezin, culturele verschillen, vrouwenstrijd, kinderrecht, juridische regelingen, waarden en normen.)

Docent:	dr. Joop Vernooy (bisdom Paramaribo)
taal:	nederlands
plaats:	UNA
data:	november: 21, 23, 27, 29, 30 december: 1.
Inschrijfgeld:	fl. 15,- per avond of fl. 75,- voor de gehele kursus.

EILANDGEBIED CURAÇAO
Geneeskundige- en Gezondheidsdienst
DENGUE

Het Hoofd van de Geneeskundige- en Gezondheidsdienst vraagt uw aandacht voor het volgende:

Teneinde een toename in het aantal geconstateerde gevallen van **dengue** te voorkomen zal de Hygiënische Dienst spuitakties uitvoeren. Deze akties zijn ter vermindering van de **Aedes Aegypti** mug die de ziekte overbrengt.

U wordt verzocht om gedurende spuitakties in Uw omgeving de volgende instrukties op te volgen:

- **laat deuren en ramen open staan voor een effektieve penetratie van de insecticide**
- **vogelkooien en aquaria af te dekken**
- **eet- en drinkwaren goed af te dekken.**

Er zal op **vrijdag 17 november 1995** tussen **05.00 uur en 07.30 uur s'morgens** en tussen **17.30 uur en 20.00 uur s'avonds** gespoten worden volgens de volgende route:

BARBOUQUET - KLEIN KWARTIER - GIROUTTE - TONI KUNCHI - BLOEMHOF - LABADERA - ZAPATEER - ABRAHAMSZ - CORAL PARTIR - KWARTJE.

Als U ook vragen heeft over spuitakties in Uw woonwijk gelieve telefonisch kontakt op te nemen met de coordinator van de spuitakties via telefoon 625800 tst. 165 / 154 of met de Administratie van de Hygienische Dienst tst. 168 / 169.

Het Hoofd voornoemd,
S. Bodok.

Afd. P.R.

Het Hoofd van Dienst Arbeidszorg

MAAKT HIERBIJ BEKEND:

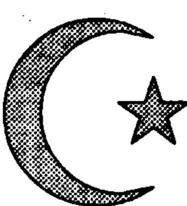
dat met ingang van **16 november 1995** tot en met **31 januari 1996** de afdeling sociale werkplaatsen van deze Dienst te Groot Sta. Martha

GEEN WERK KAN AANNEMEN

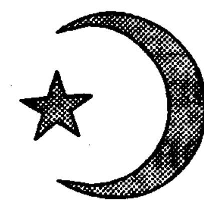
voor wat betreft **reparatie** van **stoelen, tafels** en **kasten** zoals gebruikelijk.
Deze **maatregel** geldt tijdelijk, daar wij de opgelopen achterstand moeten inhalen.
De **werkzaamheden** van **stoelmatten** gaan gewoon door.

Hoofd Dienst Arbeidszorg.

GIUSEPPE ARMANI
"Figurines"

Available Exclusively at
Freeport Jewelry & Giftshop

FREEPORT JEWELRY & GIFTSHOP

Handelskade #9
Tel.: 613764

Dia Internashonal di:
DIABETICO

Invitashon na tur hende ku tin Diabetes (suku)

Dia: Djadumingu 19 novèmber 1995
Luga: Hòfi Biesheuvel
Ora: 10:00 a.m. - 2:00p.m.
Entrada ta: GRATIS
Lo tin musika di ka'i Orgel, tambe lo tin un grupo di baile folkloriko i un "Sorpresa".

*Bo'i hasi bo reservashon promé ku dia 15 NOVEMBER '95, pa bo NO keda'fo.
SOKUDI, tel.: 682221 & 626082

Communicate. With PrivaCom Trunking.

With the PrivaCom Trunking System you are able to communicate wherever you want, whenever you want, in private.

uniden

Polycom offers you the lowest rates on the island, the best available service and the smallest Trunking portable on the market. If you are interested in a free demonstration call us at Tel. 371178 or 371229.

polycom n.v.
RADIO COMMUNICATIONS

18

Kleurrijk beschermen!

Advies van de Antilliaanse Verffabriek over correct schilderen.

Het schilderen van een boot

***1. Boven water* -- Het schilderen van een houten boot**
a) Het oppervlak goed schuren en alle stof verwijderen.
b) 1 laag Molux Undercoat 825 (grondlak) aanbrengen en goed laten drogen.
c) Afwerken met 2 lagen Molux Yacht Enamel 857 in de gewenste kleur.

Het schilderen van een stalen boot
a) Gereinigd oppervlak vóórbehandelen met 2 lagen loodmenie, respectievelijk Molux 90/10 en Molux 50/50 Primer, b) Molux Undercoat 825 toepassen, en c) Het geheel aflakken met Molux Yacht Enamel 857 in de gewenste kleur.

Het schilderen van een polyester boot
a) Licht aanschuren en Molupon G.P. Primer 307 aanbrengen als hechtlaag.
b) Aflakken met 2 lagen Moluthane 457 in de gewenste kleur. Notitie: Nooit paint remover gebruiken op polyester.

***2. Onder water* -- Nieuw systeem**
a) Oppervlak grondig reinigen, b) 2 à 3 lagen Molux Bottom Primer 881 aanbrengen, en c) Afschilderen met 2 lagen Antifouling Molux Super Tropical Extra 891 (rood of blauw).

Reeds geschilderde bodem
a) Oppervlak goed schoonmaken en naspoelen met zoet water, b) 1 laag Molux Bottom Primer 881 aanbrengen, en c) Afwerken met Antifouling Molux Super Tropical Extra 891. *Notitie: Voor polyester, indien nieuw, eerst Molupon G.P. Primer 307 gebruiken als hechtlaag.*

TIP
Na het "onder water" schilderen laat de boot liefst te water binnen 24 uur na het aanbrengen van de laatste Antifouling laag. Dit ter voorkoming van uitdroging van deze laag in de open lucht.

Dit is de laatste aflevering in deze serie. Binnenkort zal het geheel in pamflet-vorm verschijnen.

Antilliaanse Verffabriek n.v.

Openbaarheid bestuur kent beperkingen

WILLEMSTAD — Wanneer per 1 september volgend jaar de wet op de openbaarheid van bestuur van kracht wordt, wil dat niet zeggen dat alles wat binnen de overheid gebeurt, ook naar buiten kan komen. Het aantal uitsluitingsgronden is, net zoals dat in Nederland het geval is, nogal groot. En voor informatie die wel openbaar is, kan het maanden in beslag nemen voordat men de gewenste informatie heeft.

Informatie over bestuursbesluiten wordt niet verstrekt als dat 'de eenheid van de regering' zou kunnen schaden, als het de veiligheid van het Land zou kunnen schaden en als het gaat om bedrijfs- en fabricagegevens die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld. Dit zijn de zogeheten absolute uitsluitingsgronden.

Onder de relatieve uitsluitingsgronden vallen die zaken die van geval worden bekeken en waarbij een belangenafweging moet worden gemaakt. Hieronder vallen de economische en/of financiële belangen van het Land of een eilandgebied, de opsporing en vervolging van strafbare feiten, als ook de inspectie, controle of het toezicht door of vanwege bestuursorganen. Verder kunnen in het geding zijn: De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, het belang dat de geadresseerde heeft als eerste kennis te nemen van de informatie, en het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen, rechtspersonen of derden.

Het kan dus voorkomen dat men om bepaalde informatie vraagt en (na uiterlijk zes maanden) te horen krijgt, dat die informatie niet zal worden vrijgegeven. Dat is overigens niet het einde van het verhaal: Men kan dan naar de rechter stappen en alsnog openbaarmaking vorderen. In dat geval moet eigenlijk al wel de administratieve rechtspraak zijn ingevoerd. Administratieve rechtspraak regelt de geschillen die tussen de overheid en burgers zijn gerezen over bestuursbesluiten.

De kosten die hiermee zijn gemoeid vallen overigens mee, omdat men zelf zijn zaak kan bepleiten en een advocaat nemen niet verplicht is. Maar veel mensen zullen -door onwennigheid met het gerecht- toch moeite hebben hun zaak zelf te verdedigen. Min- en onvermogenden kunnen rechtskundig advies vragen aan de Tienda di Lei, het collectief van rechtenstudenten aan de UNA, dat tegen weinig of geringe vergoeding juridische adviezen verstrekt.

Wel blijven de kosten voor griffierechten en eventueel deurwaarderskosten bestaan. De regering heeft toegezegd te bekijken of dit kan worden aangepast. Probleem is alleen, dat de griffierechten indertijd in overleg met Aruba zijn vastgesteld en dat die niet eenzijdig kunnen worden gewijzigd.

De bedoeling is, dat er straks een centraal punt komt, waar men zijn verzoek kan indienen. Het moet gaan om een document over een bestuurlijk besluit. Het bestuursorgaan dat het besluit nam, moet binnen drie weken antwoord geven of het verzoek wordt gehonoreerd, maar kan deze termijn met drie weken verlengen. Een afwijzing moet schriftelijk en gemotiveerd plaatsvinden. Wordt het verzoek toegekend, kan dit in verschillende vormen gebeuren: Door afgifte van een kopie, door inzage te geven, via een schriftelijke samenvatting van de inhoud te geven, of door mondeling inlichtingen te verstrekken.

Behalve opgevraagde informatie, verplicht de wet de overheid ook over bepaalde zaken uit eigen beweging informatie te geven, namelijk over het beleid, de voorbereiding en de uitvoering van het beleid. Adviezen in dat kader die door een niet-ambtelijke commissie aan de overheid zijn uitgebracht. Ook de adviezen van de Raad van Advies worden openbaar. Adviezen van niet-ambtelijke adviescommissies die vóór 1 september '96 zijn uitgebracht, worden niet openbaar.

Plan voor klachtencentrum

■ *WILLEMSTAD — Shaida Martis overhandigt aan gedeputeerde Oscar Castillo van Algemene Zaken een plan voor een informatie- annex klachtencentrum van de lokale overheid. De studente aan de Katholieke Universiteit Tilburg heeft het plan ontwikkeld tijdens haar stage bij de Unidat di Komunikashon di Gobiërnu di Kòrsou. Het informatiecentrum moet deel gaan uitmaken van een nieuw systeem in alle sectoren van de regering om de burger te woord te staan. Rechts Dicky van Haaren van de Unidat, die als stagebegeleider optrad.*

Handelsshow uitgesteld

WILLEMSTAD — De handelsshow *Bridging the gap through trade*, die deze maand op Sint Maarten zou worden gehouden, is tot een niet nader aangekondigde datum tot volgend jaar uitgesteld. Zo maakt de initiatiefnemer, staatssecretaris van Economische zaken Daniël Hasell, bekend. Op de handelsshow zouden Antilliaanse produkten en diensten worden gepresenteerd.

Symposium

WILLEMSTAD — Het Kringbestuur van de NIVRA houdt op donderdag in het ITC een symposium over 'privatisering op Curaçao.' Inleiders op het symposium zullen onder zijn de gedeputeerden Cedric Eisden en Benny Demei. Panelleden zijn Eddie de Kort, voorzitter van de Bankiersvereniging van de Nederlandse Antillen, Errol Cova, voorzitter van de Kamara Sindikal. Verder Mario Evertsz van de Effective Management Group NV en Setel directeur Julio Constancia.

Verdachte drugsdealer is aan VS uitgeleverd

WILLEMSTAD — Andres Geson is donderdagmorgen om 9 uur met een reguliere ALM-vlucht vertrokken naar de Verenigde Staten. De Duitser wordt verdacht van een poging tot het smokkelen van drugs naar de VS. Undercover-DEA-agenten legden de plannen van Geson bloot, waarna hij aan de VS uitgeleverd werd.

Geson heeft maandenlang zijn uitlevering aan de VS aangevochten. De Duitser, over wiens naam (Tschampel of Geson) in het begin enige verwarring bestond, viel door de mand toen hij een hoeveelheid drugs naar de VS wou smokkelen. Enkele DEA-agenten deden zich voor als drugskoeriers en voerde diverse gesprekken met Geson en zijn moeder. De moeder ging vrijuit, omdat zij als Antilliaanse niet uitgeleverd kan worden.

Geson heeft via diverse rechtszaken geprobeerd zijn uitlevering naar de VS te voorkomen door het onderzoek van de DEA-agenten aan de kaak te stellen. De rechter bepaalde echter onlangs dat de Amerikaanse agenten niet onrechtmatig hadden gehandeld en dat het onderzoek in nauwe samenwerking met de Antilliaanse autoriteiten heeft plaatsgevonden.

Donderdagochtend vertrok Geson naar Amerika, waar hij ongetwijfeld een lange gevangenisstraf tegemoet kan zien. In tegenstelling tot de Venezolaanse drugsbaron Blanco werd Geson niet vervoerd met een speciaal DEA-vliegtuig, maar vertrok hij met een reguliere ALM-vlucht.

Minister-president Pourier:

St. Maarten en Bonaire moeten ook bijdragen

WILLEMSTAD — Minister president Miguel Pourier drukte zich diplomatiek uit: "St. Maarten heeft een grote inbreng in de Antilliaanse economie en zal daarom juist op basis van solidariteit een bijdrage moeten leveren ter afwending van de economische crisis. Mede vanwege de deviezenterugloop van ruim 50 miljoen door de orkaanramp Luis is het stand-by arrangement ter garantie van deviezensteun van Nederland noodzakelijk".

Pourier gaf dinsdag tijdens de openbare Statenvergadering te kennen dat zowel St. Maarten als Bonaire wel degelijk moeten bijdragen in de maatregelen. De premier ging overigens niet in op de verwachte moeilijkheden met Frans-St. Maarten bij invoering van een salestax en benzineverhoging die DP-lid Marcel Gumbs op maandag naar voren bracht.

Pourier zei begrip te hebben voor de moeilijke situatie waarin St. Maarten verkeert, maar tegelijkertijd het volste vertrouwen te hebben dat alles op het eiland binnen een jaar weer normaal is. Juist door de extra-steun die St. Maarten behoeft en de financiële injecties van buitenlandse fondsen die de komende tijd gegeven moeten worden, heeft de centrale overheid medewerking van St. Maarten nodig. De minister-president schetste het belang van de St. Maartense economie voor de gehele Antillen. Voor de orkaanramp werd 12% van de inkomsten geleverd door het toerisme en kwam 20% op conto van de nationale produktie, waardoor de Antillen netto 100 miljoen van St. Maarten kregen. Pourier wees er tevens op dat iedere medewerking noodzakelijk is temeer daar de kredietbeperkende maatregelen van kracht blijven.

Maar ook Bonaire moet meewerken. Weliswaar heeft dit eilandgebied geen belastingschuld, maar het maatregelen-pakket zal hier evenzeer van toepassing zijn. Pourier toonde zich blij met de positieve reactie van Saba.

Onderzoek Consumentenstichting

WILLEMSTAD — Het bestuur van de consumentenstichting, FPK stelt op dit moment een onderzoek in naar de talrijke klachten over prijsstijgingen van goederen en produkten. De fundashon heeft de laatste tijd vooral veel klachten ontvangen over hogere prijzen voor vlees. Het resultaat van dit onderzoek zal eind november gepubliceerd worden.

Het onderzoek is gebaseerd op gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek, en ook op basis van registratie en controle die de consumentenstichting in samenwerking met enkele burgers verrichtte. Het onderzoek geschiedt op een systematische manier. Gedurende zes weken kopen acht personen een pakket van acht verschillende produkten in acht supermarkets. Daarnaast doen de medewerkers een prijsvergelijkend onderzoek.

Volgens voorzitster Ivy Doorstam verwacht de stichting, dat ze hierna antwoord kan geven op de vraag of er werkelijke sprake is van stijging van de prijzen op Curaçao.

Sherry uit het vat

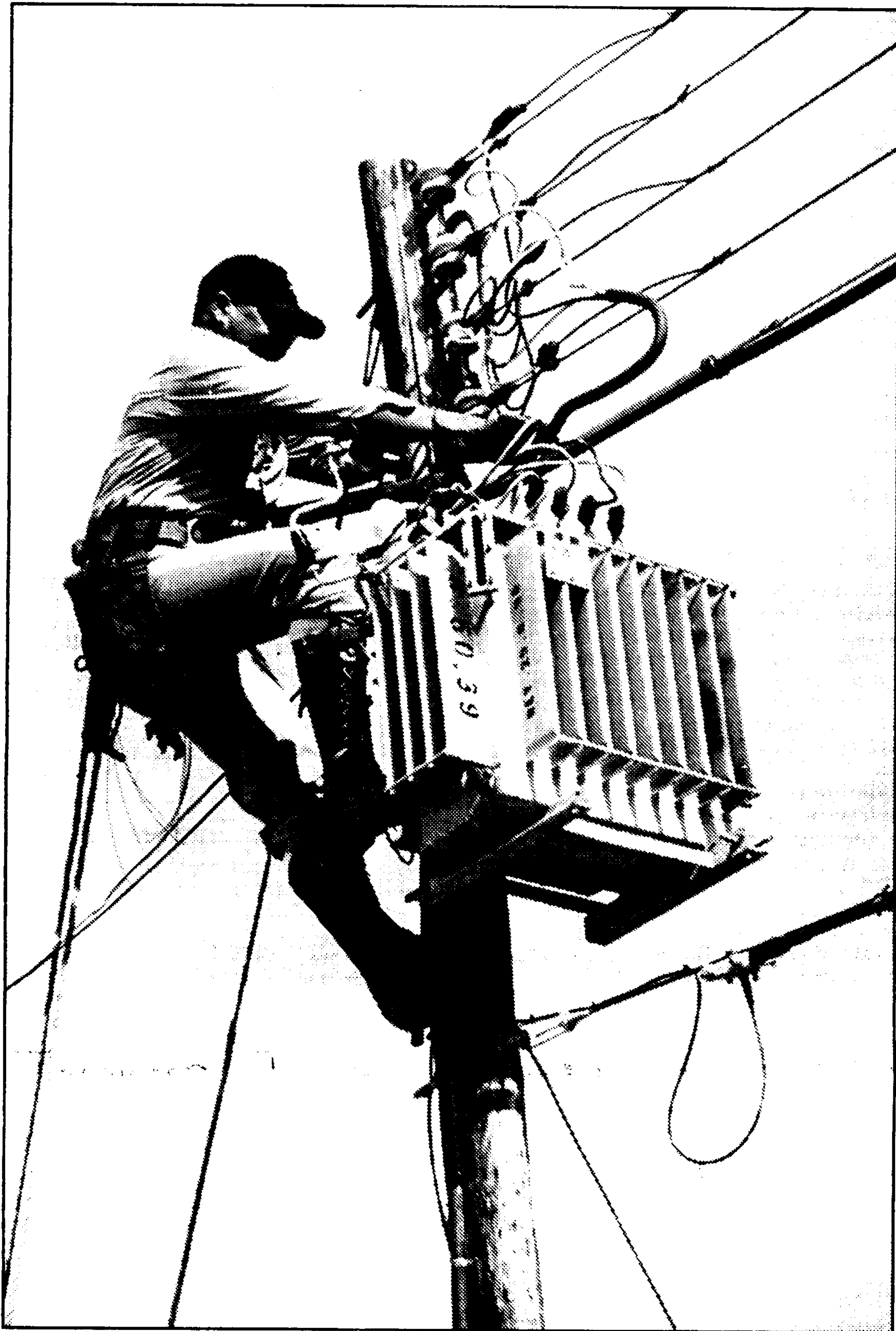

■ *WILLEMSTAD — In een happy hour toonde Licores Maduro woensdagmiddag na de gewonnen voetbalwedstrijd van Nederland tegen Noorwegen de uitgebreide collectie wijnen en spiritualiën. Tegenwoordig distribueert de drankengroothandel ook Sandeman-sherry en dus konden de aanwezigen gisteren proeven hoe dat smaakt als het rechtstreeks uit het vat wordt getapt. Voor de komende feestperiode stelde Licores Maduro weer interessante cadeaupakketten samen.*

Directeur Freddy Wever van 45-jarig ELMAR:

'Tarief per kilowatt-uur is verantwoord'

ORANJESTAD — Nv Electriciteit Maatschappij Aruba (ELMAR) bestaat 45 jaar. "Een mijlpaal," zegt algemeen-directeur Freddy Wever trots. "ELMAR is een financieel gezond bedrijf en dat terwijl wij de tarieven al sinds 1983 niet meer hebben aangepast, afgezien van de keer toen onze stroomleverancier WEB de prijzen verhoogde." Het tariefniveau van ELMAR is vergelijkbaar met dat van Nederland en behoort daarmee tot een van de laagste in de wereld; stroom op Aruba is in elk geval goedkoper dan op buureilanden Curaçao, Bonaire en al helemaal op Sint Maarten. Wever: "Wij hanteren een verantwoord tarief per kilowatt-uur."

■ *Deze foto geeft een indruk hoe ELMAR-medewerker Sherman de Windt op een paar meter hoogte in een telefoonmast bezig is met tientallen, zo niet honderden, electriciteitsdraden en -kabels. Het is de bedoeling dat de technici ook 'hot' kunnen werken. Dat wil zeggen: zonder dat de stroomvoorziening onderbroken hoeft te worden voor de consument. Daarvoor zullen zij zij speciale cursussen krijgen, hoogstwaarschijnlijk in Tampa, Florida.*

Interessant is het antwoord van de ELMAR-directeur wat zijn reactie is op het voornemen van minister Glenbert Croes van Vervoer, Communicatie en Utiliteiten om onder meer het electriciteitstarief met 5 procent te verlagen. Uiteindelijk is het Land Aruba voor 100 procent eigenaar van Utilities Aruba nv, welke weer voor 99,8 procent eigenaar is van ELMAR. (In)direkt heeft de regering, de vertegenwoordiger van de aandeelhouder, dus veel te zeggen.

Wever sluit niet uit dat tariefsverlaging mogelijk is. Maar hij wijst erop dat Aruba al een laag tarief hanteert in vergelijking met veel andere landen. "Eigenlijk is alleen Griekenland goedkoper." En daarnaast wijst de ELMAR-directeur erop dat de electriciteit maatschappij 'de plicht' heeft iedereen op het net aan te sluiten en van stroom te voorzien, maar dat daarvoor ook een bedrijfseconomisch verantwoord beleid moet (kunnen) worden gevoerd.

Het is bijvoorbeeld niet ondenkbaar dat wanneer de tarieven omlaag gaan dat de vraag stijgt (overigens steeg de vraag in het afgelopen jaar met 11,3 procent en in de afgelopen 5 jaar met circa 45 procent). ELMAR is verantwoordelijk voor de distributie en het Water en Energie Bedrijf (WEB) voor het opwekken ervan. Het is dan de vraag of WEB die stijgende vraag aankan. Als de vraag stijgt, moet er in ieder geval geïnvesteerd worden in uitbreiding en daarvoor is kapitaal nodig. "En dat kapitaal moet weer ergens vandaan komen," zo legt Wever eenvoudig het cirkeltje uit.

VERLEDEN

Gistermiddag gaven de directeuren Wever en Alfred Rafini een toelichting aan de media in verband met het 45-jarig bestaan van ELMAR. Daarbij vertelden zij wat over de toekomst (zo wordt er de komende 5 jaar maar liefst 85,5 miljoen florin geïnvesteerd en wordt het hele bedrijf geautomatiseerd), maar net zo interessant vertelden zij over het verleden:

Nv Electriciteit Maatschappij Aruba (nv ELMAR) nam op 15 november 1950 om 00.00 uur exact de electriciteitsvoorziening van de vorige concessiehoudster over. In het begin van de overname werden de tarieven van de vorige concessiehoudster gehandhaafd. In 1953 kwam daar verandering in; een aanmerkelijk lager tarief werd toen ingevoerd, ongeveer 35 procent lager dan in 1950.

Als eerste taak had men het oprichten van een eigen electriciteits-produktiebedrijf (centrale), binnen een half jaar, om zodoende Oranjestad en San Nicolas van electriciteit te voorzien, hetgeen ook is gelukt. Vanaf de oprichting van dit bedrijf is het verbruik van electriciteit op Aruba met sprongen omhoog gegaan, met als gevolg dat een steeds groter wordend gebied van electriciteit moest worden voorzien. In het begin telde de centrale 3 kleine machines, welke in 1951 werd uitgebreid met een vierde kleine *unit*. Twee grote *units* werden in 1955 en 1957 toegevoegd.

In december 1958 kwam daar echter verandering in. De electriciteitsproduktie werd toen overgenomen door de stoomcentrale van de Watervoorzieningsdienst (WVD), onderdeel van 's werelds grootste zeewaterverdampings installatie. De verantwoordelijkheid voor de electriciteitslevering bleef echter in handen van ELMAR.

KILOWATT

De maximale belasting in de centrale bedroeg op de eerste avond 800 kilowatt, wat niet veel is in vergelijking met de hedendaagse belasting van 79000 kilowatt.

In 1968 begon ELMAR aan de ontmanteling van de electriciteitscentrale te Balashi. Deze centrale werd overbodig toen in februari 1964 een contract werd getekend tussen ELMAR en het Eilandgebied, waarin werd overeengekomen dat de electrische centrale van de WEB alle door ELMAR benodigde energie zou leveren.

In 1976 is er een prijsverlaging geweest voor energie. Vanaf 1980 tot 1993 heeft er geen prijsverhoging plaatsgevonden. In 1993 kwam er een prijsverhoging welke het gevolg was van de verhoging van het inkooptarief van de WEB, dus niet als gevolg van een verhoging in de exploitatiekosten. Indien men de verhoging, welke gemiddeld 6,4 procent bedroeg, vergelijkt met de toename van het consumentenindexcijfer, welke in 13 jaar minimaal 50 procent bedroeg, kan men stellen dat dit tarief 'verantwoord' is.

"Als wij de prijs van energie op Curaçao met die van Aruba vergelijken is Curaçao op het laagste tarief 4 procent hoger, op het middentarief 37 procent en op het hoogste tarief 54 procent hoger dan Aruba," aldus de ELMAR-directie gistermiddag tijdens de persconferentie.

Vanaf 1990 tot 1994 heeft ELMAR circa 46 miljoen florin geïnvesteerd. In 1995 13,5 miljoen. In 1996 is een prognose van 16 miljoen aan investeringen, hetgeen de enorme groei van de laatste jaren weergeeft.

De bedrijfsvoering van ELMAR wordt uitgevoerd volgens bedrijfseconomisch verantwoorde binnen de concessie gestelde normen. Het bedrijf is financieel zeer gezond, wat blijkt uit de financiële jaarverslagen van de afgelopen jaren, terwijl de goede technische staat van het bedrijf bevestigd wordt door evaluatie-rapporten van wereldbekende experts.

COMPUTERS

ELMAR is geheel geautomatiseerd. De laatste 10 jaar wordt gebruik gemaakt van de *handheld* computer die bij binnenkomst aan de moedercomputer wordt aangesloten en automatisch het verbruik van de consument weergeeft. Over het eiland Aruba verspreid, zijn door ELMAR 5 onderstations neergezet. Het wagenpark van de ELMAR bestaat uit 68 wagens; van zware boortrucks tot personenauto's. Dit alles om een effectieve bedrijfsvoering te garanderen.

ELMAR heeft 163 werknemers - uitsluitend Arubanen - in dienst, welke een goede voor opleiding hebben, aangevuld met constante *on the job* trainingen. De laatste 3 jaar zijn ongeveer 80 werknemers regelmatig naar het buitenland geweest voor cursussen ten behoeve van onderhoud en reparatie. Het maximum aantal vakantiedagen bij ELMAR bedraagt 23, naar gelang het aantal gewerkte jaren. ELMAR heeft de eigen personeelsvereniging Club Deportivo Elmar (CDE).

ELMAR heeft één van de oudste vakbonden, Union Electricistas Arubano (UEA), welke reeds 32 jaar bestaat. De cao van ELMAR is één van de oudste van het eiland. De werknemers van ELMAR hebben hun eigen pensioenfonds, thans genaamd Stichting Bedrijfs Pensioenfonds Aruba (SBPA), welke in de huidige vorm al 4 jaar bestaat. Aanvankelijk was de persioenvoorziening van de werknemers ondergebracht in een OGEM-pensioenfonds, later in een OGEM-Antillen Pensioenfonds en momenteel heeft ELMAR een eigen pensioenfonds.

■ *Ronald Arend, Rubert Croes en Carlos Jacobs hebben plezier in hun belangrijke werk bij ELMAR. Samen met 160 andere medewerkers zijn zij verantwoordelijk voor de 24-uur stroomvoorziening aan circa 26.000 klanten op Aruba. De vraag naar electriciteit neemt alsmaar toe; in het afgelopen jaar steeg die vraag met ruim 11 procent.*

127 VOLT

De stroomlevering van ELMAR bedraagt met spanning 127 volt. De apparatuur die beschikbaar is op Aruba varieert tussen de 110 en de 120 volt. Het is daarom aan te raden bij aanschaf van elektrische apparatuur te letten op de spanning, aangezien een te lage spanning de levensduur van apparatuur beïnvloedt. "Voor wat betreft het aantal stroomonderbrekingen kan gesteld worden dat de hoogspannings storingen steeds minder worden, terwijl de duur van de storingen korter is," zo meent de ELMAR-top.

Elk jaar - gedurende de warmste periode van het jaar - komen veel klachten binnen over het te hoge electriciteitsverbruik. Dit is te wijten aan de hitte waardoor airconditioning, ijskast, freezer, etc. gedurende deze extra warme periode meer energie verbruiken dan in de koelere maanden om eenzelfde ruimte te koelen. September geldt als warmste maand. Berichten als zouden de hoge rekeningen een gevolg zijn van verkeerde meteropnames zijn 'volledig uit de lucht gegrepen'.

Tot zover een trotse ELMAR-leiding die gistermiddag ruim de tijd nam om de vertegenwoordigers van de media uitleg te geven over het reilen en zeilen van een voor het eiland belangrijk nutsbedrijf. "U bent altijd van harte welkom," zo nam directeur Wever afscheid van de journalisten.

■ *Nu ziet dit deel van de Wilhelminastraat er heel anders uit. Maar dit was het straatbeeld in 1968 toen er werd gebouwd aan wat tegenwoordig het hoofdgebouw is van ELMAR.*

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van onze innig geliefde moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder en zuster

Mevr. de Weduwe Catharina Margarita (Margo) Wever-Arends

Namens
Haar kinderen: Jacobo (Koki) en Rosa Wever-De Castro en familie
Wilbert (Wiwi) en Sonia Wever-Schouten en familie
Edgardo (Ga) en Alina Wever-Peña en familie

Zuster: Fortunata, Milo Arends en familie
Schoonzusters: Daisy Wever en familie
Fanchi, Niki, Habibe en familie
Ica Arends en familie

en overige familieleden, vrienden en bekenden.

De begrafenis vindt plaats op Donderdag 16 November 1995 om 4 uur vanuit de Sint Franciscus Kerk in Oranjestad naar de Katholieke Begraafplaats in de Caya Ernesto Petronia. Onze lieve Margo zal van 2 uur opgebaard zijn in de kerk.

In plaats van bloemen of een krans zal een donatie aan de Centro Kibrahacha op prijs gesteld worden.

Seaport Cinemas Opening Soon

■ ORANJESTAD — *Dit weekeinde worden in Seaport Market de bioscopen van Seaport Cinemas geopend. Zo'n opening is altijd spannend, want op het laatste moment moet er nog van alles en nog wat gebeuren. Zo bemerkte de Amigoe-fotograaf dat woensdag de stoelen in de bioscoopzaal nog in aanbouw zijn; dat levert een bijzonder beeld op (zie foto). Een woordvoerder van Meta Corp laat weten dat het waarschijnlijk allemaal in orde komt, maar vertelde dat toen familie De Veer jaren geleden het eerste filmtheater opende, de genodigden hun eigen klapstoeltjes moesten meenemen. Het is niet waarschijnlijk dat de geschiedenis zich herhaalt.*

PG: 'Vanwege grote invloed op veiligheidsbeleving'

Project recidiverende inbrekers en verkeer hebben eerste prioriteit

ORANJESTAD — Het activiteitenplan dat het Openbaar Ministerie ontwikkeld heeft in het kader van de strafrechtelijk rechtshandhaving op Aruba geeft prioriteit aan het 'project recidiverende inbrekers' en een 'verkeersproject'. Dit werd gisteren bekendgemaakt op een speciale persconferentie die werd georganiseerd door minister Watty Vos van Justitie, de directeuren van departementen en coördinatoren die met justitie te maken hebben. Dit alles in het kader van het ministerieel beleidsplan *Husticia ta Labora, pa Pueblo por descansa*.

Procureur generaal Jan Zwinkels noemde het vaststellen van het activiteitenplan op zich een 'belangwekkende gebeurtenis'. Voor het eerst is namelijk geformuleerd op welke wijze het Openbaar Ministerie (OM) op een aantal deelterreinen de criminaliteitsbestrijding ter hand wil nemen.

Vanwege het gebrek aan mankracht en materiaal kunnen niet alle onderdelen van het plan tegelijk worden uitvoerd. Prioriteit is gegeven aan het 'project recidiverende inbrekers' en een 'verkeersproject', daar deze door de Arubaanse gemeenschap duidelijk als probleem worden ervaren. Inbraken in woningen en bedrijfspanden zijn vormen van criminaliteit die van grote invloed zijn op de veiligheidsbeleving van de bevolking en brengen tevens forse economische schade toe.

INBRAKEN

Het OM heeft geïnventariseerd welke verdachten de afgelopen jaren frequent werden veroordeeld voor het plegen van inbraken. Dit leverde een lijst op van ongeveer 20 personen die voor een groot deel van de inbraken, met name de woninginbraken, verantwoordelijk wordt gehouden. Deze groep wacht een speciale afhandeling bij de eerstvolgende berechting, zo vertelde de PG. Het komt erop neer dat de eis dan aanmerkelijk forser zal zijn dan tot nu toe gebruikelijk is geweest. De officier van justitie zal de rechter vragen een deel van die straf voorwaardelijk op te leggen. Wanneer recidive volgt, zal de eis van de officier voor een woninginbreker minimaal één jaar gevangenisstraf zijn. Daarnaast wordt nog de tenuitvoerlegging van de eerder opgelegde voorwaardelijke straf gevraagd. "De rechter lijkt niet afwijzend tegenover deze aanpak te staan. Recente vonnissen bevestigen dat", aldus Zwinkels.

Het OM ziet deze zware repressieve aanpak als de beste oplosssing voor dit moment. Er zijn nog tè weinig mogelijkheden om te voorkomen dat deze categorie inbraken pleegt. Daar moet het OM op den duur echter wel naar toe omdat juist bij deze verdachten veelal sprake is van onderliggende verslavings- en sociale problematiek. De hulpverlening zal een veel actievere rol moeten gaan spelen bij de opvang van deze verdachten. Mogelijk is het project voor de problematische, dakloze druggebruikers een eerste belangrijke stap. Voor de uitvoering van dit project moet volgens Zwinkels wèl een goede juridische basis aanwezig zijn.

VERKEER

Het tweede prioriteitsproject hangt samen met de aanpak van de onveiligheid van het verkeer. In de dit jaar gehouden workshop 'verkeer' werd door een aantal deelnemers aangedrongen op het opvoeren van verkeerscontroles en een strengere bestraffing van overtredingen. De verwachting was dat daarmee de verkeersveiligheid gediend zou zijn.

Tot 1994 werden jaarlijks door de politie 4000 processenverbaal met betrekking tot verkeersovertredingen opgemaakt. In 1994 werd de afspraak gemaakt dat dit aantal zou worden opgevoerd en dat daarbij de nadruk zou komen te liggen op een aantal gevaar opleverende overtredingen zoals het overschrijden van de maximumsnelheid, het rijden door rood licht en het negeren van het inhaalverbod. Bovendien werden de transactie- en strafvorderingsrichtlijnenaangepast. Voor een groot aantal overtredingen kwam dat neer op een verdrievoudiging van de hoogte van de geldboete. In 1994 ontvng het parket officier van justitie 9.000 processen-verbaal met betrekking tot verkeersovertredingen, terwijl dat in 1995 ruim 12.000 zullen zijn. Het beoogde effect, de verhoging van de verkeersveiligheid, is echter niet bereikt: de cijfers over het aantal ongevallen en dodelijke verkeersongevallen zijn groter dan ooit.

De invoering van de nieuwe Wegenverkeerswetgeving, die op korte termijn verwacht wordt, kan bijdragen tot het terugdringen van de verkeersonveiligheid. Vooral omdat het 'rijden onder invloed van alcohol' aanmerkelijk efficiënter kan worden aangepakt.

ONVERZEKERD

Veel bijkomende ellende voor verkeersslachtoffers wordt vaak veroorzaakt door het feit dat de veroorzaker van het ongeval niet verzekerd is. Er bestaat dan geen mogelijkheid de opgelopen schade te verhalen. Onderzoek heeft uitgewezen dat ongeveer 14 procent van het totale wagenpark niet verzekerd is.

Volgens Zwinkels verwacht het OM dat op zeer korte termijn, door *matching* van de bestanden van de Landsontvanger en de verzekeringsmaatschappijen, geïnventariseerd kan worden welke voertuigen onverzekerd zijn. Met de politie zijn plannen ontwikkeld om daarna gericht te gaan controleren om op die manier het probleem grondig te kunnen aanpakken. Het is te verwachten dat de automobilist volgend jaar bij betaling van de belasting voor het voertuig ook verzekeringsbewijs, keuringskaart en rijbewijs moet voorleggen.

De minister van Justitie heeft op voorstel van de PG een werkgroep ingesteld waarin het OM, de politie, de douane-recherche en de belastingdienst zijn vertegenwoordigd. Deze werkgroep heeft zich beziggehouden met de aanpak van de georganiseerde criminaliteit en brengt eind van deze maand rapport uit.

In een mondelinge tussentijdse rapportage van voorzitter mr. Van Ginkel, is naar voren gekomen dat zowel in de preventieve als in de repressieve sfeer tal van maatregelen getroffen moeten worden. Deze werkgroep zal ook aandacht schenken aan de ernstige vormen van criminaliteit, die in de afgelopen tijd zoveel onrust hebben veroorzaakt. PG Zwinkels benadrukte dat veel inspanning nodig is om daaraan een einde te maken.

Volgens Zwinkels mag worden verwacht dat de werkdruk bij de politie en als gevolg daarvan ook bij het OM en het Gerecht in Eerste Aanleg zal toenemen, ook omdat in het komende jaar enkele nieuwe instellingen met hun werk zullen beginnen. Dit zijn het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (MOT) dat in januari aanstaande zal starten en de Kustwacht, die naar verwachting begin volgend jaar een feit wordt. Om al deze veranderingen zo goed mogelijk te laten verlopen, is volgens PG Zwinkels goed overleg tussen de verschillende instanties van essentieel belang. Vandaar dat het overleg tussen het OM en het Korps Politie Aruba verder is gestructureerd en uitgebouwd.

Minister Vos tegen loslippige Zaandam

'Samenwerkingen die niet lopen moeten intern geregeld worden'

ORANJESTAD — Hoofdinspecteur Justitiële en Vreemdelingenpolitie Stanley Zaandam verklaarde gisteren op de persconferentie van minister Watty Vos van Justitie, dat de reorganisatie bij de politie problemen heeft ondervonden, zowel intern als extern.

Zaandam meldde dat, vooruitlopend op de beleidsnota *Husticia ta Labora, pa Pueblo por Descansa* van de minister van Justitie, de politieleiding in januari dit jaar al startte met een projectteam voor de reorganisatie van het korps. De afgelopen tien reorganisatie-maanden zijn niet gemakkelijk verlopen. Er waren veel ruzies en gevechten, zowel intern als extern, tegen het werk van de politieleiding. De politie kon zich zo niet concentreren op haar doel: de reorganisatie. Maar ook heeft het ertoe bijgedragen dat de criminaliteit haar weg kon volgen.

De politie-functionaris zei dat zelfs de publiciteitsmedia, misschien met goede bedoelingen, een bijdrage leverden door ophef te maken over de problematiek binnen het korps.

Intern was het de politiebond Sindicato di Polis di Aruba (SPA). Zaandam gaf deze de nieuwe naam '*Sindicato pa Kibra Cos den Polis*', daar ze volgens hem slechts één doel voor ogen had: alle initiatieven van de politieleiding breken (*kibra tur cos cu mando policial bin cuné*). SPA-voorzitter Victor Simon en zijn adviseur, ex-SPA voorzitter Chido Maduro, hebben aldus Zaandam hetzelfde doel voor ogen. Deze '*Kibra Cos*'-mentaliteit bracht met zich mee dat de politieleiding wacht op een bijdrage van de SPA aan het reorganisatieplan, waarvan zij een kopie kreeg om in eigen kring te bestuderen.

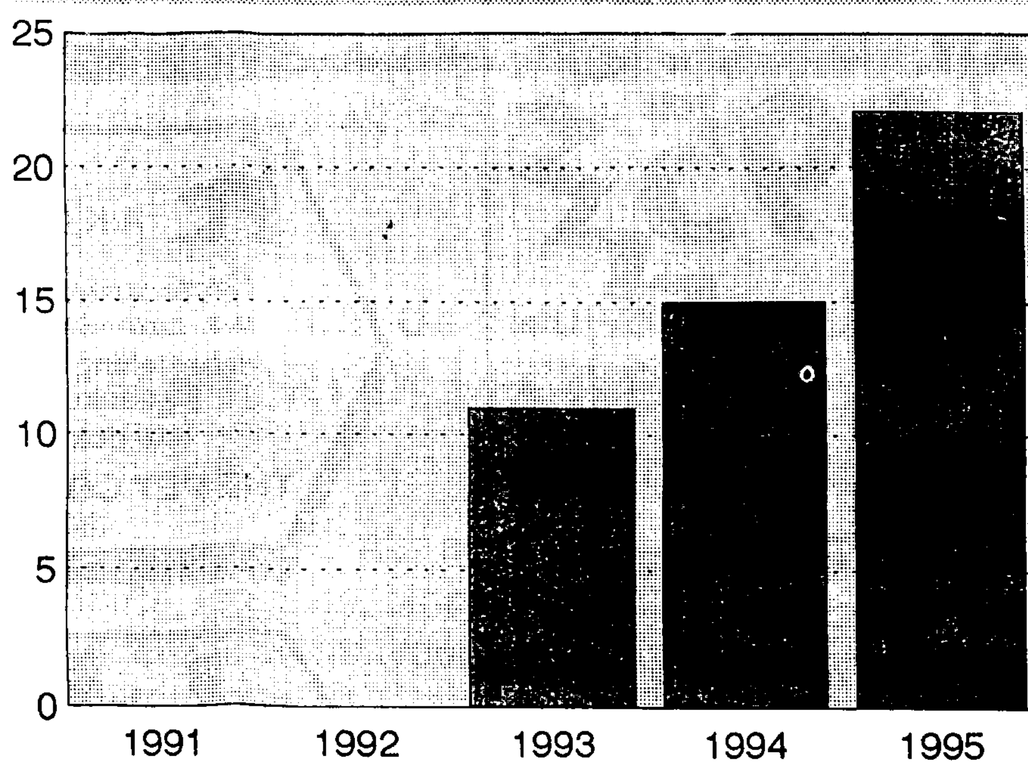
Extern waren er functionarissen van instanties in binnen- en buitenland die op formele wijze aan het strijden waren om de reorganisatie te verhinderen. Zaandam zei dat de politieleiding ernstige bezwaren maakte tegen het functioneren en de negatieve instelling van enkele functionarissen van het Openbaar Ministerie en dit kenbaar heeft gemaakt in brieven aan de minister-president en de minister van Justitie. "Deze functionarissen waren schijnbaar een koude oorlog aan het voeren tegen het politiekorps", aldus de politieofficier.

Procureur generaal Jan Zwinkels maakte bezwaren tegen deze laatste uitspraak en minister Vos onderbrak de spreker dan ook voor enkele seconden. De bewindsman bood zijn verontschuldigingen aan voor het feit dat namen van personen genoemd werden. De bedoeling is om het volk uit te leggen wat wij gezamenlijk aan het doen zijn. "Als er samenwerkingen zijn die niet goed lopen, dan laten wij dat voor interne discussies om de zaak intern te regelen", aldus de minister.

Zaandam gaf hierna een opsomming van de activiteiten die in de afgelopen tien maanden bij de politie plaatsvonden zoals in de afgelopen tijd door deze krant al vermeld. Uit de cijfers die hij gisteren gaf, blijkt dat de sectie alledaagse criminaliteit te Balashi dit jaar al 1267 gevallen behandelde, vergeleken met de 1210 gevallen over geheel 1994; de sectie georganiseerde criminaliteit te Oranjestad behandelde 39 gevallen; kinder-en zedenpolitie te Savaneta 141 gevallen en de bemiddelingsgroep recherche, eveneens te Savaneta, 103 gevallen.

De controle's die de Vreemdelingenpolitie tot nu toe dit jaar uitvoerden, leverden op: 273 personen zonder documenten gearresteerd, waarvan 134 personen zijn uitgewezen en zijn processenverbaal opgemaakt tegen 3 bedrijven die illegalen in dienst hadden.

1 Verkeersdode op 3500 inwoners

■ ORANJESTAD — *Op bijgaande grafiek van de verkeersafdeling van de politie is te zien dat tot nu toe dit jaar 22 verkeersdoden zijn gevallen. In 1994 was het totaal 15 en in 1993 totaal 11 verkeersdoden. Dit betekent in de afgelopen drie jaar een gemiddelde van 16 verkeersdoden per jaar. Voor Aruba betekent dit dus één verkeersdode op elke 3500 inwoners. Een alarmerend hoog cijfer vergeleken met bijvoorbeeld Nederland met een dode op elke 11.500 inwoners. Ook het aantal verkeersongevallen is tè veel voor zo'n klein land als Aruba. Het aantal verkeersongevallen per maand is 235, of gemiddeld 7 verkeersongevallen per dag op een tropisch stuk land van 300 vierkante kilometer. In de afgelopen drie jaren werden in totaal 2.736 verkeersongevallen geregistreerd.*

Gezochte Fenies meldt zich

ORANJESTAD — De gezochte Bonaireaan Jan Fenies, die vermoedelijk betrokken is bij de moordaanslag op de luchthaven, heeft zich gistermiddag 16.45 uur bij de politie gemeld. Hij was vergezeld van zijn advocaat Helene Lejuez. Hij is voor verder onderzoek ingesloten.

De enige verdachte in deze zaak, die nog niet is aangehouden, is de Arubaan Marlon Tromp. Al eerder heeft het gezin Tromp via het ochtendblad *Diario* een beroep gedaan op Marlon om zich over te geven.

Onderzoek bij Lotto afgerond

ORANJESTAD — De Landsrecherche heeft het onderzoek naar gang van zaken bij de Stichting Lotto pa Deporte afgerond. Verwacht wordt dat volgende week het procesverbaal aan het Openbaar Ministerie (OM) kan worden overhandigd. Het OM zal daarna moeten beslissen wat er gaat gebeuren.

Desgevraagd bevestigde commissaris Jan van der Straaten aan *Amigoe* dat het onderzoek is afgerond en de stukken naar het OM gaan. Eerst is onderzocht wat er met de 'scratch'-loterij is gebeurd, daarna is een onderzoek ingesteld naar het bestuur en voornamelijk de bestedingscontrole bij het bestellen van goederen uit Miami. Voor verhoor werden vijf bestuursleden aangehouden. Allen zijn weer op vrije voeten gesteld en wachten op behandeling van het procesverbaal door het OM.

Lucas Rasmijn waarschuwt voorzitter politiebond

ORANJESTAD — "Het is zo makkelijk en goedkoop om zondermeer insinuaties - zelfs aan de Statenleden - te lanceren in een poging mijn persoon en stafmedewerkers in een kwaad daglicht te stellen met ongegronde insinuaties". Zo liet Lucas Rasmijn, commissaris van politie, zich gisteren ontvallen aan het adres van voorzitter Victor Simon, van politiebond SPA.

Rasmijn betreurt de wijze waarop Simon de Statenleden tijdens de vorige week gehouden *hearing* inlichtte. De SPA-voorzitter had zich beter in kunnen zetten voor de organisatie-werkzaamheden die in het politiekorps plaatsvinden. "Of op objectieve wijze toezicht houden op de werkzaamheden en eventueel met zijn bijdrage komen", aldus Rasmijn.

De politiecommissaris zei gisteren tijdens de persconferentie van de minister van Justitie dat de politieleiding bij de reorganisatie gekozen heeft voor centralisatie, specialisatie en modernisering. Begonnen werd met de justitiële sectie.

Met het instituut dat alle politieopleidingen in Nederland regelt (LSOP) is overeengekomen om ook op Aruba alle nodige trainingen te realiseren. Voor een grotere effectiviteit worden diverse trainingen gecombineerd met de Nederlandse Antillen.

De commissarissen maakte tevens bekend dat binnenkort een reorganisatie van de geüniformeerde dienst te verwachten is. Het personeel in de lagere rangen zal gedurende 24 uur per dag de nodige steun krijgen van het personeel in hogere rangen. Niet voor het patrouilleren maar om het politiewerk dat op dat moment wordt verricht van dichtbij te ondersteunen. Dit zal, aldus de commissaris, evenals bij de jusitiële sectie bevorderingskansen openen.

Minister niet bij vergadering aanwezig

Vakbonden nemen geen genoegen met coördinator

ORANJESTAD—De vakbonden zijn niet geïnteresseerd in een vergadering met de coördinator van minister Glenbert Croes, aangezien de minister morgen niet aanwezig kan zijn op de afgesproken vergadering om over de Setar-zaken te spreken. Het wordt de bewindsman erg kwalijk genomen, dat hij zich aan een gemaakte afspraak om met de vakbonden te vergaderen onttrekt.

Uit een brief van Sepa blijkt dat afgelopen maandag met minister Glenbert Croes een afspraak werd gemaakt om met de vakbonden SEPA, STT en STA te vergaderen over Setar. *Amigoe* berichtte gisteren over deze afspraak.

Sepa wijst erop dat afgelopen dinsdag in een telefonisch onderhoud werd besloten om vrijdagmorgen 8.00 uur te vergaderen. Tot verbazing kreeg Sepa nu een brief van coördinator Didder, die meldde dat de minister niet aanwezig kan zijn en dat de coördinator daarom de vergadering zal leiden.

Sepa noemt deze gang van zaken een gebrek aan respect en verantwoordelijkheid ten opzichte van de vakbonden in deze kwestie.

AGENDA

Politie:	110
Brandweer:	110
Taxicentrale:	8845
Hospitaal:	114
Bejaardentehuis:	8350
WEB-nv:	115
Radio/Landsradio:	7000
Informatie:	119
[illegible]	120
Telefonische telegram:	121
[illegible] (+di. 19.00-20.00 uur):	7055

OPENBARE BIBLIOTHEEK
Openingstijden voor het publiek:
Kralendijk: ma. van 14.00-18.00 uur; di. t/m do. van [illegible] 12.00/14.00-18.00 uur; vr. van 08.00-[illegible]/14.00-17.30 uur.
[illegible] van 14.00-18.00 uur en vr. van 14.00-[illegible] uur.

POSTKANTOOR
[illegible]
Kralendijk (tel.: 8508): ma. t/m do. van [illegible]/12.00-13.30-17.00 uur; vr. van 07.30-[illegible]/13.30-16.00.
Rincon (tel.: 8214): ma. t/m vr. van [illegible]-12.00/13.00-16.00 uur.
[illegible]: Postspaarbank, Sigu-cheque [illegible]
Kralendijk en Rincon: ma. t/m vr. van [illegible]-12.00/13.00-16.00 uur.

SERVICE CLUBS
[illegible] informatie H. van Bommel (tel. [illegible])
[illegible] 12.30 uur - Restaurant Jardin [illegible] (Shopping Center La Terraza).

BRIDGECLUB UPS & DOWNS

Voor inlichtingen kan men terecht bij [illegible] F. de Wit (tel. [illegible]).

SLACHTHUIS LVV
(tel. 4393)
open van ma. t/m vr. van 08.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol, naast Dierenasiel)
spreekuren ma., wo. en vr. van 13.30-14.30 uur en volgens afspraak.
Voor spoedgevallen gelieve tel. 4255 te bellen. (A. Binksma, J.R. Jansen, R.J.M. van Gent en A.W. Joma).

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagoenweg 26, Tel. 4989)
openingstijden ma. t/m za. van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
Aanvangstijd kerkdienst: zo. om 10.00 uur - Kaya Meiniel 38.

KLACHTEN/BEZORGING:
Stop Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel. 8204; na 18.00 uur: 8342).

TV-11
(kanaal 11)

DONDERDAG
16.00 Super Atardi Felis; 18.30 Pink Panther; 19.00 Ki tin ki tin ku Yoyo Tin (presentator Aldrico Pelicia); 19.30 Informador 11; 20.00 Ocurrio Asi; 21.00 Sevcec; 22.00 On Scene: Emergency Response; 23.00 Journal; 24.00 Sluiting.

Willem (Paboso) veroordeelt opzettelijke onjuiste info

KRALENDIJK — Leden van de Eilandsraad moeten kunnen afgaan op de woorden van een gedeputeerde. Dit vereist het vertrouwensprincipe. Wanneer evenwel een gedeputeerde zonder enige rechtsgrond tegen alle adviezen in overgaat tot schorsing van een ambtenaar, dan is het de plicht van de Eilandsraad de betrokken gedeputeerde te [illegible] de beginselen van [illegible] bestuur die in acht [illegible] dienen te worden. [illegible] de fraktieleider van de Paboso, Norwin Willem.

Willem [illegible] op, dat in het geval van de schorsing van het hoofd van Domeinbeheer er een dreiging aanwezig was dat een rechtszaak aangespannen zou worden tegen het Eilandgebied die de gedeputeerde tot andere gedachten had moeten brengen. Een rechtspraak, die volgens Willem onherroepelijk het ongelijk van de betrokken gedeputeerde (J.E. 'Jopi' Abraham -HL) zou hebben aangetoond.

Willem zegt dat de gedeputeerde de raad vertelt, dat hij een onderzoek naar het functioneren van het hoofd van de dienst heeft gelast, maar later bleek dat er in feite opdracht is gegeven een projectdossier op te stellen voor een project in de orde van grootte van 1,2 miljoen gulden. Dan [illegible] mij de [illegible] te bergen, zegt de Paboso-fraktieleider Norwin Willem. Hij benadrukt [illegible] zijn verklaring bovendien [illegible] in het kader van de reorganisatie [illegible] het bestuursapparaat van Bonaire sinds 1991 [illegible] energie en geld is geïnvesteerd. Dit is dan ten slotte uitgemond in een organisatieverordening Bonaire en dit is in december 1994 [illegible] stemmen aangenomen door de Eilandsraad.

Willem ziet nu echter [illegible] maanden later dat in de [illegible] uitvoering van het project opnieuw een reorganisatierapport van een reorganisatie in een project van 1,2 miljoen gulden wordt opgemaakt, door persoonlijke grillen van een gedeputeerde. De Paboso-leider vindt dat te veel van het goede en acht deze gang van zaken ten aanzien van de gebruikte gemeenschapsgelden die door de Europese Nederlandse belastingbetaler zijn opgebracht, een onverantwoordelijke manier van doen.

Willem zegt, dat onverantwoordelijke, ondeugdelijke en onbehoorlijke bestuurders met kracht gestopt dienen te worden. De eerstgeroepenen daarvoor zijn naar zijn mening de raadsleden die een controle-functie uitoefenen. Willem zegt te hopen dat ook de nieuwsmedia hun steentje zullen bijdragen om te voorkomen dat op een onverantwoordelijke wijze wordt omgegaan met gemeenschapsgelden. De gemeenschap [illegible] voor elke nalatigheid [illegible] moeten boeten, aldus de fraktieleider van de Paboso die vindt dat de op handen zijnde maatregelen een sprekend voorbeeld zijn van de gevolgen van wanbestuur en wanbeleid.

[illegible]nig [illegible] december

[illegible] In de [illegible] december zullen [illegible] zes cruiseschepen Bonaire aandoen. [illegible] de eerste [illegible] 8 [illegible]ber arriveert de [illegible]

[illegible] Bonaire en wordt [illegible] door [illegible] passagiers [illegible] december [illegible] voor twee dagen [illegible] twee schepen [illegible] dat [illegible] december komt een oude [illegible] Bonaire, [illegible] Het 620 [illegible]

Abraham betwijfelt objectiviteit tv-11

KRALENDIJK — Tijdens de raadsvergadering van afgelopen maandag zette Jopi Abraham opnieuw [illegible]

[illegible] deed Abraham dat tijdens de [illegible] die het PDB-Bestuurscollege [illegible] van de Pers.

[illegible] tijdens de raadsvergadering [illegible] Domeinbeheer was niet opmerkelijk. De cameraman van Flamingo TV maakte opname in de raadszaal. Zoals gebruikelijk kwam de (kennelijk voor TV-11 zeer fotogenieke) fraktie-leider [illegible] moment bracht Willem zijn bezwaren over het optreden van het Bestuurscollege ten aanzien van het hoofd van Domeinbeheer (trouwens ook een veel geziene gast op het kanaal van TV-11 - HL) uitgebreid naar voren. Daarna volgden enkele opnamen van de fraktieleider van de UPB Ili Martis. Vervolgens pakte TV-11 zijn spullen in en verliet de raadszaal.

Voor Abraham deed dat de deur dicht, want het vertrek van TV-11 viel vrijwel samen met moment dat de fraktieleider van de bestuurspartij het woord ging voeren. Flamingo TV vindt het kennelijk eveneens onbelangrijk, dat de bevolking de mening te horen krijgt van het Bonai[illegible] verslagen [illegible] tijdens de uitzending van de raadsvergadering.

Gedeputeerde Abraham:

BC heeft geen enkele beslissing herroepen

[illegible]

Jong Colombia produktief

WILLEMSTAD — Jong Colombia was gisteravond weer buitengewoon produktief tegen Centro Hubenil Mahuma. De Boca Sami-ploeg doelpuntte liefst zesmaal en maakte het dozijn vol aangezien het in de eerste competitieronde met dezelfde score won. Met deze monsterscore versterkte Jong Colombia zijn positie als meest produktieve ploeg in de eerste divisie. Belangrijker nog, met de overwinning plaatste het zich definitief voor de halve finales.

Jong Colombia, nog steeds volop in voorbereiding in afwachting van de vaststelling van een datum voor het eindtoernooi van de CONCACAF waarvoor het zich als Caribische kampioen gekwalificeerd heeft, overklaste gisteravond het elftal van Mahuma. Door helfhaftig tegenstand van Mahuma in de eerste helft duurde het even voordat het klasseverschil in de score tot uiting kwam. Op den duur was de druk echter te groot voor Wendel Calmes c.s.

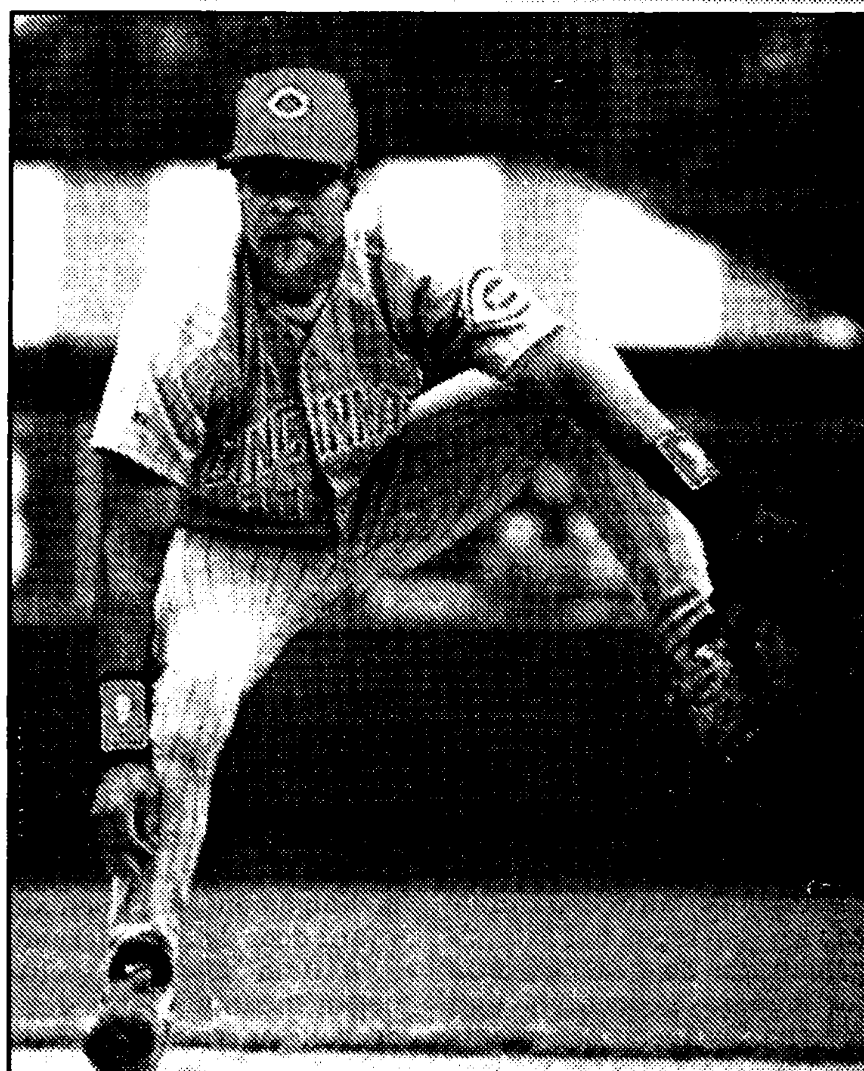
Toch kan geconcludeerd worden dat Mahuma in zijn laatste wedstrijden een grote vooruitgang heeft getoond qua organisatie en discipline wat ook tot uiting is gekomen in het vertoonde spel. Nederlagen als gisteravond tegen Jong Colombia en in de twee voorafgaande wedstrijden (0-3 tegen Undeba en 0-3 tegen Sithoc) konden niet worden voorkomen, maar de Mahumaploeg heeft in ieder geval een zekere vooruitgang getoond en laten zien dat het zich serieus aan het voorbereiden is voor de promotie/degratie serie tegen de kampioen van de tweede divisie.

Jong Colombia verprutste de nodige kansen voordat Kelvin Jansen in de 42ste minuut het verlossende, eerste doelpunt maakte. Ook in het tweede doelpunt dat op slag van rust werd gescoord had Jansen een belangrijk aandeel. Hij speelde Eugene Constancia die in de tweede aanvalslinie naar voren was getrokken keurig aan en zorgde aldus indirect voor 2-0.

Moe gestreden door de aanhoudende druk van Jong Colombia, was Mahuma in de hervatting ook volkomen overgeleverd aan de dadendrang van de spitsen van Jong Colombia die de mogelijkheid roken om hun doelsaldo te verbeteren. In de 51ste minuut al bracht Wensley Martina zijn ploeg op 3-0. Het scoreverloop was verder: Kelvin Jansen (72ste min.), Wensley martina (75), Eugene Ignacia (84).

Jong Colombia behaalde aldus zijn zevende overwinning en heeft thans 24 punten. Met 27 treffers is het verreweg de produktiefste ploeg in de eerste divisie. Centro dat in dit opzicht tweede is, scoorde tot nu toe 19 maal. Het is ook niet verwonderlijk dat een van de spelers van Jong Colombia een prominente plaats inneemt op de topscorerslijst. Het betreft Kelvin Jansen die met 8 treffers de tweede plaats bezet achter Shurmel Lodowika die 9 doelpunten maakte.

MVP-titel voor Barry Larkin

■ *CINCINNATI - De shortstop van de Cincinnati Reds, de veteraan Barry Larkin, is door de associatie van Amerikaanse sportjournalisten gekozen tot meest waardevolle speler van de National League. Larkin versloeg in de race om de MPV-titel Dante Bichette van de Colorado Rockies.*

Doelpuntloze remise Jong Holland-SUBT

WILLEMSTAD — Jong Holland's kansen op kwalificatie voor de eindronde van de eerste divisie voetbalcompetitie zijn veel kleiner geworden na het doelpuntloze gelijkspel van gisteravond tegen SUBT. Weliswaar klom Jong Holland door dit resultaat op basis van de absolute cijfers naar de vierde plaats, het feit dat het twee wedstrijden meer heeft gespeeld en slechts een punt voorsprong heeft op Sithoc maken van laatstgenoemde ploeg echter een veel grotere kanshebber op de felbegeerde plaats in de finaleronde.

Jong Holland en SUBT lieten gisteravond redelijk tot goed voetbal zien in de eerste helft maar zakten af naar rommelig, oninteressant spel. Er werd een treffer gemaakt maar deze werd om onduidelijke reden door scheidsrechter Norwin Nisbet geannuleerd. Ilaria scoorde met het hoofd toen keeper Riley Mercalina de bal na een vrije trap weggestompte. Nisbet en zijn grensrechter oordeelden echter dat Ilaria buitenspel stond. Aldus bleef de score onaangetast. Edsel Neuman kreeg in de slotminuten de rode kaart wegens een overtreding tegen Elvis Janga.

Met het gelijkspel maakte Jong Holland slechts een klein stapje voorwaarts in zijn streven de finaleronde te bereiken. Overigens is SUBT met 13 punten, evenmin als Victory Boys (14) definitief uitgeschakeld. Jong Holland heeft thans 17 punten uit 13 wedstrijden en zijn belangrijkste concurrent in de strijd om kwalificatie, Sithoc, 16 punten maar dan uit 11 partijen. Sithoc verkeert dus in een veel betere situatie. Door het gelijkspel van Jong Holland, werd de kwalificatie van Centro Dominguito een feit. Jong Holland kan namelijk niet verder komen dan 20 punten terwijl de Dominguito-ploeg er al 22 heeft.

In de tweede divisie diende Porta Blanku zich aan als serieuze kandidaat voor de halve finales. Door met 1-0 van Estudiantes te winnen, klom het naar de vierde plaats met 15 punten.

Estudiantes behoudt echter met 14 uit 12 reele kansen op plaatsing. Voorts plaatste De Koning zich definitief voor de halve finales met een 3-1 overwinning op Hubentut Westpunt. De Koning neemt nu de tweede plaats in met 24 punten. In deze divisie hebben Vesta, De Koning en Centro Barber hun deelname aan de eindronde reeds zeker gesteld.

NOCNSF maakt eisen voor Atlanta bekend

DEN HAAG - De Nederlandse atleten die volgend jaar willen deelnemen aan de Olympische Spelen in Atlanta, weten waar zij aan toe zijn. Tijdens een van de regelmatige bijeenkomsten van de Atlanta-selectie op Papendal heeft technisch directeur Bert Paauw de limieten bekendgemaakt.

"Ik ben niet ontevreden met de eisen die het NOCNSF stelt. Eenzelfde gevoel bespeurde ik bij de atleten", aldus Paauw. "Het NOCNSF heeft de limieten, zoals wij die hadden voorgesteld, zonder wijziging overgenomen. Bij de vaststelling hebben wij gekeken naar de prestaties die bij het WK van augustus in Göteborg zijn geleverd. In vergelijking met de limieten voor de spelen van Barcelona is zowel bij de mannen als vrouwen een aantal minder scherp."

Alleen Ellen van Langen is al genomineerd voor Atlanta. De Hilversumse heeft dat te danken aan haar zesde plaats op de 800 meter bij de wereldkampioenschappen. Zij hoeft komend jaar alleen vormbehoud te tonen. Aan de limieten moet tussen 1 januari en 7 juli een keer worden voldaan tijdens wedstrijden die het predikaat internationaal of nationaal hebben. Wanneer meer dan drie atleten aan de eis voldoen, vindt een nadere afweging plaats.

OMSTANDIGHEDEN

Voor de marathon en de 50 kilometer snelwandelen gelden richttijden. Voor de marathon eindigt de limietperiode op 28 april bij het nk in Rotterdam. Op de 50 kilometer snelwandelen is dat 31 mei. Afhankelijk van het aantal toplopers/wandelaars kan eveneens de behaalde plaats, tenminste de achtste, in combinatie met een tijd dichtbij de richttijd in aanmerking worden genomen. Ook de omstandigheden waaronder wordt gelopen tellen dan mee. Voorwaarde is wel dat het wedstrijd van internationale allure betreft.

Omdat de Olympische Spelen in Atlanta vroeg in het seizoen vallen, komen de atleten volgens Paauw voor een keus te staan. "Het is kiezen voor een topprestatie vroeg in het seizoen en dan verder voorbereiden op Atlanta of later in vorm komen, de limiet halen en dan de vorm vasthouden tot na de Spelen."

De limieten voor Atlanta zijn, mannen en daarna vrouwen:

100 m	10,20 11,20
200 m	20,50 22,70
400 m	45,50 50,90
800 m	1.45,50 1.59,50
1500 m	3.36,50 4.07,50
5000 m	13.25 15.20
10.000 m	28.00 32.00
marathon	2.12.00 2.32.00
4 x 100 m	38,90 43,70
4 x 400 m	3.02,00 3.28,00
110/100 m horden	13,50 12,94
400 m horden	49,00 55,74
3000 m steeple	8.22,00
20/10 km snelw	1.22.30 43.00
50 km snelw.	3.56.00
hoog	2,27 1,92
ver	8,00 6,55
hinkstap	16,85 14,00
polshoog	5,60
kogelstoten	19,50 18,40
discus	62,00 61,00
kogelslingeren	74,00
speer	80,00 60,00
tien/zevenkamp	8050/6150 pnt.

Weinig grote prestaties op zwemkampioenschappen

Een beetje matte stemming kenmerkte het Nationaal Kampioenschap zwemmen dat niet de boeken zal ingaan als een wedstrijd waarin alle zwemmers tot grote prestaties kwamen. Waarschijnlijk ook omdat het formaat van deze wedstrijden zich daar niet voor leent. Vier sessies, vrijdagavond, zaterdagmorgen en -'s avonds en zondagmorgen, 3 à 4 keer aan de start komen gaan zelfs de beste zwemmers niet in de koude kleren zitten, hoewel er desondanks incidenteel toch wel een aantal leuke tijdsverbeteringen waar te nemen vielen.

Er vielen twee records te noteren, het Sithoc juniorenmeisjesteam op de estafette 4 x 100 vrij, bestaande uit Nadia Troeman, Hoy Lin Moo, Ginette Goossen en Soa Berenos, allen in de leeftijdsgroep 11/12 jaar, een record voor die leeftijd neerzette, 4:37.47. Direkt daarna deden de Sithoc-junioren jongens Mark de Langen, Aram Daal, Clinton Daal en Camillo Berenos hetzelfde, alleen betrof het hier een record voor 13/14-jarigen, 4:04.48, omdat ze allemaal van die leeftijd zijn.

Veel spanning kende de race op de 100m rugslag waar Sammy Chong van de Dolfijnen een nipte overwinning boekte op Howard Hinds van de Sharks met een tijd van 1:05.20 tegen 1:05.44 voor Howard. Beide zwemmers lieten trouwens zien in vorm te zijn, de tijd van Sammy op de 200m vlinder, 2:16.59, was klasse en Howard verraste iedereen met een overwinning op de 100m vrije slag met een tijd van 55.27.

Tessa Solomon en Camillo Berenos van Sithoc deden het goed op de respekievelijk 100 en 200 meter rugslag waar beiden een 'personal best' neerzetten: 1:09.18 en 2:21.16.

GRIEP

Bij de junioren-meisjes kwam het veelbelovende Bulado-zwemstertje Kimberley Schoop jammer genoeg wegens griep niet tot grote prestaties. Ralph Jantji, ook van Bulado, liet zien uit het goede hout gesneden te zijn en doorbrak voor het eerst op de 100 meter vrij de grens van 1 minuut, 59.73!

Jammer was de afwezigheid van een aantal belangrijke zwemmers (o.a. Sheldon de Lanoi van Bulado die naar Venezuela vertrokken bleken vanwege wedstrijden in PdVSA-verband, een duidelijke aderlating voor ons Nationaal Kampioenschap). Men kan zich afvragen of de NAZB wel overwogen heeft of hun enige jaarlijkse toernooi, de Nationale Kampioenschappen, geen voorrang dient te hebben boven andere toernooien.

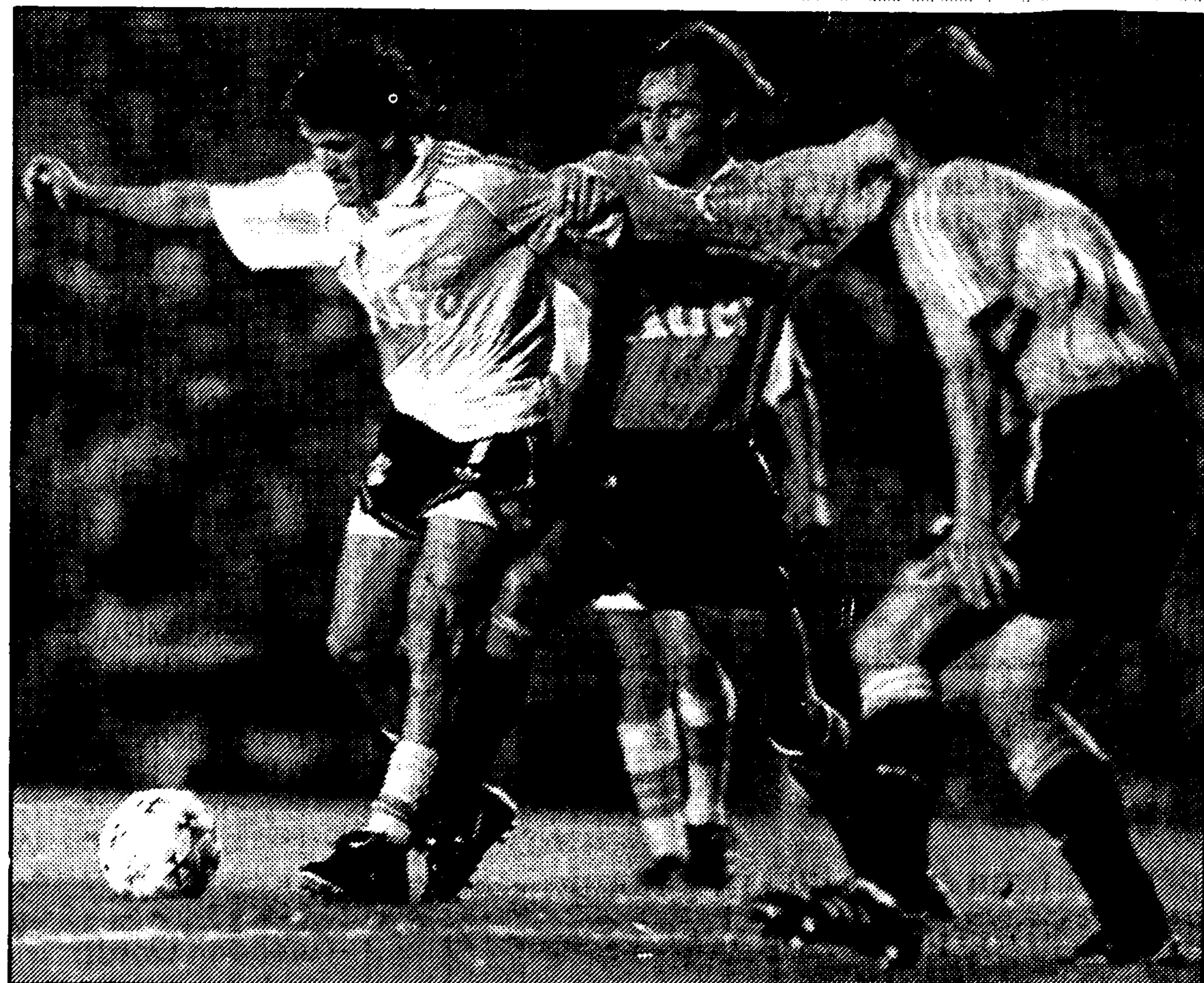
De official-commissie blijkt voor haar taak berekend door het werk dat zij voor de zwemmers en de zwemsport doen serieus te nemen, ook nu waren er weer voldoende officials bij alle sessies. Het volgende evenement op de wedstrijdkalender van de Curaçaose Zwembond is de 3e Open wedstrijden op 2 december a.s..

Van de nationale zwembond is inmiddels vernomen dat er geen nationale selektie naar de Wereld Kampioenschappen Korte Baan eind november in Rio zal vertrekken omdat men er zich bij de bond niet van bewust was dat er bij bijvoorbeeld Sithoc zwemmers die daarvoor in aanmerking kwamen, aan het trainen waren.

Puntentelling en medailleverdeling

1 Sithoc	1173
2 Bulado	531
3 Sharks	289
4 Dolfijnen	46
Goud, zilver en brons	
Sithoc	48 32 25
Bulado	7 19 17
Sharks	1 8 17
Dolfijnen	4 1 0

Argentijnse ploegen spelen gelijk

■ *BUENOS AIRES - Daniel Ortega van Riverplate (links) ontsnapt hier aan de dekking van Dorta van Independiente. De wedstrijd van de twee Argentijnse ploegen in de halve finales voor de zuidamerikaanse supercup eindigde in een 2-2 gelijkspel.*

Edmundo weer geschorst

RIO DE JANEIRO — Edmundo, die met Romario de aanval van de Braziliaanse voetbalclub Flamengo vormt, is veertig dagen geschorst. De spits met de bijnaam 'het Beest' had in de wedstrijd tegen rivaal Vasco da Gama supporters van de tegenstanders beledigd.

Flamengo nam Edmundo in mei van Palmeiras over. De talentvolle spits kostte 'slechts' acht miljoen gulden, vooral door diens slechte naam. De hoogvlieger toonde zich nog al eens te opvliegerig.

Edmundo zal overigens niet wakker liggen van de nieuwe schorsing. Hij zou de komende weken, wegens een gebroken teen, toch niet spelen.

Gascoigne voor tuchtcommissie

GLASGOW — Paul Gascoigne moet zich maandag bij de tuchtcommissie van de Schotse voetbalbond (SFA) melden. De Engelse international misdroeg zich zaterdag tijdens de competitiewedstrijd Glasgow Rangers - Aberdeen.

Een waarnemer van de SFA rapporteerde de gebeurtenissen in Ibrox Park. Gazza deelde vier elleboogstoten en een kopstoot uit. In de kin van Aberdeen-verdediger Bernard moesten vijf hechtingen. De scheidsrechter zag niets, televisie-camera's registreerden de overtredingen wel.

Clubgenoten Brown en McLaren (Rangers) en Dodds (Aberdeen) worden maandag ter verantwoording geroepen. De politie van Glasgow heeft een onderzoek ingesteld.

Rangers kocht Gascoigne in juli voor 13 miljoen gulden van Lazio Roma. In de Schotse competitie kreeg de querulant al zes gele kaarten. Woensdag speelt het Engelse elftal op Wembley een vriendschappelijke interland tegen Zwitserland: Gascoigne zal daar waarschijnlijk niet bij zijn.

AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
(Tel. 376620/376626)
zwembad:
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): ma. t/m vri. van 10.00-14.00 uur; wo. gesloten; za. en zo. van 14.00-17.00 uur.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vri. van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWÉ
dammen:
do. van 15.00-18.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 8-18 jaar.
Schaakvereniging Janwé:
za. van 09.00-12.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGÍA
(Tel. 612573)
lessen:
do. van 19.30-23.00 uur - **Sentro di Bario Janwé**.
zaterdag van 09.00-12.00 uur - **IPK-gebouw** (naast Martinus mavo, Plasa Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

CURAÇAO BULLETS SKATERS
(Schaatsclub Curaçao).
elke do. van 17.00-20.00 uur training *in line skates* en *skeelers op de Koredó* (beginnende aan de kant van ITC). Voor meer informatie **tel.: 377289** (vragen naar Kees).

PAROCHIEHUIS STA. FAMIA
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **damlessen** o.l.v. S. Riedel.

KURÁ DI SPÓN FIL
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **voetballen** o.l.v. S. 'Papi' de Windt.

DONDERDAG

SOFTBAL
(Deporte Intergubernamental)
19.30 uur Politie vs UNA;
21.00 SKS/BC vs SIAH/Onderwijs -Suvek Ballpark.

VOLLEYBAL
(Federashon di Volibòl Kòrsou)
19.30 uur (dames-A) Butterfly vs Jumping Jewels;
19.30 uur (heren-A) Xaverianen Vets vs Subt;
20.30 uur (dames hoogklasse) Shuatinari vs Green Socks - sportzaal Sentro Deportivo Kòrsou.

Mancini vijf duels geschorst

MILAAN — Roberto Mancini, de driftige aanvoerder van Sampdoria, is voor vijf wedstrijden geschorst. Hij moet tevens een boete van 7500 gulden betalen. Een Italiaanse sportrechter strafte Mancini wegens zijn geruchtmakende wangedrag in de competitiewedstrijd tegen Inter Milan, die tien dagen geleden in 0-0 eindigde. Zijn club dient voor hetzelfde vergrijp een bedrag van ruim 25.000 gulden naar de Italiaanse voetbalbond over te maken.

Mancini raakte buiten zijn zinnen toen hij voor het simuleren van een overtreding van doelman Pagliuca een gele kaart in plaats van een strafschop kreeg. Hij smeet zijn aanvoerdersband tegen de grond en vroeg trainer Eriksson weg om vervanging. Mancini moest echter van zijn coach op het veld blijven.

De routinier mocht uiteindelijk toch vroegtijdig naar de kleedkamer, omdat hij van de arbiter de rode kaart kreeg wegens ernstige belediging.

Verdy Kawasaki winterkampioen in Japan

TOKYO — Verdy Kawasaki heeft het tweede deel van de J-League in Japan winnend afgesloten. De lijstaanvoerder versloeg Kashiwa Reysol met 2-0 en kan met nog drie wedstrijden te gaan niet meer worden ingehaald door de concurrentie.

De regerend kampioen verzamelde 59 punten. Grampus Eight volgt op grote afstand met 45. Verdy Kawasaki speelt vanaf 30 november tegen zomerkampioen Yokohama Marinos, derde in het winterklassement, in een playoff om de Japanse titel.

De teams van de Nederlanders in Japanse dienst spelen geen rol van betekenis op de ranglijst. Sanfrecce Hiroshima, de club van trainer Wim Jansen en de spelers Van Loen en Huistra, staat op twee na laatste, een plaatsje voor Gamba Osaka, de werkgever van Gillhaus. Jubilo Iwata, de club van oefenmeester Hans Ooft, Gerald Vanenburg, Dido Havenaar en de vertrekkende André Paus, doet het met een zevende positie iets beter.

Beslissingsduel tegen Ierland

Oranje kan nog voetballen

ROTTERDAM - Met een curieus doelpunt kwam het Nederlands elftal gisteren op de essentiële voorsprong. Drie minuten na de rust trapte de Noorse stopper Erland Johnsen de bal zo tegen de schenen van Seedorf dat een wonderlijk lobje naar het net ontstond. Een zeldzaam voetbalmoment in Rotterdam. Uiteindelijk werd het 3-0. De overwinning betekent nog geen zekerheid over de eindronde, maar een beslissingwedstrijd in Liverpool tegen Ierland, de andere 'slechtste tweede' uit de kwalificatiepoules.

De treffer van Seedorf kreeg een uitbundige huldiging, wat er ook gebeurde, de kwaliteit van het duel kon alleen maar omhoog. De Kuip was Oranje en voor Oranje, al had de KNVB op het voorblad van het officiële programma een zware hamer boven het hoofd van bondscoach Hiddink en een fles champagne staan. De dood of de champagne.

De Noorse voetballers kregen een fluitconcert bij het betreden van de grasmat voor de warming-up. Een gevolg van de wereldwijde kritiek op de superverdigende speelwijze van bondscoach Olsen. De Noorse spelers waren voorbereid op een vijandige stemming. Zij kwamen op zijn Braziliaans hand-in-hand op voor het volkslied. Ondanks het gemis van doelman Thorstvedt, stopper Ronny Johnsen en goalgetter Jostein Flo, zochten zij koel en professioneel het gewenste resultaat. Invaller-doelman grodas bespeelde aanvankelijk lachend de oranjeschare achter zijn doel met armgebaren.

Grodas kreeg de eerste helft veel op zich af. Het goed spelende Nederlands elftal kreeg met het Ajax-concept toen al een vijftal kansen. Sommige doelrijp. Dat het tot de rust 0-0 bleef kwam meer door technisch onvermogen van de spitsen De Boer en Bergkamp, alsmede van de doorschuivende Seedorf. Zonder uitzondering lieten zij de bal van de schoen springen bij de aanzet tot het doeltreffende schot. Bergkamp kreeg in de 42e minuut ook nog een vrije kopkans, de bal vloog een meter over. Een door hem uitgelokte vrije trap van Frank de Boer ging in de muur.

De goede organisatie in het veld was goed en men was ook bereid te werken. De meeste diepgang kwam van Seedorf en de flanken Helder en Overmars, al moet hij zich onwennig hebben gevoeld op rechts, zoals Ronald de Boer sinds de Europese bekerfinale tegen AC Milan niet meer als diepste spits speelde.

TOEVAL

Het kon geen toeval zijn dat Seedorf in de tweede helft de fortuinlijke held van het Oranje-legioen was, al zal hij sinds de pupillen nooit meer met zo'n kluts hebben gescoord. Seedorf was te laat bij de bal toen johnsen trapte. Olsen sloeg verbijsterd de handen voor zijn gezicht. De Noorse coach die zijn tactieken en opstellingen graag uit de computer draait, moest na het doelpunt uit het hoofd improviseren. Hij beval omschakeling naar aanvallen, want hij had voor een vervolg in het EK minimaal een gelijkspel nodig.

Met Leonhardsen van Wimbledon Bracht olsen een aanvaller in. Veel veranderde niet. Noorwegen speelde wel wat meer naar voren, aanvallend konden ze weinig tot niets. Gevolg was alleen dat de Nederlandse spitsen wat meer ruimte kregen. Vooral Helder profiteerde. Een prachtige aanval Numan-Helder kon 2-0 door Ronald de Boer opleveren. Zijn kopbal ging rakelings voorlangs.

Pas in het slotkwartier kwam Oranje's voorsprong in een beetje gevaar. Eerst ging in de 78e minuut een inzet van Fjörtoft voorlangs. Direct nadien schoot Leonhardsen over. Hiddink was gewaarschuwd. Hij wisselde Bergkamp voor Mulder en had er zo iemand bijlopen die ook bereid was mee te verdedigen. Dat bleek nodig. Noorwegen bleef gevaarlijk aandingen. In de 82e minuut kopte Fjörtoft over. Hiddink wist niet hoe snel hij stopper De Kock moest inbrengen voor linksbuiten Helder. De gevaarlijke Fjörtoft was toen ineens niet gevaarlijk meer en Mulder kon na een counter van Seedorf en Overmars in de vrije ruimte 2-0 inschieten en het EK-vervolg zeker stellen. Het feest kon echter niet eerder beginnen dan dat Overmars na een solo van eigen helft voor 3-0 zorgde.

De Noorse tactiek faalde, de Ajax-tactiek werkte eindelijk wel.

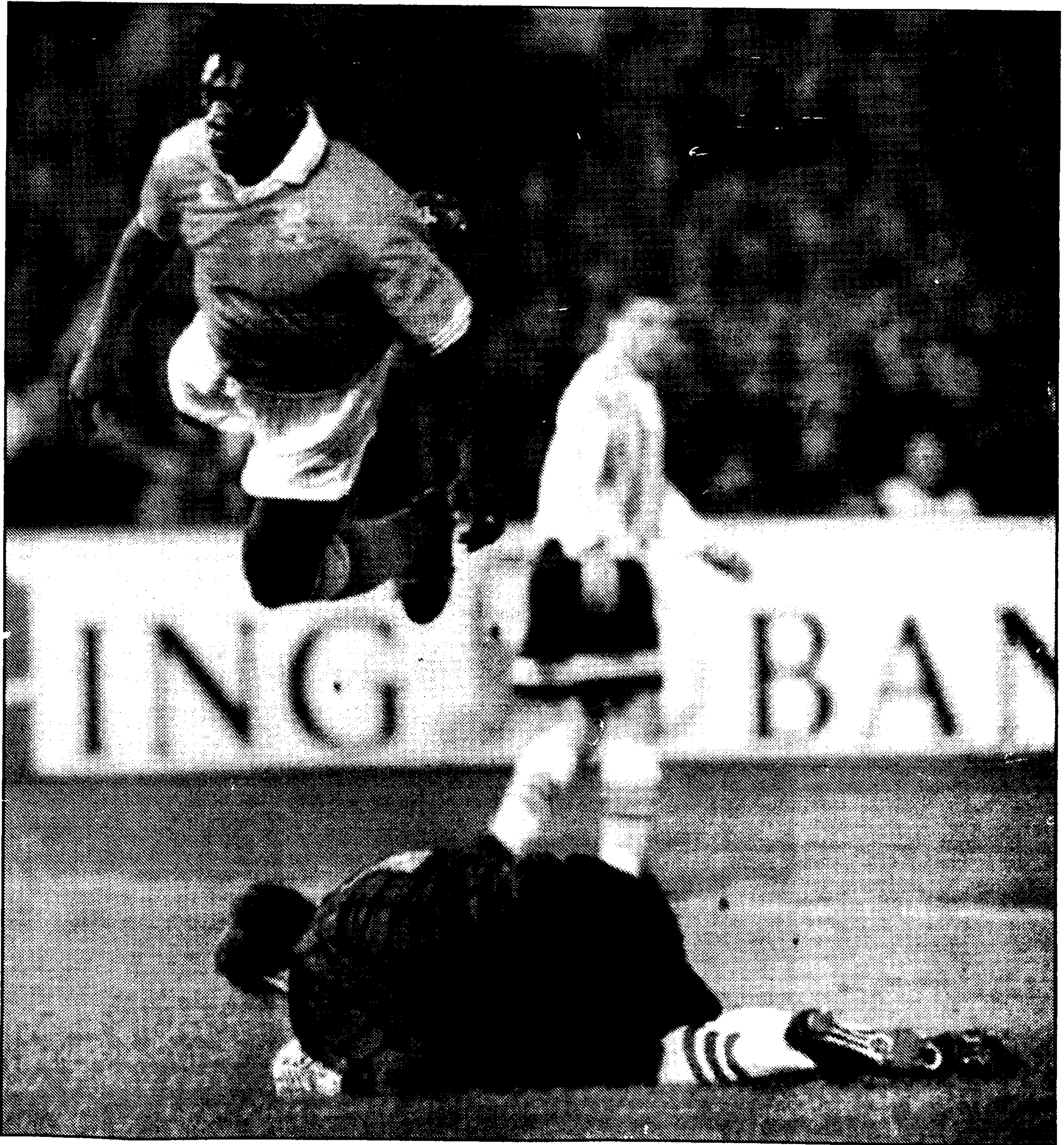
Seedorf topschutter

ROTTERDAM - Clarence Seedorf is Oranje's produktiefste speler geweest in de afgelopen tien kwalificatieduels. De middenvelder, gisteren tegen Noorwegen schutter van het belangrijke eerste doelpunt, scoorde vier keer.

Vijf spelers maakten drie treffers. Dat waren Ronald de Boer, Roy, Jonk, Overmars en Mulder. De lijst is als volgt:

Seedorf 4, Ronald de Boer, Roy, Jonk, Overmars, Mulder 3, Bergkamp, Winter, Kluivert 1.

ROTTERDAM - Clarence Seedorf die het eerste doelpunt scoorde in de wedstrijd die Oranje woensdag met 3-0 won van Noorwegen, springt hier over de Noorse doelman Frode Grodas bij een gevaarlijke aktie van de Nederlandse voorhoede.

Duitsers winnen van Bulgaren

BERLIJN - De Bulgaar Yordan Letchkov (achtergrond) kijkt toe hoe de Duitse aanvaller Thomas Kelmer struikelt over zijn teamgenoot Eric Kremeliev. Duitsland won de kwalificatiewedstrijd voor de Europese beker met 3-1.

Vijftien van 16 landen bekend

Italianen geplaatst

MILAAN - Met 23 punten is Italië in groep 4 op de tweede plaats geëindigd. Dat is ruim voldoende om zich in het speciale klassement bij de beste zes nummers twee te scharen voor een EK-ticket. De ploeg van bondscoach Sacchi versloeg gisteravond Litouwen met 4-0. Italië kwam in punten op gelijke hoogte met Kroatië, dat in de laatste wedstrijd met 2-1 te sterk was voor Slovenië. Op basis van het onderlinge resultaat kwam Kroatië op de eerste plaats uit. Behalve Kroatië en Italië zijn ook Engeland, Spanje, Roemenië, Rusland, Zwitserland, Duitsland, Tsjechië, Turkije, Denemarken, Bulgarije en Schotland geplaatst.

Een paar uur voor het begin van de laatste kwalificatiewedstrijd tegen Duitsland in Berlijn heeft Bulgarije in groep 7 zekerheid gekregen over deelname aan het Europees Kampioenschap, volgend jaar zomer in Engeland. Door het evenwichtige resultaat van het duel tussen Albanië en Wales in Tirana (1-1) kan de ploeg van steraanvaller Stoichkov het EK-ticket niet meer ontgaan.

Roemenië heeft zich als groepswinnaar geplaatst voor het eindtoernooi om de Europese titel, volgend jaar in Engeland. De Oosteuropese ploeg won de uitwedstrijd tegen Slowakije met 2-0. Daarmee stelde Roemenië in groep 2 de eindzege veilig. De treffers in Kosice kwamen op naam van Hagi en Munteanu.

Tsjechië heeft zich als winnaar van de 'Nederlandse' groep 5 geplaatst voor het Europees Kampioenschap, volgend jaar in Engeland. De ploeg van bondscoach Dusan Uhrin won gisteren de laatste wedstrijd tegen Luxemburg in Praag met 3-0. Door de overwinning van Oranje op koploper Noorwegen, met dezelfde cijfers, klom Tsjechië naar de eerste plaats.

De remise tussen Polen en Azerbeidzjan (0-0) in groep 1 heeft Schotland en Kroatië de zekerheid gegeven dat ze aan het Europees Kampioenschap mogen deelnemen.

Ook Duitsland is geplaatst voor het eindtoernooi om de Europese titel in Engeland. De ploeg van teamchef Berti Vogts kreeg vlak voor het begin van de wedstrijd in Berlijn tegen Bulgarije. Door het resultaat van het duel tussen Moldavië-Georgië (3-2) konden de Duitsers het EK-ticket in groep 7 niet meer mislopen.

Twee coaches, 31 spelers

ROTTERDAM - In de tien kwalificatie-wedstrijden op weg naar de Europese titelstrijd in Engeland gebruikten twee bondscoaches in totaal 31 spelers. Dick Advocaat stelde in vier duels 21 verschillende voetballers op, Hiddink in zes ontmoetingen vijf meer.

Slechts een speler was in alle tien duels van de partij. Dat was Blind. De aanvoerder viel wel twee keer uit. Bij Wit-Rusland en Malta. Frank de Boer ontbrak slechts een keer wegens een schorsing, Overmars miste een wedstrijd wegens een blessure. Verder maakte het tweetal alle minuten vol. Ook Ronald de Boer miste slechts een duel, maar was een keer in- en een keer uitvaller.

Negen spelers debuteerden de afgelopen periode in Oranje. Onder Advocaat waren dat Reiziger, Kluivert, Seedorf en Van Hooijdonk, onder Hiddink Van der Luer, Van der Sar, Davids, Trustfull en Helder.

Advocaat was de eerste vier duels (Luxemburg 2x, Noorwegen uit, Tsjechië thuis) de baas. Hij verloor niet een keer. In de daaropvolgende reeks van zes ging Hiddink twee keer onderuit. Bij Wit-Rusland en Tsjechië.

Onder Hiddink verdwenen De Goey uit de basis, raakten Jonk, Roy en Valckx zelfs hun plaats in de selectie kwijt. Het viertal had onder Advocaat alles meegedaan. Opvallend is dat Bergkamp slechts vier keer in actie kwam. Twee keer werd hij nog vervangen ook: tegen Noorwegen uit en Noorwegen thuis.

In de serie van tien maakte drie oudgedienden om uiteenlopende redenen nog een keer hun opwachting: Bosman, eijkelkamp en van 't schip. De lijst ziet er als volgt uit:

De Goey, 6, Valckx 7, Blind 10, Frank de Boer 9, Winter 8, Jonk 7, Rob Witschge 3, Overmars 9, Bosman 1, Ronald de Boer 9, Roy 5, Van Vossen 3, Reiziger 4, Bergkamp 4, Van Gobbel 1, Taument 1, Mulder 5, Kluivert 5, Numan 6, Seedorf 6, Van Hooijdonk 1, Van der Luer 1, Bosz 1, Van der Sar 4, De Kock 3, Davids 2, Van 't Schip 1, Richard Witschge 3, Eijkelkamp 1, Trustfull 2, Helder 2.

Uitslagen

Slowakije-Roemenië	0-2
Denemarken-Armenië	3-1
Zweden-Turkije	2-2
Slovenië-Kroatië	1-2
Italië-Litouwen	4-0
Nederland-Noorwegen	3-0
Tsjechië-Luxemburg	3-0
Duitsland-Bulgarije	3-1
Moldavie-Georgië	3-2
Albanie-Wales	1-1
Rusland-Finland	3-1

Ken Wiwa bepleit bij Europees parlement strengere sancties

Nigeria klaar voor lange confrontatie

STRAATSBURG - "Acties moeten pijn doen. Anders hoeft het niet en zal de dood van mijn vader tevergeefs zijn geweest." Met deze waarschuwing heeft Ken Wiwa, de zoon van de geexecuteerde Nigeriaanse Ogonileider Ken Saro-Wiwa, woensdag het Europees parlement opgeroepen tot een olieboycot.

Het westen hoeft niet bevreesd te zijn voor de negatieve gevolgen voor de bevolking, aldus Ken Wiwa. De gewone Nigerianen hebben tot nu toe toch nauwelijks kunnen profiteren van de olie-inkomsten. De zoon van de vrijdag opgehangen activist sprak zijn diepe teleurstelling uit over de traagheid waarmee het westen reageerde op het doodvonnis van zijn vader en acht andere Ogoni-activisten. De maatregelen die nu in de maak zijn, hadden de dood van Saro-Wiwa kunnen voorkomen, stelde hij.

ONGEVOELIGHEID

Ikte een compromis over de tekst van een resolutie, waarin wordt aangedrongen op aanvullende maatregelen tegen het Nigeriaanse bewind. Het gaat onder meer om bevriezing van de banktegoeden van de Nigeriaanse leiders en een inreisverbod voor Europa.

Wiwa zei verder "perplex te staan" van de "ongevoeligheid" van Shell, dat een miljardeninvestering in de gaswinning in Nigeria gewoon doorzet. "Dat toont nog eens aan dat de maatschappij zich niets aan de bevolking gelegen laat liggen." Shell kondigde woensdag aan dat een groot gasproject, dat eerder was uitgesteld, doorgaat. Het plan, de aanleg van installaties voor het vloeibaar maken van aardgas, kost ongeveer vier miljard dollar. De handtekeningen worden voor het einde van dit jaar gezet.

Van den Broek, directeur Afrika van Shell, stelde dat de Nigeriaanse bevolking baat heeft bij het doorgaan van het project, omdat het milieu er beter van wordt, evenals de lokale economie in de Niger-delta. Veel gas dat bij de oliewinning vrijkomt, wordt afgefakkeld omdat een land als Nigeria weinig behoefte heeft aan gas. Ook het affakkelen tast het milieu aan. Van den Broek zei verder dat de bevolking al voor het einde van deze eeuw profijt van het project heeft. "We willen de toekomst niet in gevaar brengen."

De Nederlandse minister van Buitenlandse zaken Hans van Mierlo meent dat een internationale boycot van Nigeriaanse olie juridisch en politiek niet haalbaar is. Hetzelfde geldt voor het bevriezen van financiële tegoeden uit dat land. Van Mierlo zei dit woensdagavond tijdens een spoeddebat in de Tweede Kamer over Nigeria. "Het reisverbod dat de Europese Unie overweegt in te stellen tegen de Nigeriaanse elite doet de machthebbers veel meer pijn", aldus Van Mierlo.

ZUID-AFRIKA

Woensdag kwam opnieuw van vele zijden kritiek op de houding van het miliatire regime in Abuja. De Zuidafrikaanse president Mandela riep vanuit Nieuw-Zeeland op tot scherpere sancties tegen Nigeria dan tot dusver werd besproken. De regering in Pretoria liet weten de wapenverkoop aan Nigeria al met ingang van 2 november te hebben verboden.

Ook de Nigeriaanse bisschoppenconferentie sprak haar "grote bezorgdheid" uit over de terechtstelling van Saro Wiwa en zijn medestanders. "Ieder mensenleven is heilig en moet onder alle omstandigheden en door iedereen gerespecteerd worden", benadrukken de bisschoppen in een verklaring die werd uitgegeven aan het slot van hun conferentie in het Nigeriaanse Enugu.

LAKEI

De bisschoppen roepen de regering op te werken aan een maatschappij van vrede en harmonie "waarin wetten en juridische normen worden eerbiedigd, zoals dat gebeurt in de geciviliseerde naties in de wereld".

Inmiddels lijkt het miliatire bewind in Abuja zich op te maken voor een langdurig conflict met de internationale gemeenschap. De onenigheid "zal duren zolang als de rest van de wereld nalaat zich terughoudend op te stellen in haar contacten met Nigeria", zo zei de Nigeriaanse onderminister van Buitenlandse zaken Idrissu Hassan Kpaki "Uiteindelijk zal de waarheid ons redden.

Voorzitter van Europese Unie Gonzalez:

Naam Euro-munt doet er niet zo erg toe

STRAATSBURG - Premier Gonzalez van Spanje heeft geen moeite met de naam "Euro" als naam voor de toekomstige Europese munt. "Maar evenmin heb ik problemen met de naam Ecu. Persoonlijk vind ik het allemaal niet zo belangrijk en voor de Spaanse burger maakt het ook niet veel uit hoe de munt gaat heten."

Dit zei de Spaanse regeringsleider op een persconferentie in het vergaderpaleis van het Europees parlement in Straatsburg. Zijn afstandelijke benadering werd niet gedeeld door commissievoorzitter Jacques Santer en de voorzitter van het parlement, Klaus Hansch. Beiden benadrukten dat een besluit over de naamgeving snel moet vallen en wel liefst op de top van Europese regeringsleiders in december in Madrid.

VERTROUWD

Het publiek moet vertrouwd worden gemaakt met de nieuwe naam en als er dan nog problemen over rijzen, dan kunnen die nog tijdig worden opgelost, aldus Santer. Hansch voegde daar als "persoonlijke" noot aan toe dat het woord Euro eerst nog maar eens een tijdje gevolgd moet worden door de naam van de nationale munt (Eurogulden, Euromark). "Na verloop van tijd kan de Euro dan wellicht zelfstandig door het leven."

Gonzalez, momenteel voorzitter van de Europese Unie, krabbelde terug. Het was ook voor hem "maar een persoonlijke mening en natuurlijk is het voor de Europese burger belangrijk te weten hoe de munt gaat heten die hij voor zijn nationale betaalmiddel teruggkrijgt. Ik denk ook dat er op de top een oplossing komt."

UITDAGINGEN

Gonzalez, die in Straatsburg het parlement toesprak over de uitdagingen voor Europa in de komende vijf jaar, had andere kopzorgen. Hij wil van de komende top een succes maken, maar zit met een overbelaste en zeer complexe agenda in zijn maag. De door schandalen geplaagde Spanjaard zit weer een beetje in de lift en heeft een vruchtbare top nodig om versterkt de verkiezingen van maart in te gaan.

Burgernachtwacht in Guatemala

■ *GUATEMALASTAD - Een patrouille van de burgernachtwacht begint aan zijn ronde door een der buurten van Guatemalastad waar de misdaad welig zou tieren. Deze organisatie van vrijwilligers is opgericht om aan de toenemende misdaad een halt toe teroepen. Om wraak te voorkomen heeft men zich onherkenbaar gemaakt. De oprichting van de nachtwacht werd gemotiveerd met verwijzing naar de onderbezetting van het politiekorps.*
(AFP-satellietfoto)

Primaat Glemp in boodschap aan Polen:

'Kiest voor Walesa'

WARSCHAU - Het hoofd van de Rooms-katholieke kerk in Polen, kardinaal Glemp, heeft woensdag de gelovigen opgeroepen voor een overwinning van Walesa te bidden. Komende zondag vindt de tweede en beslissende ronde plaats in de presidentsverkiezingen, waarbij het gaat tussen de huidige president Lech Walesa en de oud-communist Aleksander Kwasniewski.

Zaterdag moet in alle kerkdiensten "voor president Walesa en voor het ganse vaderland" worden gebeden, aldus Glemp in een brief aan alle priesters. De godsdienstvrijheid is volgens hem in gevaar nu alle belangrijke staatsambten in handen van niet-christenen dreigen te vallen.

Walesa had dinsdag erover geklaagd dat de steun van de RK kerk "te laat" komt. "Als de bisschoppen mij meteen in de eerste ronde hadden gesteund, was er geen tweede ronde nodig geweest." Op 5 november kreeg Kwasniewski 35,1 procent van de stemmen en Walesa precies twee procent minder. Volgens de laatste peilingen zijn ze nu in een nek-aan-nekrace verwikkeld.

Met zijn brief aan de priesters valt Glemp weliswaar niet van zijn geloof, maar is hij wel ontrouw aan zijn principes. Tot de eerste ronde heeft hij gedurende de hele verkiezingscampagne volgehouden dat de kerk geen openlijke steun voor een bepaalde kandidaat zou uitspreken. Nu de kans bestaat dat Walesa verliest, kiest Glemp eieren voor zijn geld.

Ken Saro-Wiwa tegenover Britse tv:

Heb niets te vrezen van militair bewind

LONDEN - Ken Saro-Wiwa, de oppositionele Nigeriaanse schrijver die afgelopen week is opgehangen, heeft in een van zijn laatste interviews gezegd dat hij "niets had te vrezen" van de militaire machthebbers in zijn land.

Het interview is dinsdagavond uitgezonden door het Britse tv-statiion Channel 4 in het kader van de documentaire "De opgehangen man - De schande van Nigeria". "Ik heb twintig jaar campagne gevoerd, en op mijn leeftijd is er werkelijk niets om bang voor te zijn", aldus de milieu-activist in het vraaggesprek.

"Wij hebben in het verleden veel dictaturen zien instorten, en dat zal ook deze overkomen. Ik beschuldig de etnische meerderheid die Nigeria regeert, ervan volkerenmoord te plegen op de Ogoni's. Ik doe een beroep op de Verenigde Naties, want als nu niets wordt ondernomen, zal het Ogoni-volk over tien jaar zijn verdwenen."

Politie: dominant lid complot

Rechtenstudent in verband Rabin moord aangehouden

JERUZALEM - De twintigjarige Israelische Margalit Har-Shefi, is woensdag in voorlopige hechtenis genomen omdat ze volgens de politie "een dominant lid is van een organisatie die Rabin wilde vermoorden". De Israelische premier Rabin werd op 4 november in Tel Aviv vermoord door Yigal Amir (25). Amir is net als Har-Shefi rechtenstudent aan de religieuze Bar Ilan universiteit in de Israelische havenstad.

De studente en koloniste ontkent de beschuldigingen, maar de politie zei tegen rechter Eliezer Cohen, die over de inhechtenisneming moest beslissen, dat ze "ten diepste is betrokken bij de moord op Rabin en het voorbereiden van aanvallen op Arabieren". De rechter stelde haar in bewaring en ontzegde haar tot zondag het recht haar advocaat te spreken.

Har-Shefi kende Amir goed, maar heeft volgens haar familie en raadsman niets te maken met Amirs criminele activiteiten. Ze woont in de kolonie Bet El, op de bezette westelijke Jordaanoever. Ze is vorige week al twee dagen vastgehouden, maar de politie liet haar toen gaan bij gebrek aan bewijs.

In totaal worden nu acht jonge en religieuze Israeli's wegens de moord vastgehouden. Amir heeft de moord bekend. Het hoofd van de extremistische "Eyal" groep, Avishai Raviv, is woensdag op borgtocht vrijgelaten met de bepaling dat hij bij zijn ouders thuis moet blijven. Hij geldt nog steeds als verdachte bij de samenzwering om Rabin te vermoorden.

Federatieraad bepaalt datum: 16 juni

Rusland kiest president

MOSKOU - De Russen zullen op 16 juni 1996 een nieuwe president kiezen. De Federatieraad, de eerste kamer van het parlement, heeft deze datum woensdag vastgesteld.

Alle 123 aanwezige afgevaardigden stemden in met het voorstel de verkiezingen op 16 juni te houden. Dat is de eerste zondag na het verstrijken van president Jeltsins ambtstermijn van vijf jaar, die op 12 juni 1996 afloopt.

Het afgelopen weekend had de president tijdens een ontmoeting met voorzitter Sjoemejko van de federatieraad erop aangedrongen dat de verkiezingen volgens plan zullen doorgaan. Daarmee wilden zij speculaties van de hand wijzen, als zou Jeltsin de verkiezingen willen afgelasten uit vrees ze te verliezen.

Muiters in Griekse gevangenis:

Nieuwe eisen gesteld

ATHENE - Opstandige gevangenen die in de strafinrichting van Korydallos bij Athene al een etmaal zes cipiers gijzelen hebben nieuwe eisen gesteld voor de vrijlating van hun gijzelaars en het beëindigen van de gevangenisopstand.

Na drie uur onderhandelen keerde de staatssecretaris van Justitie Michalis Pavleas woensdagavond onverrichterzake terug uit de gevangenis. Hij had zes vertegenwoordigers van de circa elfhonderd opstandige gevangenen meegedeeld dat de regering hun eisen wilde inwilligen. Maar de gevangenen stelden meer eisen waarover hij de regering eerst moet raadplegen.

DRIE VLEUGELS

Drie van de vier vleugels van de inrichting zijn in handen van de gevangenen. Ze eisen onder meer dat verslaafde gevangenen worden gescheiden van de anderen, een vermindering van het aantal opgeslotenen met het oog op de capaciteit van de gevangenis, strafvermindering voor de langst gestraften, en betere voorzieningen, waaronder medische voor bijvoorbeeld aan aids lijdende gedetineerden. In eerste instantie eisten ze de komst van de minister van justitie, maar die stuurde zijn staatssecretaris.

De muitende gevangenen hadden eerder op woensdag twee van hun acht gijzelaars vrijgelaten. Sinds het begin van de opstand zijn zes gevangenen in het ziekenhuis opgenomen. Vier raakten tijdens de opstand gewond, twee anderen slikten een overdosis aan verdovende middelen in toen ze de apotheek van de inrichting plunderden.

Wall Street door 4900-grens

[illegible]W YORK — De effec[illegible]beurs van New York [illegible] woensdag overtui[illegible] een record bereikt. [illegible] Jones-index van [illegible] grote fondsen [illegible] na een aarzelend [illegible] met 50,94 punten [illegible],75, waarmee voor [illegible] de grens van [illegible] punten werd [illegible]omen. Daarmee lijkt [illegible]beurs haar recordreeks [illegible]hebben hervat. Alleen [illegible] moest de index [illegible], zij het maar [illegible]. De vier voor[illegible] beursdagen gaven [illegible] een record te zien. De winst van woensdag kwam grotendeels in het laatste uur van de handel tot stand.

Een groot deel van de dag kon de beurs niet overtuigen. Alleen de grote fondsen deden het toen beter. Grote partijen aandelen kwamen er niet op de markt gezien de onzekerheid die er heerst over de begrotingsperikelen tussen de regering-Clinton en het Congres. De technologie[illegible], waarvan eigenlijk [illegible] IBM in de Dow Jones-index zit, deden het beter na de verliezen van dinsdag. De belangstelling voor deze sector werd gaande de handel steeds groter en toen de beursindex door een technische weerstandsgrens was gebroken, ging het hard omhoog. De handel eindigde op de hoogste stand van de dag.

De dollar zat tegen het einde van de handel in New York op Nf 1,5755 na Nf 1,5830 op dinsdag. Eerder op de dag in Amsterdam was de koers met anderhalve cent gezakt tot Nf 1,5700. De handel stelde niet veel voor door de toch groter wordende bezorgdheid over de impasse over de begroting. Eerder op de dag besloten de Amerikaanse Centrale Banken niet te tornen aan de rente.

De inflatie in Latijns Amerika in oktober	
PANAMA	1,2%
ARGENTINIE	2,2
DOM. REPUBLIEK	7,2
GUATEMALA	8,7
CHILI	8,8
BOLIVIA	10,1
PERU	10,3
NICARAGUA	10,3
EL SALVADOR	11,3
PARAGUAY	14
BRAZILIE	16,9
COLOMBIA	18,7
COSTA RICA	21,5
ECUADOR	22,1
HONDURAS	28
URUGUAY	39,5
VENEZUELA	[illegible]
MEXICO	[illegible]

Azië mikt op economische groei van twintig procent

OSAKA — Het gebied van Azië en de Stille Oceaan kan zijn naam als groeimarkt bij uitstek waarmaken. De APEC (Asia Pacific Economic Cooperation) stevent af op een economische groei van 20 procent in de periode tot het jaar 2000, zo blijkt uit een rapport van de APEC.

Voorwaarde is wel dat de infrastructuur, zoals de vliegvelden en de elektriciteitsvoorziening, wordt aangepakt. Ook de produktiviteit in het midden- en kleinbedrijf moet omhoog, zo stelde Jun Saito, directeur van het Japanse planbureau (EPA) en één van de opstellers van het rapport.

Maar als die manco's worden verholpen, gaan de APEC-landen een jaarlijkse groei van gemiddeld 3,5 procent tegemoet. De inflatie zal schommelen rond de 4 procent.

De APEC bestaat pas sinds 1989. De achttien aangesloten landen, variërend van het rijke oliesultanaat Brunei en het kleine Papoea-Nieuw-Guinea tot de Verenigde Staten en Canada, zijn goed voor de helft van de wereldeconomie. Er wonen zo'n twee miljard mensen.

Niettegenstaande de omvang van hun economieën zullen de geïndustrialiseerde APEC-landen matiger presteren dan de opkomende lidstaten. Het rapport voorziet voor de rijke landen tot 2000 een jaarlijkse groei van 3 procent, na een vooruitgang van 2 procent in de eerste helft van de jaren negentig. Voor de ontwikkelingslanden is dat respectievelijk 6,25 en 7 procent.

Landen als China en de 'tijgers' zoals Zuid-Korea, Taiwan en Hongkong maken goed wat supermacht Japan, kampend met economische tegenslag, laat liggen. China, arm maar met een enorm potentieel, kan een gemiddelde jaarlijkse groei van 9,6 procent verwachten, terwijl de VS en Japan zich tevreden moeten stellen met een gemiddelde groei van respectievelijk 2,4 en 3,5 procent. Maleisië, Indonesië, de Filippijnen en Thailand gaan een jaarlijkse groei van 7 procent tegemoet.

Volgens het rapport doen de APEC-landen het zo goed omdat zij steeds meer economisch van elkaar afhankelijk zijn. Zestig procent van de export en 70 procent van de import van de lidstaten blijft 'intern'. Dat geldt ook voor 52 procent van de directe investeringen.

Het succes van de APEC staat of valt wel met verdere [illegible]. De ambitieuze verklaring van Bogor, die streeft naar een vrijhandelszone in 2020 via afschaffing van alle handelsbelemmeringen, [illegible] wel worden waargemaakt.

Het Indonesische Bogor ontving vorig jaar de APEC-leiders. Dit jaar is dat het Japanse Osaka. De schermutselingen begonnen woensdag al. Ministers kruisten de degens over een 'actie-agenda', een uitwerking van de verklaring van Bogor. De eigenlijke topconferentie is dit weekeinde.

Een heet hangijzer is de landbouw. Japan, Zuid-Korea, Taiwan en China claimen een speciale behandeling voor hun agrarische sector, terwijl de VS, Australië en andere landbouwexporterende landen zulke beschermende maatregelen afwijzen. Volgens hen dreigt anders de APEC uiteen te vallen.

Bonn stemt toe met uitlevering Nick Leeson

[illegible] — De Duitse regering heeft toestemming [illegible] voor uitlevering van de Britse effectenhandelaar Nick Leeson aan Singapore. Het ministerie van Justitie in Bonn [illegible] de beslissing [illegible]. Begin oktober oordeelde een rechter al dat Leeson mocht worden uitgeleverd aan Singapore.

De 28-jarige Brit wordt verantwoordelijk gehouden voor het bankroet van de [illegible] bank Barings, die inmiddels eigendom is van de Nederlandse ING Groep.

DAMRAK

Nutricia en Heineken verliezers op Damrak

AMSTERDAM — Het voedingsfonds Nutricia kreeg woensdag alle aandacht op een verder vrij rustige beurs. Na bekendmaking dat de Britse grootaandeelhouder Unigate zijn belang van 29 procent in Nutricia van de hand gaat doen, zakte de koers twee uur na opening met Nf 4,50. Bij sluiting van de beurs stond het aandeel Nf 3,30 lager op Nf 114. In totaal gingen 846.000 aandelen om.

De optiebeurs heeft inmiddels aangekondigd een onderzoek in te stellen naar mogelijke handel met voorkennis in put-opties. Dit vanwege de erg hoge omzetten in dergelijke stukken de afgelopen dagen.

De AEX, waarin Nutricia niet is opgenomen, steeg met 0,19 punt tot 459,01. Vooral de financiële waarden waren gewild. De Midkap-index, waarin Nutricia het zwaarst meetelt, daalde 5,41 punt tot 555,50. Daarin speelde ook de daling van Nf 2,50 van AMX-fonds Hunter Douglas een rol. Dat aandeel sloot op Nf 71,80.

De dollar zakte in de malaise rond de Amerikaanse staatsbegroting anderhalve cent tot Nf 1,57. Dat zorgde vooral bij Philips voor een koersdaling van Nf 1,40 tot Nf 58,30. Grootste verliezer onder de hoofdfondsen was echter Heineken, dat Nf 5,30 verloor (Nf 281,20). Beleggers vinden het aandeel structureel te duur. Verder spelen winstnemingen een rol. Daardoor daalde ook het aandeel VNU met drie gulden tot Nf 229,50.

De obligatiemarkt was vast, met een winst van bijna acht dubbeltjes voor de dertigjarige staatslening met expiratie in 2023. De uitspraken van DNB-president Duisenberg dat de begrotingstekorten sneller moeten dalen, leiden volgens beleggers tot een lagere financieringsbehoefte en dus minder staatsleningen. Bestaande obligaties stijgen daardoor in waarde. Over de hele linie stegen de koersen met een stuiver tot een gulden.

Bij de hoofdfondsen waren de verzekeraars in trek. "Hun voorspellingen dat de wisselkoerseneffecten komend jaar minder zwaar door zullen tellen in de nettoresultaten geven de beleggers vertrouwen", aldus een beursmakelaar. De koers van Fortis steeg met Nf 3,20 tot Nf 105,20. Aegon kende procentueel een hogere koerswinst, met een stijging van Nf 2,10 tot Nf 64,90. ING trok Nf 1,70 aan tot honderd gulden rond.

Een relatief hoog verlies leed papierproducent KNP BT, die Nf 1,70 verloor op Nf 43,30 na een negatief Brits analistenrapport over de papiersector. Slechte voorspellingen van analisten spelen ook Polygram weer parten. Het platenfonds blijft op en neer swabberen en ging woensdag Nf 3,60 naar beneden (Nf 92,30). De magere vooruitzichten over consumentenbestedingen zullen ook de muzieksector aantasten.

Op de binnenlandse markt was uitgever Wegener gewild bij zwak aanbod. De koers steeg Nf 3,20 tot Nf 134,20. Een relatief hoge winst was er voor het 'toeristische' fonds Porceleyne Fles, dat de koers met een rijksdaalder zag stijgen tot Nf 22,50. Behalve voor Nutricia was er een fors verlies van 4,4 procent voor kunststofproducent EVC, die Nf 2 verloor op Nf 43,50.

WALLSTREET

NEW YORK	PREV	Nov.15	AMSTERDAM	PREV	Nov.15
DOW JONES	4871	4922	EOE	[illegible]	[illegible]
ATT	[illegible]	[illegible]	ABN AMRO	[illegible]	[illegible]
ALZA CORP	21.25	21.63	AEGON	[illegible]	[illegible]
AMR CORP	[illegible]	[illegible]	AHOLD	[illegible]	[illegible]
APPLE COMP	[illegible]	[illegible]	AKZO	173.70	[illegible]
BARRICK GOLD	24.75	[illegible]	AMEV	[illegible]	[illegible]
BURLINGTON COAT	12.00	11.88	BOLSWESSANEN	[illegible]	[illegible]
COASTAL OG	[illegible]	32.00	DSM	[illegible]	[illegible]
[illegible] GROUP	6.13	6.13	ELSEVIER	[illegible]	[illegible]
COCA COLA	74.88	74.25	GIST BROC.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	27.63	HAGEMEYER	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	HEINEKEN	[illegible]	[illegible]
DUPONT	63.75	64.75	HOOGOVENS	[illegible]	[illegible]
EAST.KODAK	[illegible]	[illegible]	HUNTER DOUGLAS	74.30	71.80
EXXON	[illegible]	77.75	ING	[illegible]	[illegible]
[illegible] CORP	[illegible]	[illegible]	KLM	[illegible]	[illegible]
FORD	[illegible]	[illegible]	KNP BT	[illegible]	[illegible]
GEN. ELECTRIC	[illegible]	[illegible]	KON. PTT NED.	[illegible]	[illegible]
GEN. MOTORS	[illegible]	[illegible]	NEDLLOYD	[illegible]	[illegible]
[illegible] CORP	[illegible]	13.75	NORIT	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	NUTRICIA	117.[illegible]	114.00
MC DONALDS	[illegible]	[illegible]	PHILIPS	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	POLYGRAM	[illegible]	[illegible]
[illegible] MINING	91.63	[illegible]	ROBECO	[illegible]	[illegible]
[illegible] CORP	[illegible]	[illegible]	ROLINCO	116.40	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	RORENTO	[illegible]	[illegible]
PFIZER	[illegible]	[illegible]	ROYAL DUTCH	[illegible]	[illegible]
PHILIP MORRIS	[illegible]	[illegible]	UNILEVER	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
UP JOHN	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
WESTINGHOUSE	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
			[illegible]	[illegible]	[illegible]
COMMODITIES			[illegible]	[illegible]	[illegible]
GOLD	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
SILVER	[illegible]	[illegible]	ECU/US$	[illegible]	[illegible]
CRUDE OIL	17.[illegible]	17.[illegible]	CAN/US$	[illegible]	[illegible]

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK)
GELDIG OP DONDERDAG [illegible] NOVEMBER EN TOT NADER ORDER

VALUTA	AANKOOP	VERKOOP
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Preferent Fund

AMSTERDAM — Het beleggingsfonds Preferent Fund van Mees, Pierson krijgt beursnotering. De aandeelhouders hebben hiermee ingestemd door een statutenwijziging goed te keuren. Het is de bedoeling dat de aandelen vanaf 22 november op de Amsterdamse effectenbeurs staan genoteerd.

De omvang van het fonds bedraagt op een oor na Nf 250 miljoen. Reden voor de beursgang is volgens Mees Pierson vergroting van de verhandelbaarheid van de aandelen. De stukken worden gesplitst van nominaal 1 gulden naar tien cent.

VS halen 64 miljard uit pensioenfondsen

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben woensdag uit twee ambtenarenpensioenfondsen [illegible] om [illegible] dat ze in [illegible] zouden [illegible] 25 [illegible] dollar aan rente [illegible] betaald.

De begrotingsperikelen tussen de regering en het congres dwingen het land tot noodgrepen om niet in ongenade te raken op de financiële markten. De Amerikaanse minister van Financiën, Robert Rubin, zei dat de financiële acties van woensdag uitzonderlijk zijn en duur, maar te prefereren boven wanbetaling.

"Dit is geen manier voor een groot land om zijn financiële zaken af te handelen", aldus Rubin. Hij deed een beroep op het congres om onvoorwaardelijk in te stemmen met een tijdelijke verhoging van de kredietlimiet van de VS. De door de Republikeinen beheerste volksvertegenwoordiging heeft aan die verhoging voorwaarden gesteld die bij president Clinton niet door de beugel kunnen.

Als er overeenstemming [illegible] tijd.

Nu [illegible] uit enkele pensioenfondsen [illegible] hebben [illegible] -en [illegible] noodmaatregelen [illegible] kunnen ze in ieder geval [illegible] dit jaar voort [illegible] en aflossing [illegible] overheidsschulden [illegible] gedwongen thuis [illegible] maakt het [illegible] kunnen pas weer [illegible] werk als Congres en [illegible] Huis elkaar [illegible] hebben gevonden. Het overleg gaat door, maar woensdag was er nog geen echte toenadering te bespeuren.

Slechte moeder

Een **Britse moeder** moet een jaar de cel in, omdat zij haar drie kinderen in de steek liet voor de "vakantie van haar leven". Terwijl de 30-jarige vrouw in Spanje een week genoot van de zon, moest de 12-jarige dochter voor de broertjes van vijf en zeven jaar zorgen.

De politie ontdekte de alleengelaten kinderen na een telefoontje van een verontruste buur. Het meisje had zojuist frites gebakken voor de jongere kinderen en was druk bezig met de was.

De rechter in Liverpool was fel in de veroordeling van de daad: "Wat u deed was een ernstig misdrijf. U vindt uw eigen plezier belangrijker dan het welzijn van uw kinderen. U nam een risico. Maar goede moeders nemen geen risico's."

Wie er voor de kinderen zorgt als moeders in de gevangenis zit, vermeldt de geschiedenis niet.

Eredoctoraat voor W.W.

De Duitse filmmaker **Wim Wenders** krijgteen eredoctoraat van de theologische faculteit van de universiteit van Freiburg in Zwitserland. De faculteit wil daarmee zijn hele oeuvre eren. Wenders is een van de belangrijkste hedendaagse regisseurs. Hij verkreeg internationale erkenning met films als *Paris, Texas* en *De hemel boven Berlijn*.

Antonia boert goed

De Nederlandse speelfilm *Antonia* is aan twintig landen verkocht. Met dat resultaat kwam de co-producent, Bergen theatre-film-television, terug van de Mifed, een internationale filmbeurs in Milaan.

Tijdens het filmfestival van Genève kregen de acteurs van Antonia een speciale vermelding. In New York werd **Marleen Gorris** onderscheiden als de beste regisseur, in Chicago ontving zij de prijs voor het beste scenario.

Eerder dit jaar werd bekend dat Antonia de Nederlandse inzending is voor een oscar.

Antonia is het verhaal van een oude vrouw die herinneringen ophaalt uit de tijd dat zij als 40-jarige met haar dochter in haar geboortedorp terugkeerde. Naast Bergen traden Prime Time (België) en Bard Entertainment (Groot-Brittannië) op als producenten van de speelfilm.

Gefeliciteerd

Frank en Georgine Mezas *vierden dinsdag in besloten kring hun 50-jarig huwelijk.*

Museum voor blinden

Blinden en slechtzienden hoeven het Louvre niet links te laten liggen. De Franse minister van Cultuur, **Philippe Douste-Blazy**, opende dinsdag in het Parijse museum een speciale rondgang voor blinden.

In de Denonvleugel van het immens grote museum staan 25 beelden die mogen worden aangeraakt. Het betreft afgietsels van plastieken uit de periode middeleeuwen tot en met de 19e eeuw.

Douste-Blazy maakte bekend dat het museum voortaan op de eerste zondag van de maand gratis toegankelijk is. Het Louvre wordt momenteel drastisch gerenoveerd. Er wordt nog op 15 plaatsen gebouwd.

Welpenjacht

De Antilliaanse Padvinders (APV) hielden op 11 november een tweepetsterrenjacht in het kampeercentrum Ronde Klip: een jacht voor welpen in de leeftijd van 7 tot 12 jaar die de tweepetsterren behaald hebben. Winnaar werd **Wilko Gietel**, gevolgd door **Neyla Diaz** en ex aequo **Robert Pietersz** en **Robin Janse**.

Tina Turner zingt Bond

Tina Turner *poseert met een vuistwapen bij de persconferentie die zij woensdag in Londen hield ter gelegenheid van de presentatie van haar nieuwste single. Op deze plaat is de muziek te beluisteren van de laatste JamesBond-film 'Goldeneye'.*

Stille nacht, Oudere nacht

De muziek is van **Franz Xaver Gruber**, de tekst van **Joseph Mohr**. Het lied is wereldberoemd en heet *Stille nacht, Heilige nacht*. Het dateert van 1816. Dat blijkt uit een handschrift met de tekst van het lied dat een museum in Salzburg is aangeboden.

Tot op heden werd er van uitgegaan dat het kerstlied op 1818 moest worden gedateerd. Basis daarvoor vormde een document uit de nalatenschap van de onderwijzer Gruber, die zich mogelijk twee jaar heeft vergist. Het aan het museum Carolino Ausgusteum door de anonieme bezitter in bruikleen gegeven handschrift wordt toegeschreven aan Mohr.

Onder de mango

De Nijmeegse antropoloog dr. **E. Venbrux** krijgt volgende week woensdag de jaarlijkse SNS Bank-prijs uitgereikt voor zijn proefschrift over de Australische aboriginals. Dat heeft de Katholieke Universiteit Nijmegen meegedeeld.

Het bekronde proefschrift, *Under the mango tree. A case of homicide in an Australian society*, wordt gezien als mijlpaal in de studies over de oorspronkelijke bewoners van Australië.

Venbrux (1960) beschrijft de cultuur van de Tiwi aborigines. Als venster op die cultuur gebruikt hij de gewelddadige dood van een van de groepsleden. De auteur geeft op indrukwekkende wijze inzicht in de communicatie tussen de aboriginal cultuur en de totaal verschillende anglo-Australische cultuur.

De Cambridge University Press heeft het manuscript met groot enthousiasme ontvangen. In Australië is al een paperback-editie op de markt. De prijs bestaat uit 10.000 gulden en is bedoeld voor een promovendus van de universiteit die aan het begin van een wetenschappelijke carriere staat.

Moordenaar geëxecuteerd

Een man die tien jaar geleden zijn grootmoeder doodsloeg, is woensdag in de Amerikaanse deelstaat Missouri terechtgesteld. De 33-jarige **Robert Sidebottom** kreeg een dodelijke injectie toegediend, aldus een zegsman van de afdeling voor het gevangeniswezen van Missouri.

Sidebottom werd bewusteloos gemaakt en kreeg toen een middel toegediend waardoor het hart en longen ophouden te functioneren. Kort voor de executie had het Amerikaanse hooggerechtshof een laatste gratieverzoek afgewezen.

De veroordeelde verbleef acht jaar op de dodengalerij voordat het vonnis werd voltrokken.

Missouri voerde in 1977 de doodstraf weer in, en voerde de eerste executie onder de nieuwe wet uit in 1989. Sidebottom is de derde veroordeelde die dit jaar in de deelstaat werd terechtgesteld.

Lady Di spreekt

Bijna drie jaar nadat haar huwelijk met de Britse troonopvolger **Charles** op de klippen was gelopen, praat prinses **Diana** voor de eerste keer in het openbaar over haar huwelijk, familie en toekomstplannen. Lady Di verschijnt volgende week maandag in het televisieprogramma Panorama, deelde de Britse omroep BBC dinsdag mee op de 47e verjaardag van Charles.

De aankondiging van het interview voedt speculaties dat de 34-jarige Diana mogelijk haar gram wil halen op haar ex-man. De prins van Wales veroorzaakte achttien maanden geleden nogal wat opschudding door op televisie te bekennen dat hij de prinses had bedrogen.

Het exclusieve interview met Diana lokt waarschijnlijk miljoenen kijkers, want de BBC weigerde tot nu toe de inhoud van het gesprek openbaar te maken. De prinses van Wales was voor de opname op de hoogte van de mogelijke vragen, maar ze had geen enkele voorwaarde gesteld.

Diana zelf zou haar schoonmoeder Elizabeth II en prins Charles pas dinsdagochtend van het gesprek op de hoogte hebben gebracht. Naar verluidt sloeg het bericht bij de koninklijke familie in als een bom. Volgens de BBC reageerde Buckingham Palace geschokt. De officiële stellingname luidt: Geen commentaar.

Franse literatuurprijs voor Rus

De Prix Goncourt 1995, de meest prestigieuze Franse literatuurprijs, is maandag toegekend aan de in rusland geboren **Andrei Makine** voor *Het Franse testament*. Het is voor het eerst dat de Franse jury een onderscheiding geeft voor een boek dat al eerder een prijs won. Makine, die als dé literaire ontdekking wordt beschouwd, kreeg vorige week de vooraanstaande Prix Médicis voor zijn werk.

Een andere literatuurprijs, de Prix Renaudot, ging maandag naar de Fransman **Patrick Besson** voor *Les Braban*.

Makine vluchtte acht jaar geleden naar Frankrijk. Deels opgevoed door zijn Franse oma, schrijft hij rechtstreeks in het Frans. Hij heeft drie andere Franstalige romans op zijn naam staan.

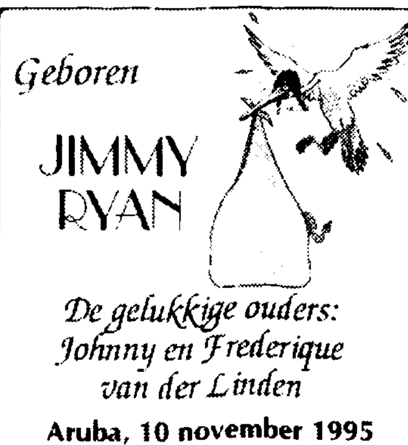
Aan de sinds 1903 bestaande Prix Goncourt is geen geldbedrag verbonden. Maar de onderscheiden auteurs kunnen rekenen op een aanzienlijke verhoging van de oplages. Van een slechte Goncourt worden gemiddeld 80.000 a 150.000 exemplaren verkocht, van een middelmatige 200.000, terwijl van een goede de verkoop kan stijgen tot boven een miljoen exemplaren.

Dik zwemuur

Het **speciale Rubenszwemuur** in het sportfondsenbad in Nijmegen trekt wekelijks twintig tot dertig dikke vrouwen. Dat zouden er minstens zestig moeten zijn om het uur voor het bad financieel aantrekkelijk te maken. Zwembaddirecteur **G. Kroon** heeft nu besloten de proefperiode voor het rubens-uur te verlengen tot 1 februari 1996.

Het Nijmeegse zwembad haalde begin oktober landelijk de publiciteit met het speciale zwemuur voor dikke dames. Volgens Kroon vertelden forse vrouwen hem in het verleden vaak, dat zij graag wilden zwemmen maar zich niet durfden te vertonen temidden van "strakke meiden in scherp gesneden bikini's". Overigens bleek een dergelijk zwemuur al te bestaan in het Gelderse Elst.

Kort na het begin van het Rubens-uur protesteerden dikke mannen, dat zij ook een eigen uurtje wilden hebben. Kroon zegt daarover, dat hij eerst wil zien dat het uur voor de vrouwen een succes wordt, voordat hij mogelijk een dergelijk uur voor mannen in gaat stellen. Een gemengd uur voor forse vrouwen en mannen schiet volgens hem aan het doel voorbij: Dat zou opnieuw schaamte bij de zwemlustigen kunnen oproepen.

12 miljoen voor Begum Blue

De hartvormige, diepblauwe *Begum Blue* van prinses **Salimah**, de ex-vrouw van van prins **Aga Khan**, heeft maandag op een veiling in Genève twaalf miljoen gulden Nederlands opgebracht. De steen van 13,78 karaat, deel van een halsband van 41 hartvormige diamanten, ging naar een Londense handelaar die gespecialiseerd is in gekleurde diamant.

De prinses verkocht in totaal 238 stukken voor ruim 40 miljoen gulden, vijftien miljoen meer dan de taxatiewaarde. De oogverblinde collectie omvatte robijnen en diamanten halskettingen, hangers en broches, Colombiaanse smaragden, Burmese robijnen en saffieren uit Kashmir.

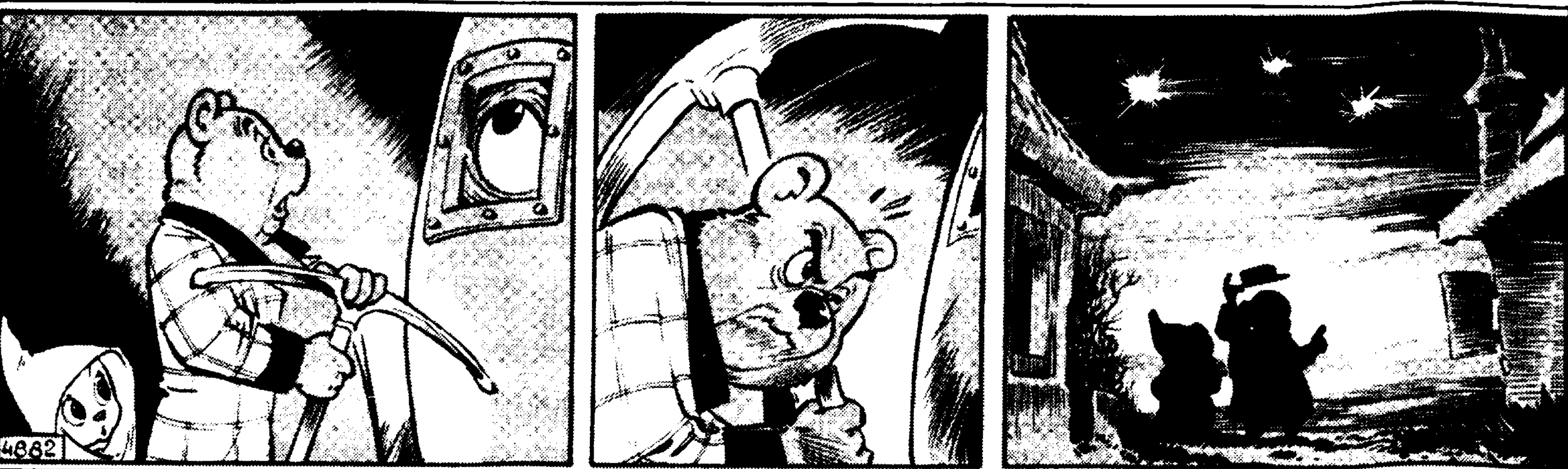
Het veilinghuis Sotheby was de organisator van de veiling in het luxueuze hotel Richemond aan het Meer van Genève. De opbrengst is de hoogste in Zwitserland na de veiling van de collectie van de hertogin van Windsor in 1987.

De Aga Khan had gepoogd de verkoop via rechtszaken tegen te houden. Bij de boedelscheiding erkende hij dat de diamanten van Salimah waren, maar hij ontzegde haar het recht ze te verkopen. Uiteindelijk bepaalden de rechters maandag echter dat hij alleen recht van eerste koop had op 23 van de 261 stukken.

De Aga Khan (58) en Salimah (54) - het vroegere Britse topmodel **Sally Croker-Poole** - scheidden in maart na 25 jaar huwelijk. De prins is ook geestelijk leider van zo'n 20 miljoen isma'ilitische moslims in 25 landen. Sommige van de stenen hebben godsdienstige betekenis. Vandaar dat de isma'ilitische gemeenschap druk uitoefende om de familiejuwelen terug te krijgen.

TOM POES EN HET KUKEL

Door Marten Toonder

4882 - "Wàt zegt u?" riep heer Bommel uit, komen er nog meer dronen?"

"Ja", zei de luidspreker, "maar die dalen niet. Ze komen alleen kijken hoe de toestand is. Wanneer ik in deze tank een knop indruk weten ze, dat hier geen kukel meer te halen is en dan ontbinden ze de plaats met kwintenstralers."

"Poeh!" riep Tom Poes. "Maar dan worden je waarnemers en je woordvoerders ook ontbonden."

"O, nee", herhaalde de basstem, "die bescherm ik met de eerste straal uit mijn tank. Trouwens, er zou niet veel aan die ventjes verloren zijn. Ze zijn niet nuttig, evenwin als jullie."

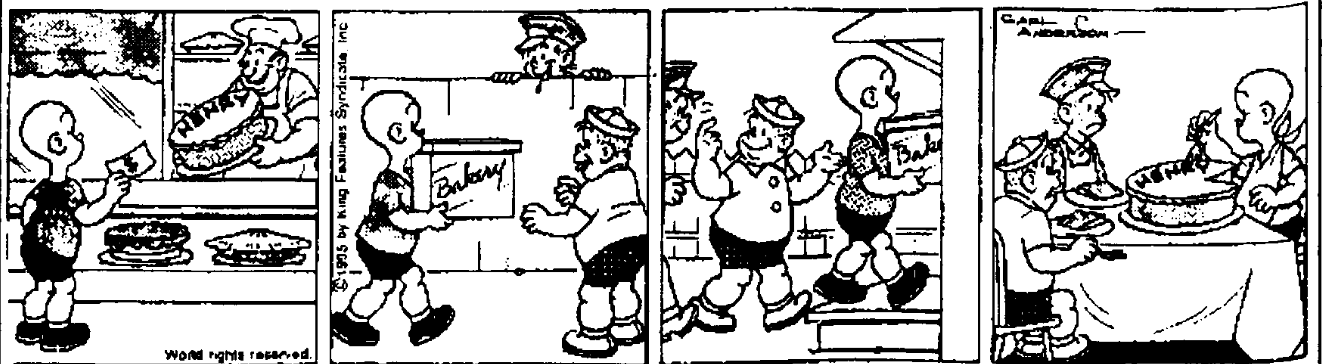
"Niet n-nuttig?" stamelde heer Ollie verblekend. "Ik? H-hoe bedoelt u dat?"

"Ik bedoel, dat jullie verpapte welvaartslevensvormen zijn", legde de Droon geduldig uit. "Schadelijk voor het droonkukel. Als ik hier een kwintenstraler in de buurt had gehad, zou ik jullie al lang weg gemaakt hebben. Dit gepraat is weinig vermakelijk en dat namaak-waarnemertje met het gestolen tasje verveelt mij."

Heer Bommels linkeroog begon nerveus te trekken en hij draaide met witte knokels aan zijn houweel. Maar voordat zijn zelfbeheersing hem in de steek had kunnen laten klonk er een tevreden gegrom uit de luidspreker. "Daar zijn deze droonfiguren!" sprak ook professor Prlwytzkofsky boven de grond. Hij staarde oplettend naar de lichtverschijnselen die zich flitsend door het luchtruim bewogen en boven het moeras bleven hangen.

"Praw!" prevelde hij. "Zonder uwe verklaring had ik deze fenomenen voor wederballonnen aangezien. Het is schande, dat ik niet verder studeren kan, maar nu komt het einde. Beste dank en der goede nacht, woordvoerder."

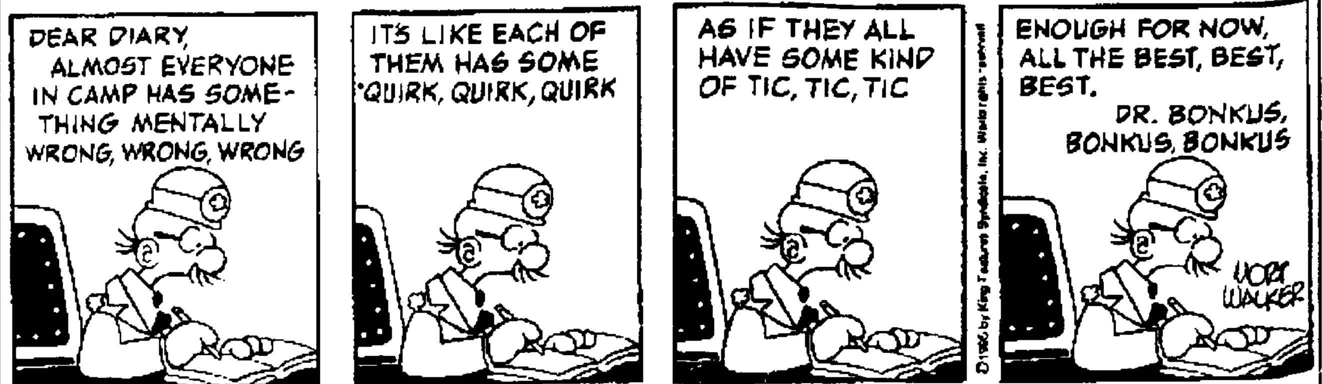
Henry ® By Carl Anderson

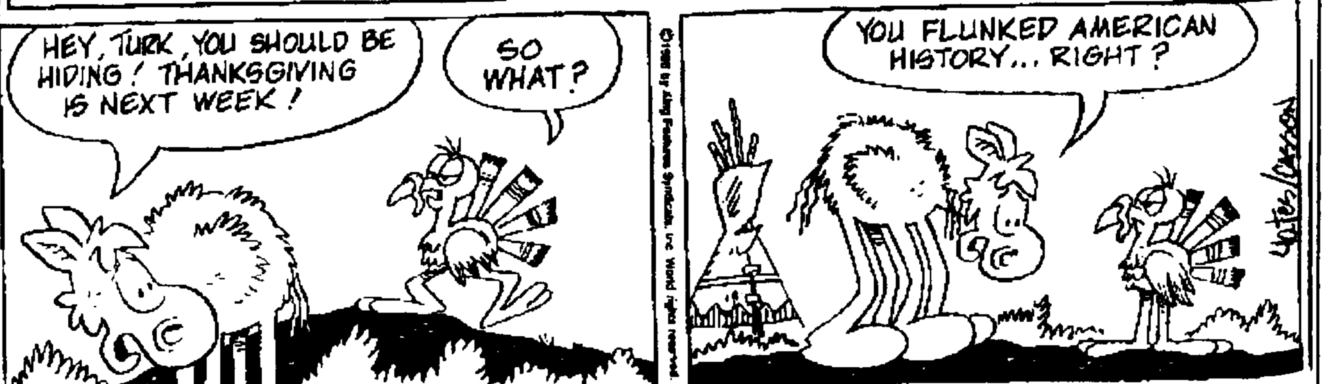
BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

AGENDA

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'

Santa Maria 17. tel. 682344/682947, 682412/682574. Kantooruren: 07.00-16.30 uur.

Wachtzuster na 17.00 uur tel. 603661.

Telefonisch spreekuur in ieder wijkgebouw dagelijks van **08.00-08.30/ 14.30-15.00 uur**

- Huize Halman Otrobanda: tel. 628288; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
- Sta. Maria 17: tel. 682344; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Bonam: tel. 371865; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur. **Sokudi: tel. 367824.**
- Sentro Mediko Montagne Abao: tel. 673711; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
- Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel. 618577; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Suffisant: tel. 687707; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Sta. Rosa: tel. 671628; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur.
- **Inloopspreekuur** voor zuigelingen en kleuterzorg: vr. van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat; tel. 373582.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

Kantoor Gosieweg 15, tel. 692231/ 692232; open van 07.00-17.00 uur.

Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16, tel. 649422; open van 08.00-16.00 uur.

Bereikbare verpleegkundige vanaf 10 november 17.00 uur t/m 17 november 07.00 uur tel. 692294 of page 310-1179.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

Fontein 35, tel. 648077/648387; open van ma. t/m vr. van 07.00-17.00 uur. **Wachtzuster** tel. 641217.

Consultatiebureau diabetici: elke wo. van 09.00-11.00 uur. Voor informatie tel. 648077.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO

Schottegatweg Noord 43. Tel. 691838/ 692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.

Consultatiebureau zuigelingen: elke do.van 13.30-16.00 uur.

Consultatiebureau peuters: elke di. van 12.30-14.45 uur.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda: Corasol, Curasol kavel G-25/ 26. Tel. 696508.

Punda: Brievengat, Corriweg 32. Tel. 379098/379567.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135
Artsendienst Bandabou:	641658
SOS-lijn (psych. hulp):	127
RCC (nood op zee):	637911
Dierenasiel:	654300
Dierenartsdienst:	614000
Thorax Centrum:	685917
Fundashon Lechi di Mama:	672289
	375628
	375023
Fundashon Famia Planea:	611323
Taxicentrale:	690747
	690752
Reefcare Curaçao:	3216666

* * * * * * * * * * * * * * * * *

AMIGOE
Colofon

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
telefoon (10 lijnen): 672000
Scharpenheuvel z/n of postbus 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
ABN-Amrobank rek. nr.: 11-07-313
Maduro & Curiel's Bank rek. nr.: 874.825.10

Directie:
fax: 674084
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding
Sheila Rhodes (secretaresse)

Redactie:
fax: 674744
hoofdredacteur N. Hendrikse
chef lokale redactie Ronnie Rens Sr

overige leden redactie:
Theo Doi
Toon van Dongen,
Jeroen Heuvel
Marjo Nederlof,
Marius Noort,
Ronnie Rens jr.,
Sonia Tjin-Kon-Fat
Lulu Jimenez (secretariaat),
Solange Isselt (opmaak)
Ronny Smiet (fotograaf)

Managing editor Aruba:
Michael Willemse
overige leden redactie:
Heleen Bongers
Eef Hermers
Jos van der Schoot
Ramiro Tromp
Djispie Franken (fotograaf)

Advertentie-afdeling
fax: 674524
acquisitie: Viola Bernardus en Jolène Hollander
aanname advertenties: maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur
Etleen Clemencia (Aruba)

Correspondenten:
Bonaire: Hubert Linkels - tel. 07-8627
Nederland: Jeannette van Ditzhuijzen

Persagentschappen: ANP en AFP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers. Foto's: AFP

Drukkerij: Rotaprint nv.

Distributie/abonnementen:
Districo nv. tel: 370503, 370504, fax: 370304
Losse nummers 75 cent
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen NAf 17,50 p/m.
Aruba: NAf 17,– p/m.
Nederland: NAf. 81,15 p/m (luchtpost) of NAf. 28,– p/m (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

INGEZONDEN

HPV: De grote plaag van deze tijd

IN DE SERIE artikelen n.a.v. het toegenomen aantal verdachte uitstrijkjes op Aruba werd als mogelijke verklaring aan gevolgen van HPV (humaan papilloma virus) gedacht. Maar omdat andere sexueel overdraagbare aandoeningen (SOA's) niet zo explosief waren gestegen werd deze gedachte verworpen. Een achterhaalde opvatting. Gaarne wil ik toelichten waarom. Wat de oorzaak van baarmoedermondkanker betreft sprongen er steeds twee risico-factoren uit en wel lage leeftijd van het eerste seksuele contact en het aantal partners. Er moest sprake zijn van een zekere vorm van overdracht. Het was bepaald geen zeldzaamheid dat opeenvolgende vrouwen van dezelfde man aan de aandoening overleden. Welk gevaar wordt overgedragen is inmiddels bekend. Het zijn bepaalde varianten van het HPV die weliswaar geen kanker veroorzaken, maar cocarcinogeen zijn. Ze schakelen het p53-tumorsuppressor gen uit. Het HPV wordt de grote plaag van deze tijd.

Vrijwel over de gehele wereld vindt seksueel contact op steeds jongere leeftijd en met steeds meer partners plaats. In Nederland werd kort geleden het onderzoek "Jeugd en Seks" gepubliceerd waarbij meer dan 7.000 leerlingen van het voortgezet onderwijs werden ondervraagd. Ook in Nederland vindt het eerste contact op steeds jongere leeftijd plaats en wordt er ruim van partner gewisseld. Het pilgebruik door de meisjes is voorbeeldig, echter met ongewenst nadeel dat condoomgebruik vaak achterwege blijft, waardoor grote kans op SOA's. Er wordt krachtig propaganda gemaakt voor "double dutch" vrijen, dus zowel het gebruik van de pil als het condoom. Maar het gewone condoom beschermt niet tegen HVP. Het vrouwencondoom biedt betere bescherming, omdat het de schaamlippen bedekt.

Het HVP is een zeer snel overdraagbare virus en men mag er van uitgaan dat de meeste (toekomstige) volwassenen ermee geïnfecteerd zullen zijn. Bij 85% van de vrouwen van Amerikaanse militairen die uit Zuid-Korea naar huis waren teruggekeerd, werd binnen zes weken HPV in de baarmoedermond aangetoond. Bij 80 procent van de partners van vrouwen met HVP werd het virus op de penis en het gebied rond de anus aangetoond. Van betekenis als de vrouw behandeld moet worden, maar dat is een hoofdstuk apart. En afhankelijk van de groep die werd onderzocht of de techniek die werd gebruikt, bleek 15-34% derzwangeren HPV-positief. Bij meer dan de helft van hun pasgeborenen was HPV na zes weken in de mondholte en op de geslachtsdelen aantoonbaar. Niemand weet nog of het virus blijft en zo ja wat daarvan de gevolgen zullen zijn. Met de mogelijkheid van "overerfde" baarmoedermondkanker op jonge leeftijd wordt rekening gehouden. Vaccinatie, net als bij hepatitis-B, zou dan het antwoord moeten zijn.

Conventionele opvattingen over het oplopen van SOA's gaan voor het HVP niet meer op. Wie van de partners het HPV binnen een relatie brengt valt vrijwel nooit meer te achterhalen. Bovendien is de kans groot dat beiden reeds geïnfecteerd zijn. Het virus kan jaren tevoren bij een contact (of geboorte) verkregen zijn zonder dat men zich dat bewust is. Hetzelfde geldt trouwens voor het HIV. Veel meer vrouwen dan werd vermoed -die niet tot de risicicogroepen behoren - zijn zonder dat zij het zelf weten HIV-positief. In Amerika wordt dat aantal op 80.000 geschat waarvan er ieder jaar 7.000 zwanger worden. Vandaar dat daar sterk wordt aangedrongen op een verplichte HIV-test aan het begin van de zwangerschap omdat de kansen voor het kind door behandeling tijdens de zwangerschap indrukwekkend verbeterd zijn. Ook in Nederland gaan steeds meer stemmen op voor een verplichte HIV-test bij zwangerschap.

De gevaarlijke subtypes HPV blijken in 98% van de invasieve baarmoeder-mondkankers aanwezig. De boodschap is duidelijk. Vrouwen met deze subtypes moeten worden opgespoord, nawwlettend worden vervolgd en als een bepaald voorstadium wordt bereikt, worden behandeld. Ongevaarlijke subtypes - die overigens wel veranderingen in de uitstrijkjes kunnen geven - behoeven geen behandeling en kunnen met lange tussenpauzes worden gecontroleerd. Is een vrouw op haar 50e jaar HPV-negatief, dan zijn verdere uitstrijkjes overbodig. HPV bepaling is dus zeer doelmatig. Het verhoogt de kwaliteit van het medisch handelen en blijkt kostenbesparend.

Uit gesprekken met medewerkers van het Landslaboratorium in Curaçao werd mij duidelijk dat ze daar staan te trappelen om HPV-bepaling in te voeren, maar dat er bij de thans nog heersende groep gynaecologen geen enkele belangstelling bestaat. Dat zal niemand verbazen. Maar wie weet wordt het binnenkort anders.

WILLEM HONNEBIER
(vrouwenarts, GGD-Curaçao)

Reverse osmosis

NA UW Napa-artikel "Water naar de zee dragen" met interesse gelezen te hebben, is er toch een paar punten, waarop ik als specialist op het gebied van Reverse Osmosis en eigenaar van Enerserve N.V., één van de meest bekende firma's in de Reverse Osmosis wereld, zou willen reageren.

Tot mijn verbazing doet de heer Gouverneur voorkomen alsof *Reverse Osmosis* nu plotseling het ei van Columbus is. *Reverse-Osmosis-research* komt niet nu plotseling op gang na jarenlang stil gestaan te hebben. Dit is een proces van de laatste vijftig jaar. Uit het artikel begrijp ik dat de heer Gouverneur over *spiral wound* (spiraalgewonden) membranen praat.

Door onze concurrenten wordt, voor wat voor redenen ook, meestal verzwegen dat ook de nieuwe *'hollow fiber'* membranen welke 50% drinkwater uit zeewater halen, één van de beste produkten, op dit moment op de markt is.

Onze *Reverse Osmosis* Waterfabriek op Antigua (BOOT) maakt al $2^1/_2$ jaar 4.500 m^3 per dag puur drinkwater uit 9000 m^3 zeewater. Het energieverbruik bedraagt mede door de hoe conversie van 60%, 3,7 kWh per m^3. In deze 3.7 kWh is ook alle elektrische energie inbegrepen van de voedingspompen, gebouw, kantoor enz. Deze gunstige energie consumptie is mogelijk door het gebruik van hoge druk zuigerpompen met een *energie terugwin turbine*.

Enerserve N.V., als eerste in de *Reverse Osmosis* wereld, gebruikt ook de ééntraps hogedruk *centrifugal-pomp* met een drukopvoer-turbine. Hier ligt het energieverbruik per m^3 iets hoger, echter het onderhoud van deze pompen is praktisch te verwaarlozen. Een simpele verzekering met een alleszins acceptabele maandelijkse premie garandeert 100% produktiecapaciteit over een periode van 10 (tien) jaar bij gebruik van *"hollow fiber"* membranen.

Het *Built Own Operate and Transfer* (BOOT) idee is niets nieuws en wordt al jaren over de hele werld toegepast. Het is jammer dat Enerserve N.V., alhoewel bekend op Curaçao, niet uitgenodigd was om een prijs voor de verkoop van wayer af te geven aan K.A.E. De consument had hiervan kunnen profiteren.

WILLEM CHR. BARENDSEN
(Curaçao)

OVERLIJDEN

GRADISIMENTU I INVITASHON

Nos, yunan i ñetunan di e defuntu

JOHANNES FACUNDO SCHERMER

kier a gradisí tur persona na Bonaire, Kòrsou i Aruba ku a kompañá i sostené nos durante enfermedat, na ora di fayesimentu i entiero di nos tata i abuelo stimá.

Un danki spesial ta bai na dòkternan van der Heide, van de Griendt, van Alphen i Jacobus. Tambe na tur zùster i bruder di Afdeling Interne na Hòspital San Francisco na Bonaire, enfermeranan di bario i Open Bejaardenwerk, trahadónan di Cocari na Rincon, Pastornan di Bonaire, Zr. Crispina Koeks, sr. Julio Herrera, Srta. Yuyuchi Molina i Kor di Rincon bou di guia di sr. Franklin Scherptong i Sra. Carmita St. Jago-Beaumont.

Danki na tur persona ku a manda krans, flor, telegram, karta, tarheta, pa yamadanan di telefòn, i tambe tur persona ku tabata na nos kompania durante e temporada di rosario, 8 dia i misanan.

Nos ta apresiá boso atenshon ku tabata un konsuelo i sosten pa nos i alabes un muestra di apresio pa nos inolvidabel tata i abuelo.

Djadumingu 19 di novèmber 1995 lo tin **7.30'or di anochi un Santu Sakrifisio di Misa** di 6 siman pa deskanso di su alma na misa di **San Ludovico Bertrando na Rincon, Bonaire.** Despues di Misa lo resa un rosario na kas.

Djadumingu 26 di novèmber 1995 lo tin **6'or atardi un Santu Sakrifisio di Misa** na misa di **"Kristu Bon Wardador" na Koraal Specht, Kòrsou.**

Konsiderá e partisipashon aki komo un invitashon personal.

HET WEER

Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Weer: licht tot half bewolkt en op de meeste plaatsen droog. In de komende nacht en morgenochtend een kleine kans op een plaatselijke bui.
Wind: oostelijk, matig tot vrij krachtig, overdag af en toe krachtig, tussen 7 en 25 knopen (13 tot 46 kilometer per uur, windkracht 3 tot en met 6).

Weeroverzicht:
Onder invloed van een uitloper van een hogedrukgebied boven de Atlantische Oceaan zal het weer op de Benedenwindse eilanden in de komende 24 uur voornamelijk droog blijven.

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	half bewolkt	32	28	sp
Bonaire	half bewolkt	33	28	0.0
Curaçao	licht bewolkt	32	27	0.0
Sint Eustatius	half bewolkt	32	26	0.0
Sint Maarten	half bewolkt	31	27	sp
Amsterdam	regenbui	11	07	-.-
Atlanta	licht bewolkt	07	03	-.-
Caracas	motregen	--	21	-.-
Havana	zwaar bewolkt	27	18	0.0
Kingston	regenbui	32	--	0.0
New York	licht bewolkt	11	03	-.-
Paramaribo	half bewolkt	--	--	-.-
Port of Spain	licht bewolkt	31	22	2.1
San Juan	licht bewolkt	31	24	3.6

TDS / TELECURACAO

FRIDAY
NOVEMBER 17, 1995

8:00 A.M. 75 **CBS This Morning** Scheduled: actor Chuck Norris ("Walker, Texas Ranger"); country musician Joe Ely; women cowboys at the rodeo; the business side of high-school football in Texas. From Fort Worth, Texas. (CC)
77 **ABC Good Morning America** Scheduled: the role of New England in America's history; preparations being made for the presidential primaries; traditional Thanksgiving Day feast. From Boston. (CC)
85 **NBC Today** Scheduled: how to quit smoking (Part 5 of 5); fitness expert Kathy Kaehler, actors Annette Bening and Pierce Brosnan. ∩ (CC)
9:00 A.M. 91 **LIFE What Every Baby Knows: The First Three Years** The development of fears in children and how fears can be alleviated. (R)
10:00 A.M. 75 **CBS** 77 **ABC Live -- Regis & Kathie Lee** Scheduled: actor John Stamos ("How to Succeed in Business Without Really Trying!"), musical group Heart. (CC)
79 **CNN Larry King Live**
85 **NBC Leeza** ∩
11:00 A.M. 75 **CBS Maury Povich** Scheduled: children who had the wits to respond to an emergency and save a life. (CC)
77 **ABC Carnie** Scheduled: People's new lifestyles are disconcerting to loved ones. ∩
85 **NBC Leeza** ∩
12:00 P.M. 77 **ABC Mike & Maty** Scheduled: recipes for Thanksgiving dinner. (CC)
85 **NBC Jerry Springer**
91 **LIFE Biggers and Summers**
4:00 P.M. 79 **CNN Larry King Live** (R)
85 **NBC Maury Povich** Scheduled: children who had the wits to respond to an emergency and save a life. (CC)
5:00 P.M. 77 **ABC Oprah Winfrey** (CC)
85 **NBC Sally** Scheduled: the impact of May-December romances on family members.
6:00 P.M. 85 **NBC Live at Five**
10:00 P.M. 79 **CNN Larry King Live**
11:00 P.M. 95 **SUR Jaime Bayly en Vivo**
12:00 A.M. 87 **TOON Space Ghost: Coast to Coast**
12:35 A.M. 85 **NBC Tonight Show** Scheduled: comic Rodney Dangerfield, singer Paula Abdul, actress Kathy Ireland. From Las Vegas. ∩ (CC)
1:00 A.M. 75 **CBS Late Show** Scheduled: actress Rosie O'Donnell, music group the Presidents of the United States of America ∩ (CC)
1:30 A.M. 91 **LIFE Late Date**
1:37 A.M. 85 **NBC Late Night** Scheduled: actors Corbin Bernsen

DONDERDAG
16 NOVEMBER 1995

5.00 P.M. Atardi Hubenil
6.00 P.M. Tempu pa Dios: joodse kerk
6.03 P.M. Jazz House
6.30 P.M. Nieuws in het Nederlands
6.55 P.M. Ripití i Gana

TDS / TELECURACAO

THURSDAY EVENING — **NOVEMBER 16, 1995**

	7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
8 TELE CURACAO	(6.55) Ripití i Gana		Telenotisia		Wega di Number Kòrsou (9.10) SVB-programma		(10.10) Gonzalo		Nova	
71 TBN	(6:00) Praise the Lord		Jerry Barnard	Brent Walters	Behind the Scenes	Peter LaLonde	Bishop Jakes	John Osteen	Praise the Lord	
73 A&E	Police Story "Chief" A dedicated chief decides to speak to an anti-police group even though his life may be threatened.		Rockford Files "Black Mirror" Rockford breaks a long-standing precedent when he becomes involved with a beautiful and blind client. (Part 2 of 2)		Biography "Paul Newman" In addition to his 40-year film career, Paul Newman is an astute businessman, race-car driver, philanthropist and political activist.		Rosemary Clooney Golden Anniversary Celebration Friends, family and peers help celebrate Rosemary Clooney's 50 years in entertainment. Features taped greetings from Tony Bennett, Barry Manilow and others. (R)			Movie Legends in Conversation
75 CBS	News	CBS Evening News ∩ (CC)	Inside Edition (CC)	Extra ∩ (CC)	Murder, She Wrote "Shooting in Rome" Jessica travels to Rome to help rewrite the script for the filming of one of her books, but the filming takes a tragic turn when a stuntman dies. ∩ (CC)		Rock 'n' Roll Revolution: The British Invade America Michelle Phillips and Graham Nash host a tribute to the British bands of the '60s, including the Beatles. ∩ (CC)		48 Hours Scheduled: new cautions on obesity; a camp for overweight children; new ways to fight fat ∩ (CC)	
77 ABC	News	ABC World News Tonight (CC)	Jeopardy! (CC)	Wheel of Fortune (CC)	Figure Skating Skates of Gold III. An exhibition featuring past Olympic champions, including Oksana Baiul, Brian Boitano, Kristi Yamaguchi and Scott Hamilton. From Albany, N.Y. (Taped) (CC)				Murder One "Chapter Eight" Hoffman is apprehensive about Avedon's planned live television interview; Avedon is further implicated by a newly discovered videotape. ∩ (CC)	
79 CNN	World View		World News	Moneyline	World News	Crossfire	Larry King Live		World News	Showbiz Today
81 ESPN	ATP Tour Magazine	Sportscenter International Edition	World Football Report	Motoworld	Boxing From Atlantic City, N.J. (Taped)			Bodybuilding Ms. International Championship. From Columbus, Ohio. (Taped)		World of Rugby
83 CINE	(6:30) Pelicula "Coopersmith" (1992, Drama) Grant Show, Colleen Coffey. Un investigador de seguros sospecha que la muerte de la esposa de un piloto de carreras no fue accidente.		Pelicula ★★½ "¡Viven!" (1993, Drama) Ethan Hawke, Vincent Spano, Josh Hamilton. Historia real de un accidente aéreo en los Andes en el cual los supervivientes se ven forzados a cometer canibalismo.				(:15) Pelicula ★★½ "Sin Fe" (1991, Suspenso) Ed Herrmann, Steven Bauer, Patty Healy. Un fugitivo de la cárcel secuestra a un pareja casada y tiene un amorío con la esposa.			
85 NBC	News	NBC Nightly News (CC)	Extra ∩ (CC)	Inside Edition (CC)	Friends "The One With the List" Joey, Chandler and Ross make a list of Rachel's and Julie's pros and cons. ∩	Single Guy Jonathan and Janeane's abrasive sister become romantically linked when she visits for Thanksgiving.	Seinfeld The swimming pool maintenance man at his health club is convinced that he is Jerry's best friend. (CC)	Caroline in the City A float of Caroline's comic strip is featured in the Macy's Thanksgiving Day Parade. (CC)	ER "The Secret Sharer" Dr. Greene is concerned about Dr. Ross' behavior after an emergency room confrontation; Dr. Lewis thinks a patient may hold her day-care answer. ∩ (CC)	
87 TOON	Cartoon Planet		Jonny Quest	Scooby Doo	Garfield and Friends	Scooby Doo Where Are You!	Flintstones (CC)	Jetsons	(:10) Bugs & Daffy Tonight	
89 TBS	(:05) Family Matters "Pulling Teeth" ∩ (CC)	(:35) Family Matters "Stormy Weather" ∩ (CC)	(:05) America's Funniest Home Videos	(:35) America's Funniest Home Videos	(:05) Movie ★★★ "Dr. No" (1963, Adventure) Sean Connery, Ursula Andress, Jack Lord. James Bond comes face-to-face with an evil scientist who plans to divert missiles after they are launched.					(:35) Movie ★★★ "Licence to Kill" (1989, Adventure) Timothy Dalton, Carey Lowell, Robert Davi.
91 LIFE	Supermarket Sweep	Designing Women "Reservations for Eight" ∩ (CC)	Commish "Head Case" Tony is drugged and held captive by the unscrupulous owners of a psychiatric clinic. ∩ (CC)		Unsolved Mysteries ∩		Movie ★★½ "A Father's Revenge" (1988, Drama) Brian Dennehy, Joanna Cassidy. The parents of a young hostage take matters into their own hands when the governments involved fail to help.			
93 TNT	(6:00) Pelicula ★★½ "Palabras al Viento" (1957) Rock Hudson. Trastornos emocionales abundan para una familia tejana rica cuando su hijo y su amigo se enamoran de la misma chica.		Pelicula "Una Chica de Fuego" (1953, Comedia) Esther Williams, Fernando Lamas, Jack Carson. El amor surge entre una hermosa nadadora del canal inglés y un atractivo vendedor de champán francés.				Private Debts	Pelicula ★★½ "Blue Knight" (1973, Drama) William Holden, Lee Remick, Joe Santos. Un policía trata de resolver asesinato en los últimos cuatro días antes de retirarse del servicio.		
SUR	Noticiero Teleonce	SUR Deportes	Telenoche		Noticiero de Colombia	Telejornal	Noticiero de República Dominicana	Noticiero Pat	Jaime Bayly en Vivo	
97 PPV	(6:00) Movie ★★ "Tommy Boy" (1995) Chris Farley. A hefty underachiever becomes a traveling salesman to save his father's auto-parts company from financial ruin. 'PG-13' (CC)		Movie ★★★ "While You Were Sleeping" (1995, Comedy) Sandra Bullock, Bill Pullman, Peter Gallagher. A Chicago woman's lonely existence changes for the better when the man she secretly desires falls into a coma. ∩ 'PG' (CC)				Movie ★★½ "Don Juan DeMarco" (1995, Comedy-Drama) Marlon Brando, Johnny Depp, Faye Dunaway. An aging psychiatrist is revitalized by the romantic philosophies of a dashing but emotionally troubled young patient. ∩ 'PG-13' (CC)			